

ENONKOSKEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2025

Kunnanhallitus 24.3.2026 § 52
Tarkastuslautakunta
Kunnanvaltuusto

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	1
1.2. KUNNAN HALLINTO 31.12.2025	2
1.3. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	4
1.3.1. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT	4
1.3.2. KUNTIEN YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	4
1.3.3. TALOUDELLINEN KEHITYS ETELÄ-SAVON MAAKUNNASSA.....	5
1.4. KUNNAN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	7
1.5. OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	8
1.6. ARVIO KUNNAN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	9
1.7. KUNNAN HENKILÖSTÖ.....	11
1.8. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ	12
1.9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT	14
2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	15
2.1. SÄÄNNÖSTEN, MÄÄRÄYSTEN JA PÄÄTÖSTEN NOUDATTAMINEN	15
2.2. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN, VAROJEN KÄYTÖN VALVONTA, TULOKSELLISUUDEN ARVIOINNIN PÄTEVYYS JA LUOTETTAVUUS	15
2.3. OMAISUUDEN HANKINNAN, LUOVUTUKSEN JA HOIDON VALVONTA.....	16
2.4. SOPIMUSTOIMINTA	16
2.5. ARVIO SISÄISEN TARKASTUKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	16
2.6. SISÄISEN VALVONNAN KEHITTÄMISTARPEITA	16
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	17
3.1. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	17
3.2. TOIMINNAN RAHOITUS	17
3.3. TASETARKASTELU	18
4. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	19
4.1. YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTUVISTÄ YHTEISÖISTÄ.....	19
4.2. KUNTAKONSERNIN TOIMINNANOHJAUS	19
4.3. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	20
4.3.1. KUNTAKONSERNIN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	20
4.3.2. TALOYHTIÖT	21
4.3.3. SATEENKAAREN KOULU.....	22
4.4. ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	22
4.5. SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	23
5. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY.....	24
6. KUNNAN TOIMINNAN KEHITYS.....	25
7. KUNNAN TULOSLASKELMA, RAHOITUSLASKELMA JA TASE	27
8. KUNTAKONSERNIN TULOSLASKELMA, RAHOITUSLASKELMA JA TASE.....	31
9. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	35
9.1. KUNNANHALLITUS	35
9.2. KONSERNIHALLINTO	35
9.2.1. TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	35
9.2.2. KUNNANHALLITUS	36
9.3. SIVISTYSTOIMI.....	41
9.3.1. SIVISTYSLAUTAKUNTA	41

SISÄLLYSLUETTELO

9.4. TEKNINEN TOIMI.....	54
9.4.1. TEKNINEN LAUTAKUNTA	54
10.TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	64
11.RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU.....	65
12.INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	66
13.YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEEN SITOVIEEN ERIEN TOTEUTUMISESTA.....	68
14.TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	71
14.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	71
14.2. KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	72
14.3. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	72
14.4. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	73
14.5. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	75
14.5.1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	75
14.5.2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	77
14.5.3. VAKUUKSIA, VASTUUSITOUUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	78
14.5.4. YMPÄRISTÖASIOIDEN HARKINNANVARAINEN ESITTÄMINEN	79
14.5.5. HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	79
15.VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA, RAHOITUSLASKELMA JA TASE.....	80
16.TULOSLASKELMA KIINTEISTÖT JA KAUKOLÄMPÖ	83
17.ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	84
18.LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ	85

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2025 Enonkosken kunnassa on ollut entisten vuosien malliin tapahtumarikas, mikä toi iloa sekä paikallisille asukkaille, että myös täällä vieraileville. Kunnan alueella järjestettiin eri tapahtumatuottajien sekä kunnan kanssa useita merkittäviä tapahtumia vuoden aikana, mm. Kesäkauden avaus, uudistuneet Kalamarkkinat, Hiekanveiston avoimet EM-kilpailut ja uusi, monitaiteellinen kulttuurifestivaali, KOSKIFEST. Vuoden lopussa puolestaan perinteiset Joulukuhinat vetivät liikuntatalon täyteen väkeä. Kiitos kaikille eri tapahtumien järjestelyistä vastuussa olleille sekä tapahtumissa vierailleille!

Merkittävä muutos vuoden 2025 osalta oli valtakunnallinen ratkaisu, jossa työllisyyspalvelut siirtyivät vuoden alussa kuntien vastuulle. Enonkosken kunta on osa Savonlinnan seudun työllisyyspalveluita, jossa mukana ovat myös Savonlinnan kaupunki ja Rantasalmen sekä Sulkavan kunnat. Työttömyys on kasvanut koko maassa mm. talouden laskusuhdanteen vuoksi. Erityisesti Enonkoskella työllistymisen haasteena ovat työpaikkojen puute, matala koulutustaso sekä kohtaanto-ongelmat.

Kunnassa toteutettiin nyt kolmantena vuonna peräkkäin kuntalaiskysely joulukuussa 2025 ja edelleen kunta sai hyvää palautetta ja kiitosta erityisesti päivähoitopalveluista, perusopetuksesta, kirjasto- ja liikuntapalveluista sekä teknisen toimen yleisten alueiden hoidosta ja kunnossapidosta. Kyselyn perusteella Enonkosken kunnan asuinympäristö koettiin viihtyisäksi ja turvalliseksi. Enonkoskea asuinpaikaksi vastaajista suosittelisi ystävänsä tai tuttavalleen erittäin todennäköisesti tai todennäköisesti 85 %.

Uusi kunnanvaltuusto valittiin kevään 2025 kuntavaaleissa ja uudet päättäjät pääsivät heti alkusyksystä valmistelemaan uutta kuntastrategiaa vuosille 2026–2029. Strategiassa haluttiin säilyttää tuttu slogan – Liikuttavan onnellinen Enonkoski – visuaalista ilmettä haluttiin tuoda uudessa strategiassa esille valokuvin.

Enonkosken kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 16.12.2024 (§ 37) kunnan vuoden 2025 talousarvion – 321 989 euroa alijäämäiseksi. Vuonna 2025 Enonkosken kunta teki ylijäämäisen tuloksen 196 920 euroa. Vuosikate heikkeni hieman edellisestä vuodesta ollen 856 424 euroa ja vuosipoistot olivat - 659 504 euroa.

Palvelujen ostojen osuus kunnan tilinpäätöksessä oli noin 2,2 miljoonaa euroa (ulkoinen ja sisäinen), joista suurimpana kulueränä olivat matkustus- ja kuljetuspalvelut (429 346 euroa) sekä rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut (408 941 euroa). Toimintakate alittui, toteuman ollessa 91,7 %. Toimintatuotoissa toteuma oli 96,5 % (sisäiset ja ulkoiset). Menopuolella toimintakulut alittuivat 505 515 eurolla, joka muodostui mm. henkilöstökuluja toteutui 75 296 euroa budjetoitua vähemmän, palvelujen ostoihin käytettiin 227 460 euroa talousarviota vähemmän ja muut toimintakulut jäivät 155 101 euroa alle budjetoidun.

Tulevaisuudessa Enonkosken kunnan tavoitteena on tuottaa edelleen kuntalaisille hyvät ja toimivat peruspalvelut. Huolenaiheet liittyvät maailman tapahtumiin, joilla on vaikutusta koko Suomeen ja sitä kautta myös pienempiin kuntiin. Etelä-Savon maakunnan haasteet eli väestön ikääntyminen, työttömyys ja yritysten investointien vähäisyys ovat myös Enonkosken kunnassa tätä päivää. Enonkoskella on kuitenkin vahva usko tulevaisuuteen ja siihen, että pienessäkin kunnassa on elämää ja yhteisöllisyyttä. Enonkoski haluaa, että uudet asukkaat löytäisivät kodin täältä ja myös entiset asukkaat pysyivät kuntalaisina tulevaisuudessakin. Enonkoski kutsuu edelleen!

Kiitän kaikkia kuntalaisia, kunnan työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja yhteistyötahoja vuoden 2025 yhteistyöstä!

Enonkoskella maaliskuussa 2026

Minna Laurio, kunnanjohtaja

1.2. Kunnan hallinto 31.12.2025

Kunnanvaltuuston paikkajakauma (17 jäsentä)

Suomen Keskusta	10
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	5
Vasemmistoliitto	1
Kansallinen Kokoomus	1

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuuston puheenjohtajat:

Puheenjohtaja Niiranen Lauri (Kesk.)

I varapuheenjohtaja Nurmio Minna (Sit.)

II varapuheenjohtaja Nousiainen Juha (Kesk.)

Valtuutetut:

Asikainen Simo (Kesk.)

Heikkinen Sami (Kesk.)

Kainulainen Jenny-Sofia (Kesk.)

Kautonen Hanna (Kesk.)

Kylliäinen Heikki (SDP)

Laine Mikael (Vas.)

Laitinen Marja (SDP)

Loikkanen Antti (SDP)

Männynsalo Keijo (sit.)

Natunen Leevi (Kesk.)

Nevavirta Outi (Kok.)

Purhonen Petri (Kesk.)

Turunen Kari (Kesk.)

Venäläinen Johanna (Kesk.)

Kunnanhallitus

Puheenjohtaja Kainulainen Jenny-Sofia (Kesk.)

Varapuheenjohtaja Kylliäinen Heikki (SDP)

Jäsenet

Heikkinen Sami (Kesk.)

Kautonen Hanna (Kesk.)

Laitinen Marja (SDP)

Purhonen Petri (Kesk.)

Turunen Kari (Kesk.)

Tehtäväalueen johtava viranhaltija Laurio Minna

Tarkastuslautakunta

Puheenjohtaja Nevavirta Outi
 Varapuheenjohtaja Loikkanen Antti
 Jäsenet
 Loikkanen Maria
 Luostarinen Seppo J.
 Luukkainen Jari

Keskusvaalilautakunta

Puheenjohtaja Ahokas Touko
 Varapuheenjohtaja Kaasinen Marja-Liisa
 Jäsenet
 Hämäläinen Kimmo
 Laine Mikael
 Liukko Helena

Sivistyslautakunta

Puheenjohtaja Nousiainen Juha
 Varapuheenjohtaja Lyytikäinen Ari
 Jäsenet
 Kylliäinen Jyrki
 Loikkanen Maria
 Malmstedt Jonna
 Natunen Leevi
 Teppo Mirja
 Tehtäväalueen johtava viranhaltija Jaatila Kimmo

Tekninen lautakunta

Puheenjohtaja Asikainen Simo
 Varapuheenjohtaja Laine Mikael
 Jäsenet
 Laitinen Marja
 Lyytikäinen Marko
 Venäläinen Johanna
 Tehtäväalueen johtava viranhaltija Häkkinen Otto

1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.3.1. Yleinen taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät

Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallio on julkaissut Kuntaliiton sivulla vuoden 2025 lopussa blogikirjoituksen ”Kuntia haastavat vuonna 2026 lasten määrän väheneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset”. Kirjoituksessaan Punakallio tuo esille, että valtion rahoitusosuus kuntien lakisääteisiin tehtäviin on pienentynyt pitkällä aikavälillä, kuten myös kuntien veroprosentti pieneni sote-uudistuksen yhteydessä merkittävästi.

Vuoden 2026 valtion budjetissa menot nousevat noin 91 miljardiin euroon, josta kunnan peruspalvelujen valtionosuus ja veromenetysten korvaukset yhteensä ovat noin 4 miljardia euroa. Sen lisäksi kunnille osoitetaan valtionrahoitusta OKM:n valtionosuutena sekä valtionavustusten kautta noin 1,8 miljardia euroa. Vuonna 2026 kuntien lakisääteisten peruspalveluiden valtionosuusprosentti nousee 0,7 prosenttiyksikköä ja valtionosuudet kasvavat 4,4 prosenttia. Kunnat rahoittavat peruspalveluistaan siis 74,28 prosenttia ja valtio 25,72 prosenttia (uusi valtionosuusprosentti).

Vaikka valtionosuusprosenttia nostettiin, tulee edelleen huomioida, että kunnat rahoittavat pääosan palveluistaan itse omilla verotuloillaan. Kun kuntien tehtävät ja rahoitusvastuut lisääntyvät, kehityshankkeet ja investoinnit etenevät sekä palkkakustannukset kasvavat, niin valtionosuuksien pienellä kasvulla ei pysty muuttamaan kuntatalouden suuntaa. Sen ratkaisevat kunnan asukkaat ja verotulojen kehitys. Valtaosassa kuntia nämä molemmat tekijät ovat kehittyneet viime kuukausien aikana negatiivisesti.

Kuntien valtionosuutta vähennetään vuonna 2026 muun muassa sen vuoksi, että kuntien normienpurkutal-koissa ei ole löydetty riittävästi vähennettäviä tehtäviä ja puuttuva ”säästö” leikataan kuntien valtionosuuk-sista. Tätäkin isompi leikkaus, 75 miljoonaa euroa, tehdään kehysriihessä päätettyjen kasvutoimien rahoitta-miseksi. Lisäksi valtionosuutta pienentävät vuonna 2026 sote-siirtolaskelmien tarkentumisesta aiheutuvat tuntuvat 231 miljoonan euron takaisinperinnät.

Kuntien isoimpia haasteita talouden näkökulmasta ovat myös jyrkästi noussut työttömyys. Vaikka työllisyys-palveluiden siirto kunnille arvioitiin valtion budjetissa neutraaliksi, niin heikko suhdanne ja kohonnut työttö-myys ovat kääntäneet työllisyysalueille ohjatut valtion rahat miinukselle. Kuntien vastuulle ohjautuu yhä merkittävämmässä määrin työmarkkinatuen kuntaosuuksia (TMT-maksu eli ”sakkomaksu”) maksettavaksi. Työllisyyspalvelujen palvelutarvetta lisää vuonna 2026 entisestään myös yksi hallituksen uudistus: nuorten 18–24-vuotiaiden perustoimeentulotuen rahoitusvastuun täysimääräinen siirto kunnille.

Valtionosuudet jakautuvat kuntakentän sisällä siten hyvin epätasaisesti. Valtionosuuksien epätasaista kunta-jakaumaa kuvaa myös se, että vaikka valtionosuuksien määrä koko valtakunnan tasolla kasvaa, niin puolet kunnista saa vuonna 2026 vähemmän valtionosuutta kuin vuonna 2025. Keskeisin syy valtionosuuksien las-kuun puolessa kuntia on lasten määrän väheneminen. Käytännössä siten väestökehitys ohjaa voimakkaasti kuntien valtionrahoitusta. Muita keskeisiä syitä valtionosuuksien laskuun ovat sote-uudistuksen vaikutukset sekä valtionosuuksiin kohdistetut leikkaukset vuonna 2026.

1.3.2. Kuntien yleinen taloudellinen kehitys

Kuntaliiton 4.2.2026 julkaiseman kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot vuodelta 2025 osoittavat, että toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025. Kuntien kulut kasvoivat lähes pelkästään työllisyyden hoidon aiheuttamien lisäkulujen vuoksi. Työttömyysturvan kuntaosuus ylittää kompensoidun tason noin 110 miljoonalla ja TE-palvelu siirtyivät Kuntaliiton arvion mukaan kuntien vastuulle noin 100 miljoonaa euroa aliresursoituna ja vaikka valtion lupaus

kunnille oli, että TE-tehtävät siirtyvät kunnille kustannusneutraalisti, niin uudistuksen loppulasku kunnille on noin 200–300 miljoonaa euroa.

Vuonna 2025 kunnat myivät omaisuuttaan yhteensä reilulla miljardilla eurolla. Maa-alueista saatavat myyntitulot edellyttävät kuntien yhdyskuntarakentamisen investointeja, esimerkiksi katujen investointikulut eivät kuitenkaan näy maa-alueiden tasearvossa. Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden myyntejä selittävät mm. vesilaitosten yhtiöittämiseen liittyvät myyntitulot.

Ilman Helsingin, Espoon ja Porin tulosta kuntien tulosta, kuntien tulos jäisi reiluun 100 miljoonaan euroon. Yli sadalla kunnalla talous oli viime vuonna alijäämäinen tilikauden tuloksella mitattuna. Kuntien velkamäärä kasvoi 700 miljoonaa euroa eli + 3,4 prosenttia vuodesta 2024. Kuntien tilikauden tulos oli + 0,7 miljardia euroa vuonna 2025, erityisesti kertaluonteiset erät paransivat tulosta. Näistä merkittävimmät eli energiayhtiöiden osuuksien myynti sekä yhtiöittämiset paransivat tulosta sadoilla miljoonilla euroilla. Toimintakate heikkeni edellisvuodesta 7,8 prosenttia. Kuntien omat sopeuttamisohjelmat hillitsivät kulukasvua muilla palvelualueilla, pois lukien työllisyyspalvelut, joissa laskelmien mukaan TE-uudistus lisäsi kuntien kuluja vajaalla miljardilla eurolla.

1.3.3. Taloudellinen kehitys Etelä-Savon maakunnassa

Etelä-Savon maakunnan tilinpäätöksessä vuodelta 2025 maakuntajohtaja kuvaa katsauksessaan merkittävimpiä tapahtumia ja taloutta seuraavasti:

Etelä-Savon maakuntavaltuusto hyväksyi 4.12.2025 maakuntaohjelman vuosille 2026–2029 teemalla “Tulevaisuutta yhdessä rakentava Etelä-Savo”. Uuden maakuntaohjelman tavoitteissa Etelä-Savo on luonnostaan vauras, laadukkaan elämän maakunta, jossa tuotetaan myös ratkaisuja globaaleihin haasteisiin. Maakunta rakentaa tulevaisuuttaan aktiivisesti yhdessä, samalla erilaisiin toimintaympäristön muutoksiin ja kehityskuluihin varautuen.

Etelä-Savon kansainvälistymissuunnitelma 2030 hyväksyttiin maakuntahallituksessa tammikuussa 2025. Suunnitelma kytkeytyy TKI-tiekartan toimeenpanoon. Sen tavoiteosioina ovat kansainvälinen rahoitus, verkostoituminen sekä osaava työvoima.

Maakuntaliitto laati vuonna 2025 Etelä-Savon energiastrategian vuoteen 2035. Kilpailukykyisen toimintaympäristön luomiseksi kärjiksi valittiin voimakas sähköistyminen, energia-alan koulutuksen ja osaavan työvoiman lisääminen, huoltovarmuus ja energialiiketoiminnan edistäminen. Vuonna 2025 valmistuivat myös Etelä-Savon alueellinen metsäohjelma 2030 (Metsäkeskus) sekä Etelä-Savon maakunnan vesihuoltosuunnitelma 2040 (ELY-keskus).

Etelä-Savon edunajamisen painopisteet vuonna 2025 käsittivät saavutettavuuden kärkiä niin väylien kuin verkkojen osalta ja se perustuu maakunnallisen liikennejärjestelmätyön painotuksiin.

Matkailuteemaa edistettiin Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemisen (AKKE) määrärahan hallinnoinnin ja yhteisten hankkeiden kautta. Kuntarahoituksen turvaaminen ja kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistamista edistettiin vuoden 2025 aikana.

Maakunnan elinvoimalupaus sisältää konkreettisia toimenpiteitä, joilla varmistetaan alueen pitkäjänteinen kehitys ja menestys. Tärkeimpänä tavoitteena on tehdä Etelä-Savosta houkuttelevampi ja kilpailukykyisempi maakunta, jossa yrityksillä on erinomaiset mahdollisuudet menestyä ja asukkaat voivat helposti hyödyntää tarvittavia palveluja. Etelä-Savossa elinvoiman ja edunvalvonnan, hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden

sekä työllisyyden, osallisuuden ja kasvun edistämiseksi on laadittu yhteistyötä ohjaava Kumppanuusstrategia, jossa mukana hyvinvointialue Eloisa, kunnat, työllisyysalueet sekä maakuntaliitto.

Vuoden 2025 loppua kohden oli nähtävissä muutamien taloudellisten merkkien, kuten asuntokaupan, pirtymistä. Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) kasvoi vuonna 2025 vain 0,2 prosenttia. Valtiovarainministeriön talouskatsauksen mukaan kasvua on jarruttanut erityisesti kotimaisen kysynnän heikkous. Kotitalouksien kulutuksen odotetaan kuitenkin vauhdittuvan ostovoiman ollessa kasvussa. Investointeja kasvattavat rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä sekä puolustushankinnat. BKT:n ennustetaan kasvavan 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia 2028. Talouskehityksen ohella työttömyyden käännettä parempaan on odoteltu Suomessa jo pitkään. Etelä-Savossa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli vuodenvaihteessa suhteellisesti samoissa lukemissa (13,1 %) kuin koko maassa (13 %). Odotettavissa on myös se, että maakunnassa kasvukäyrälle pääseminen tapahtuu hitaasti.

Työllisyys ja työttömyys

TE-palveluiden joulukuun 2025 työllisyyskatsauksen mukaan Etelä-Savossa oli joulukuun lopussa 7 250 työttöntä, mikä on 100 henkilöä enemmän kuin vuosi sitten. Lomautettuja työttömistä oli 829 ja lomautetuista 84 % oli miehiä. Aktivointipalvelussa oli joulukuun lopussa 137 henkilöä vähemmän kuin vuosi sitten. Aktivointi-aste oli 21 %, kun se vuosi sitten oli 23 %.

Etelä-Savossa oli joulukuun lopussa 2 558 pitkäaikaistyöttöntä eli yli 400 enemmän kuin vuosi sitten. Osuus kaikista työttömistä oli 35 %, kun se vuotta aiemmin oli 30 %. Alle 30-vuotiaita työttömiä oli Etelä-Savossa tammikuun lopussa 1 571 eli 150 henkilöä vuodentakaisesta enemmän. Työttömien nuorten määrän kasvu selittää kokonaan määrän kasvun.

Etelä-Savon työttömyysaste oli joulukuun lopussa 13,1 % (koko maassa 13 %). Etelä-Savossa Pieksämäen seutukunnan työttömyysaste oli matalin, 11,8 %. Työttömyyden kasvu vuodentakaisesta on ollut Mikkelin seutukunnassa 148 henkilöä ja 4 %, Pieksämäen seutukunnassa 44 henkilöä ja 4 %. Savonlinnan seutukunnassa työttömien määrä laski vuodentakaisesta 65 henkilöä eli 3 %.

Väestönkehitys

Tilastokeskuksen väestönmuutosten ennakkotietojen mukaan väkiluku väheni Etelä-Savossa tammi-joulukuussa 2025 yhteensä 1 227 henkilön verran (-0,9 prosenttia). Luku on koko Suomen maakunnista suurin. Etelä-Savon ennakkoväkiluku oli joulukuun 2025 lopussa 128 149.

Väkiluku kasvoi ennakkotietojen mukaan vuonna 2025 kaikkiaan kuudessa maakunnassa, eniten Uudella maalla (+ 19 713), Pirkanmaalla (+ 3 719) ja Varsinais-Suomessa (+ 3 255). Väkiluku väheni eniten Etelä-Savossa (- 1 227), Kymenlaaksossa (- 1 158) ja Satakunnassa (-1 001). Väkilukuun suhteutettuna suurimmat väestötappiot olivat Etelä-Savossa (- 0,95 prosenttia), Kymenlaaksossa (- 0,74 prosenttia) ja Etelä-Karjalassa (- 0,57 prosenttia väkiluvusta).

Koko maassa väkiluku kasvoi vuonna 2025 ennakkotietojen mukaan 20 929 henkilön verran (+0,37 prosenttia). Väestönkasvua ylläpiti muuttovoitto ulkomailta, sillä maahanmuuttoa oli 34 852 enemmän kuin maastamuuttoa. Syntyneitä oli 13 195 vähemmän kuin kuolleita. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli joulukuun 2025 lopussa 5 656 900.

Vuonna 2025 kuntien välisestä nettomuutosta (-834) ja nettosiirtolaisuudesta (+987) muodostuva kokonaisnettomuutto oli Etelä-Savossa ennakkotietojen mukaan yhteensä 153 henkilön verran positiivinen, kun

edellisenä vuonna kokonaisnettomuutto oli jopa 811 henkilön verran positiivinen. Kokonaisnettomuutto oli vuonna 2025 Mikkelin seutukunnassa +116, Savonlinnan seutukunnassa -80 ja Pieksämäen seutukunnassa +117. Kokonaisnettomuutto oli positiivinen kuudessa Etelä-Savon kunnassa; Pieksämäellä (+138), Mäntyharjulla (+90), Mikkelissä (+39), Rantasalmella (+25), Puumalassa (+10) ja Enonkoskella (+1). Negatiivinen kokonaisnettomuutto oli Savonlinnassa (-91), Juvalla (-21), Kangasniemellä (-21), Sulkavalla (-15) ja Hirvensalmella (-2).

Vuonna 2025 luonnollinen väestönmuutos oli ennakkotietojen mukaan Etelä-Savossa -1 376. Syntyneitä oli 705 ja kuolleita 2 081. Edellisenä vuonna luonnollinen väestönmuutos oli Etelä-Savossa samaa luokkaa (-1 363).

1.4. Kunnan taloudellinen kehitys

Enonkosken kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 12.11.2024 (§ 28), että kunnan tuloveroprosentti vuodelle 2025 on 8,40. Talousarvio vuodelle 2025 hyväksyttiin valtuuston 16.12.2024 (§ 37) kokouksessa 321 989 euroa alijäämäiseksi. Valtuusto päätti 29.1.2025 (§ 3) kokouksessaan investointimäärärahaa jäteveden puhdistamon automaation uusimiseen 9 500 euroa ja alumiinisulfaatti annosteluruuvien uusimiseen 8 000 euroa eli yhteensä 17 500 euroa vuodelle 2025. Valtuuston 27.5.2025 (§ 16) kokouksessa lisäksi hyväksyttiin investointikustannuksiin 20 000 euron määräraha lisättäväksi v. 2025 investointeihin, joka oli tarkoitus kohdentaa nuorisotila Koskipirtin kiinteistön purku- ja korjaustöiden toteuttamiseen. Lisäksi valtuusto hyväksyi 26.8.2025 (§ 49) liikuntatalon pesuhuoneiden putki- ja pintaremonttiin varattujen investointimäärärahojen muutoksesta siten, että varattua määrärahaa käytetään rakennuksen tarkempaan kuntotarkastukseen, jota voidaan hyödyntää ylläpitokorjausta suunniteltaessa. Ko. investointimäärärahaa siirrettiin valtuuston päätöksellä päiväkodin IV-koneisiin sekä vanhustentalojen salaojituksen uudistukseen.

Vuonna 2025 Enonkosken kunta teki ylijäämäisen tuloksen 196 920 euroa (vuonna 2024 tulos oli 487 599 euroa ylijäämäinen). Vuosikate heikkeni hieman edellisestä vuodesta ollen 856 424 euroa (1 138 432 euroa v. 2024) ja vuosipoistot olivat -659 504 euroa. Tunnusluku 2025 vuosikate/poistot on 129,9 % (175,2 vuonna 2024). Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen.

Palvelujen ostojen osuus kunnan tilinpäätöksessä oli noin 2,2 miljoonaa euroa (ulkoinen ja sisäinen), joista suurimpana kulueränä olivat matkustus- ja kuljetuspalvelut (429 346 euroa) sekä rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut (408 941 euroa).

Toimintakate on toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksella (verotulot ja valtionosuudet) rahoitettavan osuuden toiminnan kuluista. Toimintakate alittui, toteuman ollessa 91,7 % (88,0 % vuonna 2024). Toimintatuotoissa toteuma oli 96,5 % (sisäiset ja ulkoiset). Myyntituottoja kertyi 179 047 euroa budjetoitua vähemmän ja maksutuottoja 20 392 euroa budjetoitua vähemmän. Tukia ja avustuksia kertyi puolestaan 67 773 euroa budjetoitua enemmän, joista muita tukia ja avustuksia 56 782 euroa (sisältäen mm. eri hankkeista saadut korvaukset) budjetoitua enemmän ja työllistämistukea puolestaan 10 991 euroa, jota ei ollut budjetoitu. Muita toimintatuottoja kertyi 23 374 euroa budjetoitua enemmän.

Menopuolella toimintakulut alittuivat 505 515 eurolla, joka muodostui mm. henkilöstökuluja toteutui 75 296 euroa budjetoitua vähemmän, palvelujen ostoihin käytettiin 227 460 euroa talousarviota vähemmän, joka muodostui mm. asiantuntijapalvelujen ostoja toteutui 54 730 euroa vähemmän, puhtaanapito- ja

pesupalvelut toteutuivat 35 784 euroa vähemmän, rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut alittuivat 44 600 euroa sekä muut yhteistoimintaosuudet toteutuivat 135 359 euroa vähemmän. Sen sijaan muut palvelut toteutuivat 53 970 euroa budjetoitua suurempana sekä matkustus- ja kuljetuspalvelut ylittivät 15 742 euroa budjetoidusta.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 47 969 euroa budjetoitua vähemmän ja muut toimintakulut toteutuivat 155 101 euroa budjetoitua vähemmän.

Verotuloja kertyi 111 557 euroa talousarvioon nähden enemmän eli yhteensä 2 945 557 euroa ja valtionosuuksia tuli 50 387 euroa talousarviota enemmän, yhteensä 2 087 331 euroa. Rahoitustuottoja toteutui 63 956 euroa budjetoitua vähemmän. Ylijäämäisen tilikauden tuloksen jälkeen kunnan kumulatiivinen taseyliäämä on noin 10,3 miljoonaa euroa (10,1 miljoonaa euroa vuonna 2024).

Valtionosuusuudistuksen ja sen myötä myös saaristolain uudistuksen piti alun perin tulla voimaan jo vuoden 2026 alusta, mutta sitä lykättiin tuolloin vuodelle 2027. Marraskuussa 2025 tuli kuitenkin tietoa, että hallituspuolueet eivät löytäneet sopua valtionosuusuudistukseen ja valmisteluaikataulu oli liian tiukka. Näin ollen uudistus tulee siirtymään seuraavalle vaalikaudelle. Uudistuksessahan on tarkoitus jakaa valtionosuudet uudelleen, koska nykyisessä järjestelmässä kuntien välillä on isoja eroja. Isona syynä ovat niin sanotut sote-erät, joilla hyvitetään kuntien taloudellisia menetyksiä sote-uudistuksesta.

Enonkosken kunnan osalta, mikäli valtionosuusuudistus olisi toteutunut alkuperäisen aikataulun mukaisena, suurimpana haasteena olisi todennäköisesti ollut saaristokuntalaisia ja sen mahdollinen uudelleen jakautuminen. Enonkosken kunnan tulevaisuus on hyvin riippuvainen kunnan tuloverokertymästä, ja tulevaisuudessa pienten kuntien talouden haasteet tulevat olemaan väestön ikääntyminen ja vähentyminen, jolla on vaikutusta erityisesti juuri verotulokertymään.

1.5. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kuntaliiton toimintakertomusohjeen mukaan kunnan toiminnassa tapahtuneita olennaisia muutoksia voivat olla mm. lakisääteiset uudet tehtävät tai toimintojen lakkauttaminen, toteutetut tai käynnistyneet suuret investointi- ja kehittämishankkeet, toimintojen yhtiöittämiset tai yhdistämiset, merkittävät takaustappiot tai kunnan määräysvallassa olevien merkittävien yhtiöiden tai muiden yhteisöjen purkaminen tai niiden selvitystilaan joutuminen.

Enonkosken kunnassa vuonna 2025 toiminnassa ei ollut muita merkittäviä muutoksia kuin valtakunnallinen ratkaisu, jossa työllisyyspalvelut siirtyivät vuoden alussa kuntien vastuulle. Enonkosken kunta on osa Savonlinnan seudun työllisyyspalveluita, jossa mukana ovat myös Savonlinnan kaupunki ja Rantasalmen sekä Sulokavan kunnat. Työttömyys on kasvanut koko maassa mm. talouden laskusuhdanteen vuoksi. Erityisesti Enonkoskella työllistymisen haasteena ovat työpaikkojen puute, matala koulutustaso sekä kohtaanto-ongelmat.

Enonkosken kunnan investointien määrä vuonna 2025 oli nettosummaltaan 483 802 euroa. Investointimäärärahoihin tehtiin muutoksia mm. jäteveden puhdistamon automaation uusimiseen ja alumiinisulfaatti-anosteluruuvien uusimiseen sekä nuorisotila Koskipirtin kiinteistön purku- ja korjaustöiden toteuttamiseen. Lisäksi investointimäärärahoihin tehtiin muutos, jossa liikuntatalon pesuhuoneiden putki- ja pintaremonttiin varattujen investointimäärärahaa käytetään rakennuksen tarkempaan kuntotarkastukseen sekä päiväkodin IV-koneisiin sekä vanhustentalojen salaojituksen uudistukseen. Merkittävimmät investoinnit v. 2025 olivat alakoulun katon maalaus, Vellamon lattioiden ja salaojien uusiminen sekä jäteveden puhdistamoon liittyvät investoinnit.

1.6. Arvio kunnan todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Enonkosken kunnan tulevaisuuteen vaikuttavat paitsi maailmantalouden ja Suomen valtion ratkaisut, myös kuntamme omat ratkaisut. Huomioitavaa talouden osalta on, että tämänhetkinen maailmantalouden ja Suomen talouden ennustaminen on edelleen vaikeaa Ukrainaan kohdistuvien sotatoimien vuoksi. Lisäksi Yhdysvaltojen tullipolitiikka tuo Euroopalle ja sitä kautta myös Suomelle monia taloudellisia haasteita ja rajoittaa teollisia investointeja. Kaiken kaikkiaan epävarmuus tulevaisuudesta maailmanpolitiikassa vaikuttaa paitsi Suomen talouteen, myös kuluttajien ostokäyttäytymiseen.

Valtiovarainministeriö on julkaissut syksyllä 2025 Kuntatalousohjelman vuodelle 2026 (Valtiovarainministeriön julkaisu 2025:53), jossa tuodaan esille, että kuntatalouden tilanne heikkenee edelleen vuonna 2025. Toimintakuluja kasvattavat mm. kunta-alalle sovitut palkankorotukset, jotka nostavat työvoimakustannuksia yhteensä 2,8 prosentilla vuonna 2025, ja vuoden alusta voimaan tullut TE-palvelu-uudistus. Uudistuksessa kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyi vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennettiin. Uudistuksen seurauksena kuntahallinto on aiempaa suhdanneherkempi, sillä nyt tulojen lisäksi myös menot reagoivat suoraan työllisyyskehitykseen. Pitkään jatkuvat työttömyysjaksot nostavat kuntien osuutta työttömyysetuuksien rahoituksesta.

TE-palvelu-uudistuksesta huolimatta kuntien peruspalvelutuotannon painopiste säilyy koulutus- ja sivistyssektorilla, jonka kokonaispalvelutarve on laskeva syntyvyyden laskun vuoksi. Oppilaiden määrän väheneminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannukset laskisivat samassa tahdissa, varsinkin kun erityisen tuen tarve on kasvanut. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste on kasvanut viime vuosina.

Eryteisesti pienten kuntien talous on riippuvainen verotuloista ja valtionosuuksista. Yleisesti kuntien verotulot eivät ole kehittyneet odotetulla tavalla, kuntien palkkaratkaisut ja lisääntynyt työttömyys on nostanut kuntien kustannuksia entisestään. Suuremmissa kunnissa ja kaupungeissa puolestaan menopaineita ylläpitävät korkeana pysyvät investointitarpeet. Lisäksi monien kuntien ja kaupunkien taloutta rasittaa valtionosuuksien pienentyminen vuonna 2026. Valtionosuuksia vähentävät sekä suorat valtionosuusleikkaukset että nuorten ikäluokkien pienentyminen.

Kunnat ovat sopeuttaneet toimintojaan ja karsineet palveluistaan. Näillä toimilla pyritään myös välttämään veronkorotuksia ja harva kunta onkin nostanut tuloveroprosenttiaan viimeisten vuosien aikana. Verojen kiristykset ovat monille kunnille se viimesijainen keino sopeuttaa talouttaan. Kunnan imagoa ja verokilpailullista asemaa heikentävää keinoa käytetään näinä päivinä tyyppillisesti vain silloin, kun muut sopeutuskeinot on jo käytetty.

Veropohjan rapautuminen voi olla kasvava uhka varsinkin pienemmissä kuntakokoryhmissä. Epätasapainon arvioidaan kasvavan lähivuosien aikana mm. väestörakenteen muutosten, yleisen talous- ja työllisyyskehityksen sekä suurten kaupunkien kasvavien investointi- ja menopaineiden vuoksi. Mikäli epätasapainoa ei saada sopeutettua, yhdistettynä monien kuntien näkökulmasta heikentyvään väestöennusteeseen, on kuntataloudessa odotettavissa merkittäviä haasteita ja kunnallisveroprosentit eriytyvät. Suurten kaupunkien ja niiden ympäryskuntien investointitarpeiden kartoituksessa tuleekin jatkossa kiinnittää huomiota investointien ajoitukseen ja tarpeellisuuteen.

Enonkosken kunnalle TE-uudistus toi mukanaan merkittäviä muutoksia, sillä kunnan alueella avoimia työpaikkoja on erittäin niukasti ja kohtaanto-ongelma on tunnistettu. Pienen kunnan mahdollisuudet vaikuttaa

työttömien työllistymiseen ovat erittäin marginaaliset – samoin kuin työttömyysturvan maksuosuuden pienentämiseen, uusien työpaikkojen luomiseen, yritysten kasvuhakuisuuteen ja kilpailukyvyyn edistämiseen.

Enonkoskella syntyvyyden pienentyminen on tulevaisuuden haaste, joka vaikuttaa paitsi päivähoitopalveluihin, myös perusopetuksen järjestämiseen. Alhainen syntyvyys voi vaikuttaa opetuksen yksikkökustannuksiin. Erityisen haastavaksi tilanne nousee muissakin vastaavan kokoisissa kunnissa, joissa on vain yksi peruskoulu ja sopeutusta talouteen ei voida hakea kouluverkkoa tarkastelemalla. Mikäli kouluverkko ei mahdollista sopeuttamista, nousevat opetuksen yksikkökustannukset verrattain korkeiksi ja vastaava sopeuttamistarve realisoituu veroprosentin korotuspaineena. Korotuspaine kasvaa lähivuosina erityisesti väestöään menettävissä ja vanhemman väestön kunnissa, joissa veroprosentit ovat pääsääntöisesti jo nyt valtakunnallista keskitasoa korkeammat.

Enonkosken kunnan tulevaisuus talouden osalta on edellä mainituista tekijöistä ja verorahoituksesta (verotulot ja valtionosuudet) riippuvaisia. Kunnan verotulokertymään vaikuttavat keskeisesti ansiotulojen kehitys, väestön väheneminen, työllisyys, kunnassa toimivien yritysten liiketoiminnan kehitys sekä valtion ja kuntien välisen jako-osuuden muutokset. Kuntatalouden kestävän tasapainon kannalta on tärkeää, että valtio ei kohdista uusia leikkaavia päätöksiä kuntien peruspalveluiden valtionosuuksiin tai lisää kuntien tehtäviä nykyisestään.

Kuntaliiton helmikuun 2026 ennusteen mukaan kunnan taloudessa vuoden 2027 verotuloissa ennakoidaan olevan nousua 1,0 % ja vuodelle 2028 kasvua 2,1 %. Huomioitavaa veroennusteissa on, että veroennusteiden luvut perustuvat yleisimpiin näkökohtiin ja ennusteisiin ja sen vuoksi epävarmempiin arvioihin. On tärkeää huomata, että esitettävät kehitystä kuvaavat ennusteluvut ovat arvioita kaikkien kuntien keskimääräisestä kehityksestä ja veroennustekehikkoa päivitetään noin 3–5 kertaa vuodessa.

Väestömäärä tulee Tilastokeskuksen syksyllä 2024 julkaiseman ennusteen mukaan laskemaan tulevien vuosien aikana Enonkoskella. Vuodenvaihteessa 2025–2026 Enonkosken väestömäärä 1 270 asukasta ja ennusteen mukaan kunnan väestömäärä vuonna 2030 Enonkoskella on noin 1 245 asukasta, vuonna 2035 yhteensä 1 198 asukasta, vuonna 2040 asukkaita on 1 167 ja vuonna 2045 asukkaita on yhteensä 1 145, mikäli väestökehitys jatkuu nykyisellään.

Enonkoskella joulukuussa 2025 työvoima oli kaikkiaan 494 henkilöä, josta työttömiä työnhakijoita oli 73 henkilöä (14,8 %), joka on yhdeksän henkilöä enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Miehiä työttömänä oli 44 henkilöä ja naisia 29 henkilöä. Työttömistä pitkäaikaistyöttömiä oli 24 henkilöä ja vammaisia tai pitkäaikaissairaita oli 16 henkilöä. Työttömistä työnhakijoista 9 henkilöä oli lomautettuna. Alle 25-vuotiaita työttömistä oli seitsemän henkilöä.

Sote- ja pelastustoimen uudistuksen lait tulivat voimaan kesällä 2021, jossa Etelä-Savon hyvinvointialueen muodostivat vuoden 2023 alusta nykyiset Etelä-Savon ja Itä-Savon sairaanhoitopiirin kunnat. Hyvinvointialueisiin kohdistuu edelleenkin tulevaisuudessa merkittäviä menojen sopeutuspaineita, sillä lakia hyvinvointialueiden rahoituksesta ollaan muuttamassa. Etelä-Savon hyvinvointialueella talouden sopeuttamistoimenpiteet kohdistuvat mm. Savonlinnan sairaalan päivystys-, leikkaus- ja osastotoimintaan. Enonkosken kunnan edunvalvonnan kannalta merkityksellisiä ovat miten sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalveluita pystytään tulevaisuudessa turvaamaan Enonkoskella.

Enonkosken kunnan julkista markkinoinnissa ja viestinnässä painopiste on kohdentunut sosiaaliseen mediaan ja kotisivuihin sekä tarvittaessa mediatiedotteisiin. Erityisesti Enonkoski kutsuu!-hankkeen myötä on

markkinoitu vapaana olevia kiinteistöjä sekä tuotu myönteisesti esille niitä perheitä, jotka ovat kodin Enonkoskelta löytäneet. Tulevaisuudessakin kunnan viestinnässä painotetaan edelleen sähköistä viestintää.

Tulevaisuudessa väestön ikääntymiseen liittyvien palvelutarpeiden voimakas kasvu, epävarmuus ammattitaitoisen työvoiman saatavuudesta, yhdenvertaiset palvelutarpeet ja haasteet verotulokertymässä sekä valti-onosuusudistus tuovat paineita Enonkosken kunnalle. Kunnan tulee kyetä sopeuttamaan palvelurakenteitaan, erityisesti lapsi-ikäluokkien pienentyessä sopeuttamispaineet kohdentuvat varhaiskasvatukseen ja koulutukseen. Alueen asuntojen hintojen laskeminen on mahdollisuus asuntosijoittajille tai perheille – toisaalta pankit eivät välttämättä luotota asuntojen ostajia, joten huolena on tulevaisuudessa tyhjilleen jäävät kiinteistöt.

Enonkoskelle toivotaan uusia pysyviä asukkaita, mutta tavoitteena on myös säilyttää peruspalvelut sellaisella tasolla, että kuntalaiset myös pysyvät kunnan asukkaina. Vuonna 2025 kuntaan syntyi seitsemän lasta. Alhainen syntyvyys on kuitenkin edelleen selkeä haaste, johon kunta pyrkii vastaamaan lapsiperheiden palveluihin panostamalla. Enonkosken kunnalla on tarjota kaikenikäisille asukkaille kattavat liikuntamahdollisuudet, lisäksi yhteisöt järjestävät kunnan kanssa tapahtumia, joihin kuntalaiset voivat osallistua ja kirjasto tarjoaa lukuelämyksiä kaiken ikäisille. Tonttimaata on tarjolla edullisesti hyviltä paikoilta. Enonkosken kunta panostikin vuonna 2025 kunnan alueella olevien tyhjien tai vajaakäyttöisten yksityisten kiinteistöjen markkinointiin ja uusien asukkaiden hankkimiseen kuntaan Enonkoski kutsuu!-hankkeella, jota osaltaan rahoitti SavonLuotsi Leader. Elinvoima muodostuu paitsi kuntien asukkaista ja yrittäjistä – myös kuntien asukkaiden elämänlaadusta ja yhteisöllisyydestä.

1.7. Kunnan henkilöstö

KUNNAN PALKATUN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.2025

Toimintayksikkö	Vakinaiset	Määrä- aikaiset	Yhteensä	Työllistetyt	Kaikki yhteensä	2024
Yleishallinto	3	2	5	0	5	4
Sivistystoimi	30	15	45	0	45	48
Tekninen toimi	11	2	13	0	13	14
Yhteensä	44	19	63	0	63	66

Henkilöstön lukumäärään lasketaan mukaan pääsääntöisesti päätoimisessa palvelussuhteessa oleva henkilöstö.

Enonkosken kunnan henkilöstökulut eläke- ja henkilösivukuluineen vuosina 2023–2025

ENONKOSKEN KUNNAN HENKILÖSTÖKULUT

	2025	2024	2023
Palkat ja palkkiot	-2 563 377,44	-2 449 486,00	-2 296 148,00
Eläkekulut	-503 768,93	-501 758,00	-479 866,00
Muut henkilösivukulut	-62 811,69	-40 282,00	-67 438,00
Henkilösivukulut yhteensä	-566 580,62	-542 040,00	-547 304,00
Yhteensä	-3 129 958,06	-2 991 526,00	-2 843 452,00
Henkilösivukulujen osuus henkilöstömenoista	18,10 %	18,12 %	19,25 %

Palkkoihin ja palkkioihin sisältyi vuonna 2025 sijaisten palkkamenoja 154 270 euroa ja luottamushenkilöiden palkkioita 67 680 euroa.

SIJAISTEN JA LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKAMENOT

	2025	2024	2023
Sijaiset	154 270	127 097	138 362
Luottamushenkilöt	67 680	61 010	59 021

HENKILÖSTÖN POISSAOLOT

	2025	2024
Terveysperusteiset	927	1 307
Perhevapaat ym.	721	1 200
Muut syyt	1 034	647
Yhteensä	2 790	3 154 pv

Tarkemmat kunnan henkilöstöä koskevat tiedot löytyvät kunnan erikseen julkaisemasta henkilöstökertomuksesta, joka käsitellään kunnanvaltuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

1.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan toimintakertomuksessa on arvioitava kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä mm. toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit. Toiminnalliset riskit koskevat mm. henkilöstön osaamista ja saatavuutta, tietojärjestelmien toimivuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia. Rahoitusriskit voidaan ryhmitellä korkoriskiksi, valuuttariskiksi, likviditeettiriskiksi ja luottoriskiksi.

Yleisesti suurimmat riskit kunnan kannalta liittyvät edelleen kiristyvään taloustilanteeseen lyhyellä aikavälillä ja sen vaikutuksiin verotulojen ja valtionosuuksien osalta. Valtionosuusuudistus ja saaristolain uudistus ovat Enonkosken kunnan kannalta merkittävimpiä uudistuksia lähivuosina, joiden vaikutuksesta ei voi ole vielä tietoa.

Pitkällä tähtäimellä suurimmat haasteet liittyvät väestörakenteen kehitykseen ja huonon yleisen taloustilanteen myötä mahdollisesti pahenevaan rakennetyöttömyyteen. Yksi ikäpolitiikan käytetyimmistä käsitteistä on huoltosuhte. Huoltosuhteella (elatussuhte) ilmaistaan väestön vanhenemisesta johtuvaa ongelmaa. Demografinen (tai väestöllinen) huoltosuhte ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65 vuotta täyttänyttä on sataa 15–64-vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.

HUOLTOSUHDE

	2020	2021	2022	2023	2024
Huoltosuhte, Enonkoski	100	105	107	107	110
Huoltosuhte, koko maa	62	62	62	62	62

Huoltosuhte, demografinen Enonkoskella ja koko maassa vuosina 2020–2024 ©; THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005–2026

Heikkenevän huoltosuhteen myötä yhtä työikäistä kohden on useampi lapsi tai ikääntynyt kuin aiemmin. Tämä kehitys on hankala sikäläkin, että ikääntymisen myötä sairastavuuden voidaan ennakoida lisääntyvän.

Ikääntymisen myötä kunnan verotulojen voidaan odottaa laskevan. Toisaalta tietyillä aloilla on jo nyt pulaa työvoimasta. Tämän kehityksen ennakoitaan jatkuvan tulevaisuudessakin. Enonkoski omalta osaltaan joutuu kilpailemaan osaavasta työvoimasta. Tällaisia osaavan työvoiman saannin kannalta haasteellisia aloja ovat tulevaisuudessa todennäköisesti ainakin sosiaali- ja terveysala sekä sivistystoimi.

Vuoden 2024 lopussa 65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä oli Enonkoskella 40,2 % (lähde THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005–2026), kun se koko maassa oli samaan aikaan 23,6 %. Nuoremmissa ikäluokissa Enonkosken osuus oli vastaavasti alhaisempi kuin Suomessa keskimäärin. Vuonna 2024 Enonkoskella väestöstä oli 0–14-vuotiaita 12,2 % (koko maa 14,6 %) ja 15–64-vuotiaita oli 47,6 % (koko maa 61,9 %).

Toiminnalliset riskit

Toiminnallisena riskinä voidaan nähdä tulevaisuudessa ammattitaitoisen työvoiman saatavuus. Henkilöstön saatavuuteen liittyvät riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa kunnan palvelutoiminnan sujuvuuteen ja laatuun. Kasuvat osaamisvaatimukset merkitsevät haasteita myös henkilöstön osaamiselle. Eläköityminen ja joidenkin alojen henkilöstön saatavuus voivat vaikuttaa ainakin tilapäisesti osaamiseen ja tätä kautta palvelutoimintaan. Lisäksi erityisesti pienen kunnan riskinä on riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä.

Tietotekniikan hyödyntäminen kunnan palveluprosesseissa voi edistää tuottavuutta ja helpottaa asiointia. Asian kääntöpuolella ovat palvelujen ainakin osittainen riippuvuus tietotekniikasta, tietoturvallisuusriskit ja kasvava alttius mahdollisille toimintahäiriöille. Nämä riskit edellyttävät vahvaa toiminnan jatkuvuuden ja sujuvuuden varmistamista häiriötilanteiden varalta ja näihin on varauduttu varautumissuunnittelun avulla.

Yhä heikossa taloustilanteessa oman riskinsä aiheuttaa sektorikohtainen lainsäädäntö, jossa ei pystytä huomioimaan lainsäädännön kunnille mukanaan tuomia lisävelvoitteita ja näin sekä taloudellista, että toiminnallista rasitetta. Esimerkiksi tiukkenevat työntekijöiden kelpoisuusvaatimukset ja henkilöstömitoitukset lisäävät entisestään rekrytointiongelmia erityistehtävissä. Toisaalta lainsäädäntö on tuonut kunnille koko ajan lisätehtäviä ja vastuita ja tällä tavoin hankaloitetaan kuntien toimintaa.

Merkittävin lainsäädännöllinen riski liittyy tehtyyn sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen. Sen myötä nämä kuntalaisten tärkeät peruspalvelut voivat keskittyä suurempiin keskuksiin ja pienen kuntien palvelujen saatavuus heiketä oleellisesti. Palvelujen keskittymisen myötä hyvinvointialueen kunnilta vuokraamat tilat voivat jäädä tyhjilleen, joka aiheuttaa taloudellisen riskin kunnalle.

Vuoden 2025 alusta kuntien vastuulle siirtyi työvoimahallinnon palvelut. Uudistuksen myötä TE-palveluista tuli osa jokaisen kunnan lakisääteisiä tehtäviä ja sitä kautta osa jokaisen kunnan peruspalveluja. Muutoksen taustalla on keväällä 2021 hallitusohjelmaan kirjattu tavoite kuntien vastuun vahvistamisesta työllisyyspalveluissa. TE-uudistuksen myötä kuntien rahoitusvastuu laajeni työmarkkinatuen, peruspäivärahan sekä ansiopäivärahan perusosan osalta. Uudistuksessa tavoitteena oli, että kunnat voivat jatkossa vaikuttaa paremmin mm. TMT-maksuihin ja kuntien elinkeinopolitiikan rooli ja yhteys kuntatalouteen korostuu entisestään. Enonkosken kunnan kannalta haasteena on selkeästi työpaikkojen puute ja kohtaanto-ongelmat, joihin ei ole nopeita ratkaisuja odotettavissa.

Vahinkoriskit

Suurimmat vahinkoriskit liittyvät palo- ja myrskyvahinkojen tuomiin riskitekijöihin, jolloin jouduttaisiin toiminnat järjestämään poikkeustilanteissa. Esimerkkinä laaja myrskyn aiheuttama sähkökatko vaarantaa monia sähköenergiasta riippuvaisia toimintoja.

Kunnan vesihuollon varmentamiseksi on valmistunut 2018 uusi vedenottamo, jonka avulla voidaan varmistaa vedensaanti kaikissa olosuhteissa. Molemmissa vedenottamoissa on varauduttu myös varavoiman syöttöön aggregaatin avulla.

Lyhytaikaisiin vahinkoriskeihin, jotka aiheuttaisivat lyhytaikaisen sähkökatkoksen, on pyritty varautumaan muuallakin mm. varavoiman ja erilaisten varajärjestelmien avulla.

Rahoitusriskit

Kuntakonsernin lainakanta on pieni. Emokunnalla ei ole tilinpäätösvuonna 2025 velkaa, konsernilla on velkaa 55 000 euroa (64 000 euroa vuonna 2024). Asukasta kohden konsernivelka on 43 euroa/asukas (49 euroa/asukas v. 2024). Tämä koostuu siis etupäässä vuokra-asuntoyhtiöiden velkasaatavista. Vuokra-asunnoissa ei voida kohtuuttomasti nostaa vuokratasoa ja tätä kautta kunta on joutunut kompensoimaan riskiä hoitovastikkeiden kautta. Tilanne hankaloituu entisestään, mikäli vuokra-asunnot tyhjentyisivät kunnan asukasluvun pienentyessä.

1.9. Ympäristötekijät

Kunta toimii alueellaan ympäristöviranomaisena ja valvoo myös muita toimijoita lupa- ja valvontaviranomaisena. Enonkosken kunta on osaomistajana Kierrätysyhtiö Rippeessä, joka osaltaan vastaa jätelain vaatimusten täyttymisestä. Kunnan varikolla on haitallisten jätteiden, SER- ja metallijätteiden vastaanottopiste. Jäteyhtiö vastaa muun muassa sekajätteen vastaanotosta ja käsittelystä Savonlinnassa Nousialan jäteasemalla. Kunta on jäsenenä Savonlinnan seudun alueellisessa jätelautakunnassa. Yhteislautakunta on kunnan jätehuoltoviranomainen ja se vastaa yhdessä kunnan kanssa jätehuollon asioista kunnan alueella.

Enonkosken kunnan vesilaitos huolehtii toimialueensa jäteveden puhdistamisesta. Jäteveden puhdistaminen on toimintaa, jonka avulla kunnan vesilaitos pyrkii lieventämään asutuksen aiheuttamia ympäristöhaittoja toiminta-alueellaan. Toiminta edellyttää ympäristölupaa, jossa määritellään jäteveden sallitut pitoisuudet.

Etelä-Savon ympäristökeskuksen Enonkosken kunnan nykyiselle jätevedenpuhdistamolle tekemässä ympäristölupapäätöksessä on määritetty biologisen kuormituksen ja fosforin sekä absoluuttiset sekä prosentuaaliset arvot. BHK-arvo saa olla enintään 12,5 mg/l ja fosforipitoisuus enintään 0,7 mg/l sekä molempien suureiden osalta puhdistustuloksen on oltava vähintään 92 %. Jätevedenpuhdistamon toiminta on ollut alusta saakka lähes moitteetonta eikä asetettujen lupaehtojen saavuttaminen ole tuottanut vaikeuksia, koska laitos on mitoitettu huomattavasti suuremmille jätevesimäärille.

Ympäristömenoilla ei arvioida olevan sellaista olennaista vaikutusta tilinpäätöksen antamaan kuvaan kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta, että nämä olisi eriteltävä liitetiedoissa. Kunnan vesi- ja viemärlaitos käsitellään tilinpäätöksessä erillisenä taseyksikkönä.

2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Enonkosken kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta edistävät päätettyjen toiminnallisten ja strategisten tavoitteiden saavuttamista, varmistavat päätösten perusteena olevan tiedon riittävyttä ja luotettavuutta ja että säännöksiä, viranomaisohjeita sekä toimielinten ja johdon päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Kunnanhallitus ohjaa ja valvoo kunnan ja sen toimintayksiköiden toimintaa.

Kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Sisäinen valvonta kattaa perinteisen rahatalouden ja siihen liittyvän hallinnollisen valvonnan lisäksi koko johdon valvonnan. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat valvonnan järjestämisestä ja yhteisestä ohjeistamisesta kunnassa. Muut tilivelvolliset luottamushenkilöt ja viranhaltijat vastaavat kukin omilla vastuualueillaan hallinnon ja talouden sekä sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Kunnanhallitus on hyväksynyt 20.9.2011 päivitetty sisäisen valvonnan ohjeet. Ohjeiden tarkoituksena on varmistaa, että yhteisesti sovittuja ja hyväksytyjä toimintatapoja ja ohjeita noudatetaan Enonkosken kunnan toiminnassa. Ohjetta täydentävänä on hyväksytty kunnanvaltuustossa 11.11.2014 (46 §) kunnan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet. Perusteiden lisäksi hyväksyttiin hallintosäännön muutokset, joilla tarkennettiin vastuita. Perusteet ovat voimassa vuoden 2025 tilinpäätöstä tehtäessä, mutta hallintokunnat ovat kuitenkin antaneet toimintakertomuksen yhteydessä tai erikseen tiedot sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä.

2.1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Toimielinten ja viranhaltijoiden päätösten lain-, säännösten- ja määräystenmukaisuutta seurataan kuntalain 92 §:n mukaisen otto-oikeusmenettelyn avulla. Kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja ja kunnanjohtaja seuraavat lautakuntien toimintaa ja käyttävät tarvittaessa lautakuntien päätösten otto-oikeutta. Vastaavasti asia koskee lautakuntia ja niiden puheenjohtajia.

Hallintokunnat ovat antaneet oman selvityksensä sisäisen valvonnan toteutumisesta toimintakertomuksen yhteydessä.

Vuonna 2025 minkään hallintokunnan päätöksistä ei ole tehty oikaisuvaatimuksia tai muutoksenhakuja.

2.2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Lautakuntien pöytäkirjat toimitetaan kaikille tarkastuslautakunnan jäsenille, kunnanjohtajalle ja kunnanhallitukselle. Lisäksi kunnanhallituksen edustaja on kunkin lautakunnan kokouksessa läsnä. Viranhaltijapäätökset toimitetaan kunnanjohtajan osalta kunnanhallituksen jäsenille ja ne käsitellään vielä erikseen kunnanhallituksessa. Toimialajohtajien osalta viranhaltijapäätökset lähetetään lautakunnan puheenjohtajalle ja käsitellään kunkin toimialan lautakunnan kokouksessa.

Vuonna 2025 talousarvioon ei haettu lisämäärärahoja, ainoastaan investointimäärärahoihin tehtiin muutoksia mm. jäteveden puhdistamon automaation uusimiseen ja alumiinisulfaatti annosteluruuvien uusimiseen sekä nuorisotila Koskipirtin kiinteistön purku- ja korjaustöiden toteuttamiseen. Lisäksi investointimäärärahoihin tehtiin muutos, jossa liikuntatalon pesuhuoneiden putki- ja pintaremonttiin varattujen investointimäärärahaa käytetään rakennuksen tarkempaan kuntotarkastukseen sekä päiväkodin IV-koneisiin sekä vanhustentalojen salaojituksen uudistukseen

2.3. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuden hankintaan, luovutukseen tai hoitoon liittyen ei ole ilmennyt huomattavia ennakoimattomia menetyksiä, eikä kunta ole vuoden 2025 aikana joutunut korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen siten, että sillä olisi kunnalle olennaista merkitystä.

2.4. Sopimustoiminta

Sisäisessä valvonnassa ei ole todettu havaintoja, jotka aiheuttaisivat negatiivisia seuraamuksia sopimustoiminnassa.

2.5. Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Lautakunnat raportoivat talousarviossa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä muista oleellisista havainnoista kunnanhallitukselle kesäkuussa (ilman sanallisia arviointeja) sekä tammikuussa. Kunnanhallituksen alaisten toimintojen osalta vastaava raportointivelvollisuus on kunnanjohtajalla.

Lisäksi kunnanhallituksen määräämien henkilöiden on vähintään kaksi kertaa vuodessa suoritettava kunnan pankkitilien varojen ja kunnan hallussa olevien arvopapereiden ja vakuuksien tarkastaminen. Tarkastuksesta on annettava kertomus kunnanhallitukselle.

2.6. Sisäisen valvonnan kehittämistarpeita

Kunnan sisäisen valvonnan ohjeiden osalta on syytä varmistua siitä, että tilivelvolliset viranhaltijat ja henkilöstö, jota ohjeet olennaisesti koskevat, tuntee ohjeen sisällön velvoitteineen. Ohjeet ja edellisinä vuosina hyväksytyt perusteet on otettu käsiteltäväksi johtoryhmässä. Hallintokuntien toimistopäälliköiden tehtävänä on vastata yhdessä kunnanjohtajan kanssa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vastuualueillaan ja sen raportoinnista asianmukaiselle toimielimelle.

3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelman avulla esitetään kunnan tulorahoituksen riittävyys, jota arvioidaan toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Tuloslaskelmaan on merkitty ensin suoritteiden luovutukseen perustuvat toimintatulot, joista on vähennetty niiden tuottamisesta aiheutuvat toimintamenot. Näiden jälkeen tuloslaskelmaan merkitty verorahoitus koostuu kunnan verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Tämä järjestys noudattaa veroyhtälöperiaatetta, jonka mukaisesti se, mikä toimintamenoista jää kattamatta toimintatuloilla, katetaan verorahoituksella.

Kunnalle kertyi vuoden aikana verotuloja 2 945 557 euroa (2 950 371 euroa vuonna 2024). Verolajeista kunnan tuloveroa kertyi 1 864 494 euroa, kiinteistövero kertyi 615 127 euroa ja yhteisöveron tuottoa kertyi 465 936 euroa.

3.2. Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut-taulukkoa on tarkasteltu tuhansien eurojen tarkkuudella. Vuosikate oli 856 424 euroa (1 138 432 euroa vuonna 2024). Kunnalla on sijoituksia Nordea rahastossa ja Suur-Savon Osuuspankissa.

KUNNAN TOIMINTATUOTOT JA -MENOT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	2024	2025	Muutos %
Toimintakulut	-7 043 477,90	-7 371 117,39	4,65 %
Toimintatuotot	3 013 766,67	2 991 422,72	-0,74 %
Verotulot	2 950 370,58	2 945 556,73	-0,16 %
Valtionosuudet	1 907 452,00	2 087 331,00	9,43 %

Toimintamenot (ulkoinen/sisäinen) nousivat 4,65 % edellisestä vuodesta ja toimintatulot (ulkoinen/sisäinen) laskivat 0,74 %. Verotulot laskivat 0,16 % ja valtionosuudet nousivat 9,43 % edellisestä vuodesta.

KUNNAN TOIMINTATUOTOT JA -MENOT TA2025/TP2025 (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TA+M 2025	2025	Muutos %
Toimintakulut	-7 876 632,00	-7 371 117,39	-6,42 %
Toimintatuotot	3 099 715,00	2 991 422,72	-3,49 %
Verotulot	2 834 000,00	2 945 556,73	3,94 %
Valtionosuudet	2 036 944,00	2 087 331,00	2,47 %

Vuonna 2025 toimintamenot toteutuivat 6,42 % talousarvioon budjetoitua pienempinä. Toimintatuloja kertyi 3,49 % alle talousarvion. Verotuloja kertyi 3,94 % yli arvion ja valtionosuuksia 2,47 % yli arvion.

VEROTULOJEN ERITTELY

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Kunnallisvero	1 750 000	0	1 750 000	1 864 494	106,5 %	114 494
Osuus yhteisöverosta	463 000	0	463 000	465 936	100,6 %	2 936
Kiinteistövero	621 000	0	621 000	615 127	99,1 %	-5 873
Verotulot yhteensä	2 834 000	0	2 834 000	2 945 557	103,9 %	111 557

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Peruspalvelujen valtionosuus	1 610 260	0	1 610 260	1 616 521	100,4 %	6 261
Verot. perustuva v.os. tasaus	578 557	0	578 557	580 067	100,3 %	1 510
Opetus- ja kulttuurimin. v.os.	-378 233	0	-378 233	-350 922	92,8 %	27 311
Verotulomenetysten korvaus	226 360	0	226 360	241 665	106,8 %	15 305
Harkinnanvarainen v.os. korotus	0	0	0	0	-	0
Valtionosuudet yhteensä	2 036 944	0	2 036 944	2 087 331	102,5 %	50 387

VEROTULOKERTYMÄ VEROLAJEITTAIN

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kunnallisvero	3 472 063	3 512 821	3 683 708	1 757 725	1 858 913	1 864 494
Kiinteistövero	489 913	538 568	567 661	582 968	618 580	615 127
Osuus yhteisöverosta	680 278	973 228	905 873	549 578	472 877	465 936
Verotulot yhteensä	4 642 254	5 024 617	5 157 242	2 890 271	2 950 371	2 945 557

NETTOMENOT (TOIMINTAKATE) TOIMIELIMITTÄIN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	2025	2024	Muutos %
Kunnanhallitus	-1 187 477,50	-1 009 395,00	17,64 %
Sivistyslautakunta	-3 166 926,33	-2 998 697,00	5,61 %
Tekninen lautakunta	3 710,34	5 366,00	-30,85 %
Yhteensä	-4 350 693,49	-4 002 726,00	8,69 %

3.3. Tasetarkastelu

Taseen loppusumma 31.12.2025 oli 16 597 242 euroa, joka suureni edellisestä vuodesta 68 451 euroa.

Omavaraisuusaste-%

Tunnusluku mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Vuonna 2025 kunnan omavaraisuusaste oli 88,1 % (87,3 % vuonna 2024). Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntataloudessa keskimäärin 70 %:n omavaraisuutta. 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus-%

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuonna 2025 kunnan suhteellinen velkaantuneisuus oli 12,2 % (vuonna 2024 suhteellinen velkaantuneisuus oli 13,2 %).

4. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

4.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kuntalain 13 §:ssä on määritelty valtuuston konsernijohtamiseen liittyvät tehtävät. Säännöksen mukaisesti valtuuston tulee päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Konsernin toimintaa ohjaa Enonkosken kunnan omistajapoliittisten linjausten ohella Enonkosken kunnan konserniohje.

Valtuusto voi asettaa tavoitteita ja määrittellä tytäryhteisöjen toiminnan ohjausta ja valvontaa koskevia periaatteita kunnan konsernijohtolle. Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Keskeisen osan konsernista muodostaa vuoden 2018 alusta lukien Enonkosken Vuokratalot Oy, johon sulautui yhteensä 7 asunto- ja yksi kiinteistöosakeyhtiötä, sekä kunnan suorassa omistuksessa olleet vuokra-asunnot.

Tämän lisäksi kunta omistaa 34,64 % asunto-osakeyhtiö Enonkosken Rinnetiestä ja 17,11 % asunto-osakeyhtiö Enonkosken Louhelantiestä. Kunnalla on myös omistusosuudet seuraavissa kuntayhtymissä: Etelä-Savon maakuntaliitto, Itä-Savon koulutuskuntayhtymä ja Sateenkaaren koulun kuntayhtymä.

4.2. Kuntakonsernin toiminnanohjaus

Enonkosken kuntakonserni tarkoittaa kunnan määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamaa kokonaisuutta. Kunta on konsernin emoyhteisö ja sen tytäryhteisöjä ovat ne yhteisöt, joissa kunnalla on yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta.

Enonkosken kunnan konserniohjeen mukaisesti kuntayhtymä yhdistetään kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, mikä on kunnan osuus yhtymän velvoitteista ja varoista, ja miten kunnan äänivaltaa on sopimuksella rajoitettu. Kuntayhtymään sovelletaan soveltuvin osin kunnan konserniohjetta. Kuntayhtymää ei kuitenkaan käsitellä tilinpäätöstä laadittaessa kunnan tytäryhteisönä, vaikka kunta omistaisi siitä tai omaisen määräysvallasta yli puolet.

Kuntalain 25 a §:ssä on määritelty konsernijohto ja sen tehtävät. Säännöksen mukaisesti Enonkosken kuntakonsernin johtoon kuuluvat aina kunnanjohtaja ja kunnanhallitus. Kunnanhallitus antaa kuntaa eri yhteisöjen hallintoelimissä edustaville henkilöille ohjeita kunnan kannan ottamisesta käsiteltävään oleviin asioihin. Kunnanjohtajalla puolestaan on oikeus käyttää kunnan puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta.

Konsernijohton vastuulla on kuntakonsernin ohjauksen ja konsernivalvonnan järjestäminen. Konserniohjauksella tarkoitetaan ohjeiden antamista omistajaohjauksesta ja tytäryhteisöjen valvonnasta. Omistajaohjaus puolestaan merkitsee kunnan edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai tätä vastaavassa toimielimessä. Tytäryhteisöjen valvonnasta annetaan ohjeita kunnan omille viranhaltijoille ja toimielimille. Konsernijohto voi lisäksi ohjeistaa tytäryhteisöjä erikseen sovittavissa kuntakonsernin toiminnossa kuten tilinpäätösraportoinnissa tai rahoituksen ja hankintojen järjestämisessä. Konsernijohton tekemät päätökset ohjaavat myös kunnan valitsemien edustajien toimintaa tytäryhteisöjen toimielimissä.

Kunnanhallitus seuraa konserniohjeen mukaisesti tytäryhteisöjen tuloksellisuutta ja toimintaa kunnanhallitukselle kolme kertaa vuodessa laadittavien seurantaraporttien (huhti- ja elokuulla annettavien osavuositilauksien sekä tilinpäätöksen) avulla. Tytäryhteisöjen on toimitettava kunnanhallitukselle ja kunnanjohtajalle

toiminnastaan näiden tarvitsemat tiedot. Lisäksi tytäryhteisöjen on toimitettava kunnalle konsernitilinpäätöstä varten tarvittavat tiedot.

4.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

4.3.1. Kuntakonsernin tavoitteiden toteutuminen

Toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet kuntakonsernin toiminnassa. Selvitys kohdistuu konsernijohtoon toimintaan, kunnan edustajien toimintaan tytäryhteisöissä ja siihen, miten tytäryhteisöille kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa tai muutoin asetetut tavoitteet ovat toteutuneet. Lisäksi toimintakertomuksessa on annettava tietoja sellaisista kuntakonsernin talouteen liittyvistä asioista, jotka eivät käy ilmi tilinpäätöslaskelmista.

Kuntalain 13 §:ssä on määritelty valtuuston konsernijohtamiseen liittyvät tehtävät. Säännöksen mukaisesti valtuuston tulee päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Konsernin toimintaa ohjaa Enonkosken kunnan omistajapoliittisten linjausten ohella Enonkosken kunnan konserniohje.

Valtuusto voi asettaa tavoitteita ja määrittellä tytäryhteisöjen toiminnan ohjausta ja valvontaa koskevia periaatteita kunnan konsernijohtolle. Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä omassa tavoitteenasettelussa.

Konsernia ja konserniyhteisöjä koskevat tavoitteet

Talous

Päämäärä: Kuntakonsernin talous on tasapainossa

Taloussuunnitelmakauden tavoitteet:

Kunnan toimintakate ei heikkene vuoden 2024 tasosta.

Kunnan velkataso on alhainen ja asukaskohtainen lainamäärä konsernilainojen osalta ei ylitä 1 500 euroa/asukas.

Kuntakonsernin toiminnan ja talouden ohjaus sekä hallinta on tehokasta.

Konsernijohtolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet

Tavoite	TP 2025	TP 2024
Konsernin vuosikate poistoista, % tavoite 100 % + korvausinvestoinnit	115,4	158,6
Konsernin omavaraisuusaste, % tavoite 70 %	87,2	86,2
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, % tavoite < 30 %	13,5	14,5
Tytäryhteisöjen on raportoitava kunnanhallitukselle kertaa/vuosi, tavoite 2 kertaa 2		3

Asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt

Toiminnan painopistealueet

Asuntojen käyttöasteen nostaminen ja pitäminen riittävällä ja taloudellisesti kestäväällä tasolla.

Vuokra-asuntojen määrän sopeuttaminen kysyntään.

Omistajaohjauksen ja yhteistyön kehittäminen kuntaorganisaation kanssa.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025	Mittari/Tavoitetaso	Toteutuma 31.12.2025
Vakaa kuntatalous	Päätökset vuokra-asuntokannan sopeuttamiseksi kysyntää vastavaksi (purku, myynti) on tehty.	Suunnitelmakauden aikana (2023–2025) tyhjiä asuntoja 5–10 koko asuntokannasta.	Ei toteutunut. Tyhjiä asuntoja 11 kpl vuoden 2025 lopussa. Vuoden 2024 lopussa 15 kpl, vuoden 2023 lopussa 12 kpl.
	Vuokralayhtiön (kiinteistöosa- keyhtiö) asunnot asumiskelpoisia.	Kuntoarvio, pitkän aikavälin kun- nossapitosuunnitelma, pelastus- suunnitelma sekä näiden mukaiset toimet.	Toteutunut osittain. Viimeisten myyntien jälkeen päivitys.
	Asuntojen käyttöasteen nostaminen.	Käyttöasteen nostaminen vuoden 2024 tilinpäätöksestä.	Toteutunut, käyttöaste 87 % (vuonna 2024 käyttöaste oli 83 %).
	Vuokralayhtiö raportoi kolme kertaa vuodessa (huhti-, elo- ja joulukuussa tilinpäätöksenä) kirjallisesti yhtiön talouden tilasta ja asuntojen käyttöasteesta.	Raportit toimitetaan keskustuomiseen käsiteltäviksi kunnan huhtikuun lopun ja elokuun lopun talousarvion toteutumien sekä tilinpäätöksen yhteydessä.	Toteutunut. Raportin sisällössä kehittämistä. Huomioitavaksi, että uuden hallintosäännön (KV 27.5.26 § 18) mukaan toiminnan ja talouden toteutumista raportoidaan puolivuositain eli 30.6. ja 31.12.
Joustava ja nopea palvelujen saanti	Palvelut asiakkaalle tavoiteajassa ja säännösten edellyttämällä tavalla.	Asuntohakemuksen käsittely välittömästi tai enintään kolmen viikon kuluessa.	Toteutunut.

4.3.2. Taloyhtiöt

Enonkosken kunnan omistamat asunto- ja kiinteistöosa-
keyhtiöt sekä kolme rivitaloa fuusioitiin Enonkosken Vuokralot Oy:ksi 1.1.2017.

Luotonantaja	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen
	31.12.2025	31.12.2025
Enonkosken kunta	19 691,42	211 331,88
Osuuspankki	8 726,90	46 194,73
YHTEENSÄ	28 418,32	257 526,61

Enonkosken Vuokralot Oy:n perimät neliövuokrat vuonna 2025 olivat 6,32 eurosta 9,21 euroon.

Vuokran lisäksi asukkailta peritään vesimaksut joko kulutuksen tai kiinteän maksun mukaan sekä sauna-, autopaikka- ja pesutupamaksut.

4.3.3. Sateenkaaren koulu

Enonkosken kunta on mukana Sateenkaaren koulun kuntayhtymässä, jonka muodostavat Enonkosken lisäksi Pieksämäki, Mäntyharju, Hankasalmi, Juva, Joutsa, Konnevesi, Kangasniemi ja Sulkava. Kuntayhtymä perustettiin vuonna 2022 entisen Vaalijalan kuntayhtymän jälkeen, kun sote-uudistuksessa erityisopetus ei lainsäädännöllistä syistä voinut siirtyä hyvinvointialueen palveluksi, kuten muut Vaalijalan erityishuoltopiirin palvelut.

Sateenkaaren erityiskoulu on Sateenkaaren koulun kuntayhtymän ylläpitämä Elmeri-koulu, jossa annetaan esi- ja perusopetusta vaativaa erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille. Koulun läheisyydessä on Vaalijalan laaja-alaisia lasten ja nuorten kuntoutuspalveluja tarjoavia oppilaskoteja sekä muita moniammatillisia palveluja täydentämään oppilaan kuntoutuksen tarpeita.

Koulu tarjoaa opetusta kehitysvammaisille, autistisille ja psykososiaalista tukea tarvitseville oppilaille, joiden kotikunnan lähikoulu ei pysty vastaamaan heidän koulunkäyntinsä yksilöllisiin tarpeisiinsa tai jotka tarvitsevat kasvun, kehityksen sekä oppimisen tueksi laaja-alaista kuntoutusta. Koulussa on 10 luokkaa ja vakituisesti koulussa opiskelevia oppilaita on noin 75. Lisäksi lyhytaikaisessa kuntoutuksessa on viikkotasolla 5–10 oppilasta.

4.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Enonkosken kunnan tulevaisuus talouden osalta on riippuvainen verorahoituksesta (verotulot ja valtionosuudet). Kunnan verotulokertymään vaikuttavat keskeisesti ansiotulojen kehitys, väestön väheneminen, työllisyys, kunnassa toimivien yritysten liiketoiminnan kehitys sekä valtion ja kuntien välisen jako-osuuden muutokset. Kuntatalouden kestävän tasapainon kannalta on tärkeää, että valtio ei kohdista uusia leikkaavia päätöksiä kuntien peruspalveluiden valtionosuuksiin tai lisää kuntien tehtäviä nykyisestään.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus siirsi em. palvelut hyvinvointialueille v. 2023 alusta. Sote-uudistuksen tavoitteena on turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveystaloudet kaikille suomalaisille, parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta, kaventaa hyvinvointi- ja terveys-eroja, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti sosiaali- ja terveystalouteihin, vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin sekä hillitä kustannusten kasvua.

Sote-uudistukseen liittyviä lainsäädäntöä hyväksyttiin kesällä 2021 ja uudistuksen jälkeen 21 hyvinvointialueella on koottu vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon perus- ja erikoistason palveluista sekä pelastustoimen järjestämisestä.

Hyvinvointialueiden alue muodostui Uuttamaata lukuun ottamatta maakuntajaon pohjalta, ja Etelä-Savon hyvinvointialueen muodostivat Etelä-Savon sairaanhoitopiirin ja Itä-Savon sairaanhoitopiirin kunnat.

Enonkosken kunnan kannalta edelleen keskeinen kysymys on, että miten terveyden- ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut järjestetään tulevaisuudessa Etelä-Savon hyvinvointialueen kunnissa, koska hyvinvointialueen palveluissa on merkittäviä talouden sopeuttamispaineita.

Asuntotoimen tervehdyttäminen on ollut selkeä kunnan tavoite viimeisten vuosien aikana.

Tyhjiä vuokataloasuntoja oli vuoden 2025 lopussa 11 kpl ja vuoden 2024 lopussa 15 kpl. Väestön väheneminen näkyy eritoten vuokra-asuntojen tyhjentymisenä tai kysynnän vähenemisenä. Haasteellista edelleen on isojen vuokra-asuntojen vähäinen kysyntä.

Myös elinkeinotoimessa kunnan toiminnalla ja päätöksenteolla on merkitystä. Päätöksenteon yrittäjämyynteyisyys on tärkeää uusien työpaikkojen lisäämiseksi ja verotulopohjan parantamiseksi. Tulevaisuudessa odotukset kohdentuvat erityisesti matkailuun.

4.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Enonkosken kunnan konserniohjeen mukaan kunnan omistajapolitiikalla pyritään turvaamaan kunnan pitkäjänteinen toiminta ja varmistamaan kunnan pääoman käyttöön, omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvä systemaattisuus ja pääomien käytön tehokkuus. Kunnanjohtaja ohjaa kunnan konsernipolitiikkaa kunnanhallituksen alaisena. Hän seuraa omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tästä tarvittaessa kunnanhallitukselle.

Konsernin valvonnan kannalta on oleellista, että kehitetään vuorovaikutusta kunnan konsernijohtajan, vuokratoyhtiön toimitusjohtajan ja hallituksen välillä sekä raportointia yhtiön tilanteesta esimerkiksi välitilinpäätösten muodossa. Keskeistä vuokratoyhtiön osalta on selvittää, missä teknisessä kunnossa asunnot ovat ja päättää, mitä asuntojen osalta tullaan jatkossa tekemään, mikäli asukasluvu edelleen jatkaa laskuaan ja asuntoja tyhjenee. Alustavissa suunnitelmissa on asuntokannan vähentäminen mm. purkamalla huonokuntoisia rivitaloja.

5. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Hallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 196 920 euroa siirretään edellisten vuosien yli-/alijäämätilille.

6. KUNNAN TOIMINNAN KEHITYS

Strategiasta johdetut tavoitteet vuodelle 2025

ELINVOIMAISEN ENONKOSKEN PÄÄMÄÄRÄT	TAVOITE	TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUMA 31.12.2025
Enonkoski näkyy ja kuuluu	Elinvoimainen kunta.	Kunnan veto- ja pitovoimaa ylläpidetään ja vahvistetaan mm. toimivilla peruspalveluilla, maankäytöllä, työllisyydellä, yrittäjyydellä ja osaamisella.	Kuntien elinvoimamittariston tärkeimmät avainluvut pysyvät ennallaan tai paranevat (mm. väestö, työllisyys, elinkeinorakenne, kuntatalous, kilpailukyky jne.).	<p>Elinvoimamittariston tärkeimpiä avainlukuja (huomioitavaksi, että kaikista mittareista ei ole saatavilla tilastoa vuodelta 2025):</p> <ul style="list-style-type: none"> -kunnan väkimäärä 1 270 (vuoden 2024 lopussa 1 288) -vuonna 2024 demografinen huoltosuhde (alle 15 v. ja yli 65 v. osuus 100 työikäistä kohden) oli 110,1 ja v. 2023 huoltosuhde oli 107,2 -työttömien työnhakijoiden % osuus työvoimasta 14,8 % (vuoden 2024 lopussa 12,4 %) -ISUYK:n tilaston mukaan v. 2025 Enonkoskella aloittaneita yrityksiä oli 8 kpl ja lopettaneita yrityksiä 6 kpl (v. 2024 aloittaneita yrityksiä 7 kpl ja lopettaneita 9 kpl,). ES MKL:n tilaston mukaan v. 2024 aloittaneita yrityksiä oli 5 ja lopettaneita yrityksiä 6. -Tilastokeskuksen v. 2024 tilaston mukaan yritysten toimipaikkoja (lkm) oli 248 kpl ja 239 kpl v. 2023 -vuonna 2023 työpaikkoja Enonkoskella oli 362 -vuonna 2024 yritysten liikevaihto n. 33,4 M€ ja vuonna 2023 liikevaihto n. 32,4 M€ -v. 2024 yritysten toimipaikkojen henkilöstö (htv) oli 188 ja v. 2023 htv oli 201 -kuntatalous tasapainossa, v. 2025

				vuosikate oli 856 513 euroa, vuonna 2024 vuosikate 1 138 432 euroa -v. 2025 kertynyt ylijäämä n. 10,3 M€ ja v. 2024 kertynyt ylijäämä n. 10,1 M€
Aktiiviset kuntalaiset	Elinvoimaiset ja aktiiviset yhdistykset ja järjestöt.	Kunta jatkaa ja kehittää yhteistyötä erilaisten tapahtumien järjestämisessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Yhdistysten toimintaa tuetaan taloudellisesti.	Yhdistysten taloudelliset tuet (perustoiminta ja tapahtumatuki sekä yhteistyösopimukset) säilyvät v. 2024 tasolla.	Vuonna 2025 yleishalinnon osalta perustointitukea, tapahtumatukea sekä yhteistyösopimukseen perustuvaa tukea maksettu n. 3 800 euroa enemmän kuin v. 2024.
ELINVOIMAISEN ENONKOSKEN PÄÄMÄÄRÄT	TAVOITE	TOIMENPIDE	MITTARI	TOTEUMA 31.12.2025
Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski	Kuntatalous on tasapainossa.	Ennakoiva ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko. Aktiivinen talouden seuranta ja reagointi.	Toteumat ja tilinpäätös.	Toteumien raportointi toteutunut talousarviossa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä muista oleellisista havainnoista (1–6/2025) kesäkuussa 2025. Tilinpäätös v. 2025 ylijäämäinen 196 920 euroa.
	Peruspalvelut tuotetaan kuntalaisille lähipalveluina.	Hyvä yhteistyö ja edunvalvonta tulevan Etelä-Savon hyvinvointialueen kanssa.	Lähipalvelut (sote) säilyvät Enonkoskella.	Lähipalvelut säilyneet Enonkoskella samalla tasolla kuin v. 2024.
Tunnettu matkailu- ja luontokohte	Enonkoski on tunnettu matkailijoiden keskuudessa.	Elämykselliseen luontomatkailuun panostaminen mm. tuomalla luontomatkailukohteita esille hanke- rahoituksella.	Yksi joko seudullinen tai kunnan oma matkailuhanke.	Kunta on mukana neljässä Savonlinnan Matkailu Oy:n seudullisessa matkailuhankkeessa.
Oppiminen ja koulutus	Digitaalisia palveluja on tarjolla ja digiosaaminen on vahvaa.	Uudet teknologiset ratkaisut, sähköiset palvelut, töiden uudelleen organisointi ja uusien tuottavampien toimintatapojen käyttöön- otto.	Uusien teknologisten ratkaisujen ja sähköisten palveluiden käyttöönoton onnistuminen.	Uusia teknologisia ratkaisuja ei ole otettu käyttöön vuonna 2025.

7. KUNNAN TULOSLASKELMA, RAHOITUSLASKELMA JA TASE

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

	2025	2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	751 962,39	774 492,19
Maksutuotot	70 807,82	104 280,32
Tuet ja avustukset	152 672,64	149 856,81
Vuokratuotot	525 745,16	536 771,51
Muut toimintatuotot	51 751,28	50 271,00
Toimintatuotot yht.	1 552 939,29	1 615 671,83
Valmistus omaan käyttöön	11 086,94	26 984,98
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-3 129 958,06	-2 991 526,29
Palvelujen ostot	-1 618 735,08	-1 504 639,18
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-823 515,44	-783 189,33
Avustukset	-302 488,88	-257 917,81
Vuokratulot	-37 903,34	-31 797,00
Muut toimintakulut	-20 033,16	-76 314,00
Toimintakulut yht.	-5 932 633,96	-5 645 383,06
Toimintakate	-4 368 607,73	-4 002 726,25
Verotulot	2 945 556,73	2 950 370,58
Valtionosuudet	2 087 331,00	1 907 452,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	66 927,40	126 245,82
Muut rahoitustuotot	125 270,04	225 532,19
Muut rahoituskulut	-53,31	-68 442,42
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	192 144,13	283 335,59
Vuosikate	856 424,13	1 138 431,92
Poistot ja arvonalentumiset	-659 503,72	-649 822,69
Satunnaiset erät yht.	0,00	0,00
Tilikauden tulos	196 920,41	488 609,23
Rahastojen muutos	0,00	-1 010,28
Tilikauden yli-/alijäämä	196 920,41	487 598,95

KUNNAN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT (ULKOISET ERÄT)

	2025	2024
Toimintatuotot/toimintakulut	26,2 %	28,8 %
Vuosikate/poistot	129,9 %	175,2 %
Vuosikate, euroa/asukas	674	884
Asukasluku	1 270	1 288

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	856 424,13	1 138 431,92
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	-6 501,59
Toiminnan rahavirta yhteensä	856 424,13	1 131 930,33
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-492 171,61	-442 392,64
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 369,16	0,00
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	0,00	48 832,67
Investointien rahavirta yhteensä	-483 802,45	-393 559,97
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	372 621,68	738 370,36
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	-92 360,95
Antolainasaamisten vähennys	21 660,48	74 153,86
Antolainauksen muutokset yhteensä	21 660,48	-18 207,00
Lainakannan muutokset		
Lainakannan muutokset yhteensä	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-96 838,01	-76 301,66
Saamisten muutos	-59 180,44	-3 018,87
Korottomien velkojen muutos	-49 402,57	100 557,80
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-205 421,02	21 237,00
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-183 760,54	3 030,18
Rahavarojen muutos	188 861,14	741 400,54
Rahavarat jakson alussa	6 761 159,04	6 019 758,50
Rahavarat jakson lopussa	6 950 020,18	6 761 159,04

KUNNAN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	3 231 197	4 146 787
Investointien tulorahoitus, %	177,0 %	257,3 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,00	0,00
Kassan riittävyys, pv	396	397
Asukasluku	1 270	1 288

KUNNAN TASE - VASTAAVAA

	2025	2024
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
I Aineettomat hyödykkeet		
2. Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	32 460,36
I Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0,00	32 460,36
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	721 985,24	721 985,24
2. Rakennukset	3 321 787,37	3 510 506,49
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 371 333,08	1 411 759,04
4. Koneet ja kalusto	35 214,55	30 956,38
5. Muut aineelliset hyödykkeet	12 614,10	12 614,10
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	118 273,79	36 627,79
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	5 581 208,13	5 724 449,04
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	2 129 814,95	2 129 814,95
3. Muut lainasaamiset	231 023,31	252 683,79
4. Muut saamiset	44 994,80	44 994,80
III Sijoitukset yhteensä	2 405 833,06	2 427 493,54
A Pysyvät vastaavat yhteensä	7 987 041,19	8 184 402,94
B Toimeksiantojen varat		
2. Lahjoitusrahastojen varat	1 424 253,31	1 406 481,70
B Toimeksiantojen varat yhteensä	1 424 253,31	1 406 481,70
C Vaihtuvat vastaavat		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	121 071,46	115 584,99
3. Muut saamiset	40 977,73	53 439,42
4. Siirtosaamiset	73 877,82	7 722,16
II Saamiset yhteensä	235 927,01	176 746,57
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	200 000,00	200 000,00
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	2 000 000,00	0,00
4. Muut arvopaperit	300 000,00	300 000,00
III Rahoitusarvopaperit yhteensä	2 500 000,00	500 000,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 450 020,18	6 261 159,04
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	7 185 947,19	6 937 905,61
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 597 241,69	16 528 790,25

KUNNAN TASE - VASTATTAVAA

	2025	2024
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	4 324 216,83	4 324 216,83
III Muut omat rahastot	10 000,00	10 000,00
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	10 098 550,00	9 610 951,05
V Tilikauden yli-/alijäämä	196 920,41	487 598,95
A Oma pääoma yhteensä	14 629 687,24	14 432 766,83
D Toimeksiantojen pääomat		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	1 161 200,95	1 240 267,35
D Toimeksiantojen pääomat yhteensä	1 161 200,95	1 240 267,35
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Korolliset		
Korottomat		
7. Muut velat	22 008,92	21 908,92
II Lyhytaikainen		
Korolliset		
Korottomat		
6. Ostovelat	202 355,12	324 601,74
7. Muut velat	63 958,23	56 920,99
8. Siirtovelat	518 031,23	452 324,42
E Vieras pääoma yhteensä	806 353,50	855 756,07
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 597 241,69	16 528 790,25

KUNNAN TASEEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	88,1 %	87,3 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	12,2 %	13,2 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	10 295	10 099
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	8 107	7 840
Lainakanta 31.12., 1 000 €	0	0
Lainakanta 31.12., €/asukas	0	0
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000 €	34	58
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	26	45
Lainasaamiset, 1000 €	231	253
Asukasmäärä	1 270	1 288

8. KUNTAKONSERNIN TULOSLASKELMA, RAHOITUSLASKELMA JA TASE

KONSERNITULOSLASKELMA

	2025	2024
Toimintatuotot	2 154 770,53	2 213 151,24
Valmistus omaan käyttöön	11 086,94	26 984,98
Toimintakulut	-7 031 782,23	-6 790 179,91
Toimintakate	-4 877 011,70	-4 577 028,67
Verotulot	2 929 722,09	2 934 268,01
Valtionosuudet	2 708 907,67	2 589 775,47
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	68 248,16	136 504,32
Muut rahoitustuotot	136 475,16	233 800,93
Korkokulut	-236,20	-1 831,52
Muut rahoituskulut	-9 169,87	-82 260,66
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	195 317,25	286 213,07
Vuosikate	956 935,31	1 233 227,88
Poistot ja arvonalentumiset	-829 335,61	-777 696,50
Satunnaiset erät		
Satunnaiset erät yht.	0,00	0,00
Tilikauden tulos	127 599,70	455 531,38
Tilinpäätössiirrot	0,00	-1 010,28
Tilikauden verot	-887,03	-1 174,14
Laskennalliset verot	24 876,80	22 841,52
Tilikauden yli-/alijäämä	151 589,47	476 188,48

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toimintatuotot/toimintakulut	30,7 %	32,6 %
Vuosikate/poistot	115,4 %	158,6 %
Asukasluku	1 270	1 288
Vuosikate, euroa/asukas	753	957

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	956 935,31	1 233 227,88
Tilikauden verot	-887,03	-1 174,14
Tulorahoituksen korjaukset	-2 771,05	-6 727,39
Toiminnan rahavirta yhteensä	953 277,23	1 225 326,35
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-525 327,64	-484 308,37
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 369,15	0,00
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	4 123,04	49 058,47
Investointien rahavirta yhteensä	-512 835,45	-435 249,90
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	440 441,78	790 076,45
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	-2 360,95
Antolainasaamisten vähennys	0,00	74 153,86
Antolainauksen muutokset yhteensä	0,00	71 792,91
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	-19 436,64
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	-7 503,10
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-8 726,90	0,00
Lainakannan muutokset yhteensä	-8 726,90	-26 939,74
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-96 536,84	-76 650,81
Vaihto-omaisuuden muutos	143,77	90,02
Saamisten muutos	-60 990,34	-12 549,17
Korottomien velkojen muutos	-40 685,69	94 944,00
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-198 069,10	5 834,04
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-206 796,00	50 687,21
Rahavarojen muutos	233 645,78	840 763,66
Rahavarat jakson alussa	7 589 884,05	6 749 120,39
Rahavarat jakson lopussa	7 823 529,83	7 589 884,05

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	3 065 747	3 819 295
Investointien tulorahoitus, %	185 %	255 %
Laskennallinen lainanhoitokate	134,79	126,19
Kassan riittävyys, pv	378	376

KONSERNITASE - VASTAAVAA

	2025	2024
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	32 460,36
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0,00	32 460,36
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	826 708,26	826 708,26
Rakennukset	4 660 840,53	4 988 048,40
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 371 333,08	1 411 759,04
Koneet ja kalusto	46 340,85	41 621,79
Muut aineelliset hyödykkeet	12 614,10	12 614,10
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	118 273,79	36 627,79
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	7 036 110,61	7 317 379,38
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	1 269 001,00	1 269 001,00
Muut saamiset	47 208,40	47 208,40
Sijoitukset yhteensä	1 316 209,40	1 316 209,40
Pysyvät vastaavat yhteensä	8 352 320,01	8 666 049,14
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat	86 788,21	122 435,89
Lahjoitusrahastojen varat	1 424 253,31	1 406 687,56
Toimeksiantojen varat yhteensä	1 511 041,52	1 529 123,45
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	589,29	733,06
Vaihto-omaisuus yhteensä	589,29	733,06
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	71,78	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	158 730,14	150 914,86
Muut saamiset	46 537,75	64 860,99
Siirtosaamiset	89 880,85	18 454,33
Saamiset yhteensä	295 220,52	234 230,18
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	200 000,00	224 206,09
Joukkovelkakirjalainasaamiset	2 397 685,35	387 711,53
Muut arvopaperit	401 310,29	384 583,04
Rahoitusarvopaperit yhteensä	2 998 995,64	996 500,66
Rahat ja pankkisaamiset	4 824 534,20	6 593 383,39
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	8 119 339,65	7 824 847,29
VASTAAVAA YHTEENSÄ	17 982 701,18	18 020 019,88

KONSERNITASE - VASTATTAVAA

	2025	2024
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	4 324 216,83	4 324 216,83
Muut omat rahastot	10 000,00	10 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	11 191 149,02	10 714 960,53
Tilikauden yli-/alijäämä	151 589,47	476 188,48
Oma pääoma yhteensä	15 676 955,32	15 525 365,84
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiantojen pääomat	86 788,21	122 435,89
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 161 200,95	1 240 473,21
Muut toimeksiantojen pääomat	1 268,96	967,78
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	1 249 258,12	1 363 876,88
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	46 194,73	54 921,63
Korottomat		
Laskennalliset verovelat	30 083,88	54 960,68
Lyhytaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 726,90	8 726,90
Korottomat		
Saadut ennakot	6 872,74	6 889,29
Ostovelat	244 300,02	364 621,40
Muut velat	93 865,91	85 299,62
Siirtovelat	604 434,65	533 448,70
Vieras pääoma yhteensä	1 056 487,75	1 130 777,14
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	17 982 701,19	18 020 019,86

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	87,2 %	86,2 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	13,5 %	14,5 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	11 343	11 191
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	8 931	8 689
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	55	64
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	43	49
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1 000 euroa	105	146
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	83	49
Lainasaamiset, 1 000 euroa	0	0
Asukasmäärä	1 270	1 288

9. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

9.1. Kunnanhallitus

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Kirjanpidossa kokonaisuus sisältää erillisinä vastuualueina yleishallinto 1300, ympäristöterveydenhuolto 1700, maankäytön hallinta 1800 sekä elinvoiman edistäminen ja työllisyyden hoito 1900.

KUNNANHALLITUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	96 620	182 300	0	182 300	18 545	10,2 %	-163 755
Maksutuotot	40	0	0	0	80	-	80
Tuet ja avustukset	60 395	4 000	0	4 000	33 290	832,3 %	29 290
Vuokratuotot	4 702	6 000	0	6 000	4 744	79,1 %	-1 256
Muut toimintatuotot	11 218	0	0	0	1 289	-	1 289
Toimintatuotot yht.	172 975	192 300	0	192 300	57 949	30,1 %	-134 351
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-361 162	-355 329	0	-355 329	-366 026	103,0 %	-10 697
Palvelujen ostot	-545 596	-835 290	0	-835 290	-616 467	73,8 %	218 823
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 554	-18 900	0	-18 900	-22 984	121,6 %	-4 084
Avustukset	-139 331	-179 600	0	-179 600	-197 766	110,1 %	-18 166
Vuokratulot	-36 714	-39 828	0	-39 828	-28 843	72,4 %	10 985
Muut toimintakulut	-66 434	-109 500	0	-109 500	-13 341	12,2 %	96 159
Toimintakulut yht.	-1 165 791	-1 538 447	0	-1 538 447	-1 245 426	81,0 %	293 021
Toimintakate	-992 816	-1 346 147	0	-1 346 147	-1 187 478	88,2 %	158 670
Poistot ja arvonalentumiset	-38 433	-32 462	0	-32 462	-32 462	100,0 %	0
Yhteensä	-1 031 249	-1 378 609	0	-1 378 609	-1 219 939	88,5 %	158 670

9.2. Konsernihallinto

9.2.1. Tarkastuslautakunta

9.2.1.1. Tarkastustoimi

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava muun muassa valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi lautakunnan on muun muassa huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta sekä valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Tehtävä on jaettu selkeästi kahtia: tehtävien hoitamiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyvästä tarkoituksenmukaisuusarvioinnista vastaa tarkastuslautakunta ja varsinaisesta tilintarkastuksesta ammattitilintarkastaja. Tarkastustoimen tavoitteena on toimintojen tuloksellisuuden sekä kunnan toiminnan laillisuuden ja julkisen luotettavuuden edistäminen. Tarkastuslautakunta kehittää yhteistyössä hallintokuntien kanssa tavoitteiden asettamista ja niiden toteutumisen arviointia.

Tarkastuslautakunta seuraa ja arvioi valtuuston asettamien strategisten päämäärien toteutumista sekä arvioi valtuuston vuosittain asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Tarkastuslautakunta kutsuu kokouksiin kuultavaksi vähintään kolme asiantuntijaa tai viranhaltijaa. Tarkastuslautakunta vie sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi valtuustolle vähintään kerran vuodessa.

TARKASTUSTOIMI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-4 727	-4 702	0	-4 702	-4 031	85,7 %	671
Palvelujen ostot	-11 287	-16 200	0	-16 200	-13 819	85,3 %	2 381
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38	-60	0	-60	-63	105,5 %	-3
Toimintakulut yht.	-16 052	-20 962	0	-20 962	-17 914	85,5 %	3 048
Toimintakate	-16 052	-20 962	0	-20 962	-17 914	85,5 %	3 048
Yhteensä	-16 052	-20 962	0	-20 962	-17 914	85,5 %	3 048

9.2.2. Kunnanhallitus

9.2.2.1. Yleishallinto

KUSTANNUSPAIKAT

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 1301 Vaalit, 1310 Kunnanvaltuusto, 1320 Kunnanhallitus, 1330 Maahanmuutto, 1340 Keskustoimisto, 1350 Muu yleishallinto

VASTUUHENKILÖ

Kunnanjohtaja

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Kunnanvaltuusto on kunnan ylintä päätösvaltaa käyttävä luottamuselin, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuusto päättää mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarvioista ja taloussuunnitelmasta, tilinpäätöksestä, varallisuuden hoidosta ja sijoitustoiminnan perusteista jne. Valtuustolle kuuluu myös edistää kuntalaisten suoraa osallistumista kunnan toimintaan ja päätöksentekoon

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytännönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, kunnan henkilöstöpolitiikasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, toiminnan omistajaohjauksesta. Kunnanhallitus huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa työnantajana.

Keskustoimisto luo edellytykset kunnan ylimmän luottamushenkilö- ja viranhaltijajohdon sekä kunnan koko organisaation tulokselliselle työskentelylle, vastaa keskitetyistä hallintopalveluista sekä edistää kunnan toiminta-ajatuksen ja vastuualueiden valitsemien kehittämistavoitteiden toteutumista. Muu yleishallinto käsittelee Savonlinnan kaupungin hankintatoimen, Etelä-Savon maakuntaliiton, Suomen Kuntaliiton, KT Kunta- ja hyvinvointialueu työnantajat, eri yhdistysten jäsenyydet, vanhus- ja vammaisneuvoston, tyky-toiminnan, ammattiyhdistys- ja työsuojelutoiminnan, yhteisöjen perustoiminta-avustukset, lapsiperheiden tukemisen ja kunnan osuuden verotuskustannuksiin.

Sarastia Oy vastaa kunnan talous- ja henkilöstöhallinnon palveluista. ICT-palvelut ja -tuen tuottaa Frendy Oy ja tietosuojavastaavan palvelut tuottaa Enonkosken kunta.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite
Aktiiviset kuntalaiset
1) Kunta järjestää vähintään yhden yhteistyötapaamisen paikallisten yhdistysten/järjestöjen kanssa ja tapaamiseen osallistuu vähintään 10 yhdistystä/järjestöä.
- Mittari ja tavoitetaso: Yhteistyötapaamisten lukumäärä ja osallistuneiden yhdistysten/järjestöjen lukumäärä.
- Toteuma: Yrittäjien ja yhdistysten yhteinen ilta järjestettiin 19.3.2025, jossa teemana oli tapahtumakesä 2025 sekä Saimaan Satojuhlat. Paikalla tapahtumassa oli yhdeksän eri yritystä/yhdistystä.
2) Kuntalaiset käyttävät aktiivisesti kuntalaisaloite.fi-palvelua ja aloitteet käsitellään toimitelmissä. Kuntalaiset voivat osallistua kunnalliseen päätöksentekoon tai pystyvät antamaan mielipiteensä kuntalaisille kohdennetussa sähköisellä kyselyllä.
- Mittari ja tavoitetaso: Kuntalaisia informoidaan kuntalaisaloite.fi-palvelusta, kuntalaiset jättävät kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta vähintään kaksi kuntalaisaloitetta, jotka ovat käsitelty toimitelmissä. Kuntalaisille kohdennetaan vähintään yksi sähköinen kysely liittyen kunnan tuottamiin palveluihin tai muuhun ajankohtaiseen kuntalaisia koskevaan asiaan.
- Toteuma: Vuonna 2025 ei tullut yhtään aloitetta kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta. Kuntalaisille kohdennettiin sähköinen päihdetilannekysely lokakuussa 2025 sekä sähköinen ja lomakekysely kunnan tuottamista palveluista joulukuussa 2025. Tulokset kyselystä on käsitelty johtoryhmässä, henkilöstökokouksissa ja kunnanhallituksessa. Tuloksista on tiedotettu henkilöstöä, kuntalaisia sekä mediaa.
Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski
3) Kunnan talous on tasapainossa.
- Mittari ja tavoitetaso: Talouden toteuma ja tilinpäätös.
- Toteuma: Kunnan talous on tasapainossa.
4) Kunnan palvelut turvataan hyvällä henkilöstöpolitiikalla.
- Mittari ja tavoitetaso: Terveysperusteiset poissaolot ovat alle kunta-alan ja hyvinvointialueiden keskiarvon (15,5 pv/työntekijä v. 2023) ja työhyvinvointikyselyn tulokset pysyvät samana tai paranevat verrattuna vuoteen 2024.
- Toteuma: Terveysperusteisia poissaoloja oli kunnassa n. 14,2 pv/työntekijä, joka on hieman yli kunta-alan työntekijöiden keskiarvon (12,9 pv/työntekijä vuonna 2024). Työhyvinvointikyselyn tulokset ovat hieman parantuneet verrattuna vuoteen 2024.
Oppiminen ja koulutus
5) Kunnan henkilöstöllä on käytössään oma sisäinen tiedotuskanava (intranet) ja henkilöstö käyttää sitä aktiivisesti omassa työssään
- Mittari ja tavoitetaso: Kunnan oman intranetin käyttöönotosta kerätään vähintään yksi palaute henkilöstöltä.
- Toteuma: Kunnan henkilöstön käytössä on sisäinen tiedotuskanava intranet Kuohu, jota kautta pääasiassa tiedottaminen henkilöstölle tapahtuu. Palautekyselyt Kuohusta toteutettiin 11/2025. Kehittämiskohteeksi kyselyssä nousi sivuston selkiyttäminen.
6) Kunnassa on ajan tasalla oleva tiedonhallintasuunnitelma, kunnassa noudatetaan tietosuojaohteita, eikä tietosuojajohjeita ei ole.
- Mittari ja tavoitetaso: Hyväksytty tiedonhallintasuunnitelma sekä tietosuojajohjeita ei ole.
- Toteuma: Tietosuojaohteita on noudatettu, eikä tietosuojajohjeita ole ilmoitettu. Tiedonhallintasuunnitelmaa ei ole laadittu henkilöstöressurssien vuoksi.

YLEISHALLINTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	14 450	2 300	0	2 300	4 728	205,6 %	2 428
Maksutuotot	40	0	0	0	80	-	80
Tuet ja avustukset	5 481	4 000	0	4 000	1 667	41,7 %	-2 333
Muut toimintatuotot	284	0	0	0	1 146	-	1 146
Toimintatuotot yht.	20 256	6 300	0	6 300	7 621	121,0 %	1 321
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-243 852	-283 979	0	-283 979	-294 459	103,7 %	-10 480
Palvelujen ostot	-320 314	-367 540	0	-367 540	-293 412	79,8 %	74 128
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 004	-13 300	0	-13 300	-12 381	93,1 %	919
Avustukset	-22 978	-28 000	0	-28 000	-21 628	77,2 %	6 373
Vuokratkulut	-31 681	-35 371	0	-35 371	-25 920	73,3 %	9 451
Muut toimintakulut	-53 976	-39 500	0	-39 500	-12 187	30,9 %	27 313
Toimintakulut yht.	-679 803	-767 690	0	-767 690	-659 986	86,0 %	107 704
Toimintakate	-659 548	-761 390	0	-761 390	-652 365	85,7 %	109 025
Poistot ja arvonalentumiset	-38 433	-32 462	0	-32 462	-32 462	100,0 %	0
Yhteensä	-697 981	-793 852	0	-793 852	-684 826	86,3 %	109 026

9.2.2.2. Ympäristöterveydenhuolto**KUSTANNUSPAIKAT**

Tähän kustannuspaikkaan kuuluvat elintarvikevalvonta ja -neuvonta, eläinlääkäripalvelut, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta, terveydensuojelun edistäminen ja valvonta sekä tupakkalain valvonta.

VASTUHENKILÖ

Kunnanjohtaja

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Kunnilla on päävastuu ympäristöterveydenhuollon lainsäädännön ja valvonnan toimeenpanosta omilla alueillaan. Ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä kunnissa säädetään laissa ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta 410/2009. Kunnan vastuulla olevat ympäristöterveydenhuollon tehtävät ovat elintarvikevalvonta, terveydensuojelu, tupakkavalvonta, eläinlääkintähuolto, yleinen ympäristöterveyshaittojen arviointi ja ympäristöterveyden erityistilanteisiin varautuminen.

Vuodesta 2023 Enonkoski on ollut mukana yhteistyösopimuksella seudullisessa ympäristöterveydenhuollossa, jossa Savonlinnan kaupunki toimii isäntäkuntana ja muita kuntia ovat Juva, Puumala, Sulkava ja Rantasalmi.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite
Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski
1) Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuotetaan uudella isäntäkuntamallilla Savonlinnan kaupungin tuottamana kunnan ja kuntalaisten tarpeita vastaavasti kustannustehokkaasti ja poikkihallinnollinen yhteistyö on sujuvaa kunnan muiden toimialojen mm. teknisen toimen kanssa.
-Mittari ja tavoitetaso: Kustannustason seuranta ja ympäristöterveydenhuoltoa koskevat palautteet (Savonlinnan kaupunki).
-Toteuma: Kuntalaskutus toteutui hieman alle talousarvion. Eläinlääkäripalveluissa hyötyeläinkäynnit ovat vähentyneet (toteuma 79 % arviosta), sen sijaan pieneläinkäynnit ovat lisääntyneet (toteuma 196 % arviosta). Enonkosken kunnalle ei ole tullut palautteita koskien ympäristöterveydenhuollon palveluja.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut							
Palvelujen ostot	-91 730	-76 000	0	-76 000	-70 761	93,1 %	5 239
Toimintakulut yht.	-91 730	-76 000	0	-76 000	-70 761	93,1 %	5 239
Toimintakate	-91 730	-76 000	0	-76 000	-70 761	93,1 %	5 239
Yhteensä	-91 730	-76 000	0	-76 000	-70 761	93,1 %	5 239

9.2.2.3. Maankäytön hallinta

KUSTANNUSPAIKAT

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 1800 Maaomaisuuden hallinta ja 1810 Maankäytön suunnittelu

VASTUUHENKILÖ

Kunnanjohtaja

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Toiminnan tarkoituksena on pitää kunnan metsät (950,6 ha) kunnossa ja tuottaa toimintatuottoa kunnan tarpeisiin. Kunnanhallitus päättää metsän ja tonttien mynnistä. Tekninen toimi ylläpitää luetteloa vapaina olevista asuin- ja teollisuustonteista. Metsänhoitopalvelut hankitaan ostopalveluina metsänhoitoyhdistykseltä, joka huolehtii laadukkaasta metsänhoidosta kunnan tavoitteiden mukaisesti, ylläpitää metsätaloussuunnitelmaa sekä tekee vuosittain esityksen tehtävistä hakkuista ja hoitotöistä. Metsänhoitoyhdistys hoitaa puukauppojen kilpailutuksen ja toteuttaa hoitotyöt hoitosopimuksessa sovitulla hinnoilla. Tavoitteena on, että vuosittaiset hakkuumäärät vastaavat vuosittaista kasvua. Suunnitelman tavoitteena ovat kestävä puun- tuotanto ja tasaiset hakkuutulot.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite
Enonkoski näky ja kuuluu
1) Myytävien ja vuokrattavien tonttien aktiivinen markkinointi.
- Mittari ja tavoitetaso: Tonttimarkkinoille tehdään oma osio kotisivulle.
- Toteuma: Ei toteutunut. Kunnan sivustolle on rakennettu Enonkoski kutsuu!-hankkeelle oma sivusto, jossa panostettu kunnassa tyhjillään tai vajaakäytössä olevien kiinteistöjen markkinointiin.

MAANKÄYTÖN HALLINTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	82 169	130 000	0	130 000	13 817	10,6 %	-116 183
Vuokratuotot	4 702	6 000	0	6 000	4 744	79,1 %	-1 256
Muut toimintatuotot	10 934	0	0	0	0	-	0
Toimintatuotot yht.	97 806	136 000	0	136 000	18 561	13,6 %	-117 439
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-13 520	-15 294	0	-15 294	-13 400	87,6 %	1 894
Palvelujen ostot	-25 670	-26 700	0	-26 700	-15 255	57,1 %	11 445
Muut toimintakulut	-12 099	0	0	0	-1 125	-	-1 125
Toimintakulut yht.	-51 289	-41 994	0	-41 994	-29 779	70,9 %	12 215
Toimintakate	46 517	94 006	0	94 006	-11 219	-11,9 %	-105 225
Yhteensä	46 517	94 006	0	94 006	-11 219	-11,9 %	-105 225

9.2.2.4. Elinvoiman edistäminen ja työllisyyden hoito

KUSTANNUSPAIKAT

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 1380 Kehitysprojektit, 1390 Elinkeino, markkinointi ja kehittäminen sekä 1900 Työllisyyden hoito

VASTUUHENKILÖ

Kunnanjohtaja ja elinvoimakoordinaattori

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Elinvoiman edistämisen vastaa kunnan elinkeino- ja yrityspalveluista, elinkeinoelämän kehittämisestä ja tapahtumien koordinoinnista sekä edistää alueen saavutettavuutta, yritysten verkostoitumista, toimintaedellytyksiä ja yhteistyötä.

Työllisyyden hoito eli työelämäpalvelujen tehtävänä on edistää työtä hakevien henkilöiden työllistymistä, kuntoutusta ja aktivoimista henkilökohtaisen suunnitelman avulla. Tavoitteena on löytää pysyvä ja positiivinen ratkaisu joko työpaikan, työkokeilun, kuntouttavan työtoiminnan, koulutuksen tai muun säännöllisen toiminnan parissa. Työelämäpalvelut tarjoavat myös valmennusta työelämään henkilölle, joka toimii jo työelämässä ja etsii uutta suuntaa uralleen. Työelämäpalveluissa toimitaan verkostoissa, jossa mukana ovat mm. sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan ammattilaiset, TE-palvelut, Kela ja työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP). Työelämäpalvelut siirtyvät kunnan vastuulle v. 2025 alusta.

Vastuualue sisältää myös Savonlinnan työllisyysalueen kustannukset, Savonlinnan kaupungin maaseututoimen ostopalvelut, Itä-Savon Uusyrittäjäkeskuksen palvelut (aloittavan yrityksen neuvontapalvelut), Savon-Luotsi Leader ry:n kuntaosuuden, yhteisöjen kanssa tehdyt sopimukset tapahtumista sekä yhteisöjen tapahtuma-avustukset.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite
Aktiiviset kuntalaiset
1) Kunta järjestää vähintään yhden kyläillan/kylä tai muun tapahtuman, jossa teemana ovat esimerkiksi ajankohtaiset asiat, kylien turvallisuus/varautuminen, kylien kuulumiset tms. ja kyläiltoihin osallistuu vähintään 10 kyläläistä/kylä.
-Mittari ja tavoitetaso: Toteutuneet kyläillat ja osallistujien lukumäärä.
-Toteuma: Enonkosken kunta järjesti seuraavat kyläillat: 11.10.25 Karvila-Muhola kyläilta, osallistujia 25 henkilöä. 31.10.25 Simanala-Vuorikoski, osallistujia 12 henkilöä. 12.11.25 Ihamaniemen kyläilta, osallistujia 20 henkilöä.
Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski
2) Kunta järjestää yhteistyössä Itä-Savon Uusyrittäjien kanssa vähintään yhden yhteistyötapaamisen paikallisten yritysten kanssa ja tapaamiseen osallistuu vähintään 10 yrittäjää.
-Mittari ja tavoitetaso: Yhteistyötapaamisten lukumäärä ja osallistuneiden yrittäjien lukumäärä.
-Toteuma: Yrittäjien ja yhdistysten yhteinen ilta järjestettiin 19.3.2025, jossa teemana oli tapahtumakesä 2025 sekä Saimaan Satojuhlat. Paikalla tapahtumassa oli yhdeksän eri yritystä/yhdistystä. 12.9.2025 Yrittäjien ilta, osallistujia neljä yritystä.

Painopiste ja tavoite

3) Kunta järjestää työelämäpalvelut v. 2025 yhteistyössä Savonlinnan työllisyysalueen kanssa. Yhteistyö uudella työllisyysalueella on sujuvaa, kustannustehokasta ja palveluprosessit ovat kunnossa.

-Mittari ja tavoitetaso: Talouden toteuma sekä mahdollisesti kerätty asiakaspalautteet uudesta toimintamallista yhteistyössä työllisyysalueen kanssa.

-Toteuma: Savonlinnan työllisyysalueen talouden toteuma jäi alle budjetoidun. Kunnan rahoitusosuus työttömyystuista (työmarkkinatuki, peruspäiväraha ja ansiopäiväraha) ylittyi budjetoidusta.

Savonlinnan seudun työllisyysalueen palveluprosessien arviointi (31.12.25)

-palvelusuunnitelmien ajantasaisuus 63 %

-palvelumallin mukaisten työnhakukeskusteluiden toteuma; alkuhaastattelut 97 %, työnhakukeskustelut 53,5 % ja täydentävät työnhakukeskustelut 51,5 %

-asiakastyytyväisyys (jatkuva kysely) tulokset syyskuu-joulukuu: 3,6 - - > 4,1

-säännölliset etäapaamiset kuntien kanssa toteutuneet kvartaaleittain

Tunnettu matkailu- ja luontokohte

4) Kunta osallistuu vähintään yhteen joko seudulliseen tai kunnan omaan matkailuhankkeeseen.

-Mittari ja tavoitetaso: Hankkeiden lukumäärä.

-Toteuma: Enonkosken kunta on mukana neljässä Savonlinnan Matkailu Oy:n seudullisessa matkailuhankkeessa.

ELINVOIMAN EDISTÄMINEN JA TYÖLLISYDEN HOITO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	0	50 000	0	50 000	0	0,0 %	-50 000
Tuet ja avustukset	54 914	0	0	0	31 623	-	31 623
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	143	-	143
Toimintatuotot yht.	54 914	50 000	0	50 000	31 767	63,5 %	-18 233
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-103 790	-56 056	0	-56 056	-58 167	103,8 %	-2 111
Palvelujen ostot	-107 882	-365 050	0	-365 050	-237 039	64,9 %	128 011
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 551	-5 600	0	-5 600	-10 603	189,3 %	-5 003
Avustukset	-116 353	-151 600	0	-151 600	-176 139	116,2 %	-24 539
Vuokratkulut	-5 033	-4 457	0	-4 457	-2 923	65,6 %	1 534
Muut toimintakulut	-360	-70 000	0	-70 000	-30	0,0 %	69 970
Toimintakulut yht.	-342 969	-652 763	0	-652 763	-484 900	74,3 %	167 863
Toimintakate	-288 055	-602 763	0	-602 763	-453 133	75,2 %	149 630
Yhteensä	-288 055	-602 763	0	-602 763	-453 133	75,2 %	149 630

9.3. Sivistystoimi

9.3.1. Sivistyslautakunta

KUSTANNUSPAIKAT

Tähän vastualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3000, 3100, 3110, 3120, 3130, 3140, 3200, 3210, 3300, 3400, 3410, 3420

VASTUUHENKILÖ

Rehtori-sivistystoimenjohtaja

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Sivistyslautakunta päättää varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, iltapäivätoiminnan, koulukuljetusten/joukkoliikenteen ja kirjaston toiminnasta. Yhteistyössä toimijoiden kanssa lautakunta kehittää alaisiaan toimintoja muuttuvan toimintaympäristön (talous, asiakasmäärä jne.) vaatimukset huomioon ottaen. Sivistystoimi luo edellytykset kuntalaisten henkiselle ja muulle kehittymiselle sekä hyvinvoinnille huolehtimalla

tasa-arvoisesta ja laadukkaasta varhaiskasvatuksesta, koulutuksesta ja elinikäisistä oppimismahdollisuuksista. Henkilöstö on tärkein voimavara toteuttaessa sivistystoimen palveluja. Henkilöstön määrän tulee vastata laajan tehtäväkentän tarpeita. Henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen tulee panostaa

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite
Oppiminen ja koulutus
1) Sivistystoimen henkilöstön määrä on riittävä lakisääteisten tehtävien ja perustehtävien toteuttamiseksi huomioiden erityisesti lakiuudistus oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistamiseksi.
- Mittari ja tavoitetaso: Mittari 1: Päiväkodin henkilöstömitoituksen toteutuminen kaikissa työvuoroissa. Varautuminen kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen Mittari 2: Riittävän opetushenkilöstön ja tuntiresurssin määrä perusopetuksessa. Riittävä resurssi ryhmäkohtaisten ja oppilaskohtaisten tukitoimien toteuttamiseksi.
- Toteuma: Mittarit 1 ja 2 ovat toteutuneet. Mittarin 1 osalta voidaan todeta, että varhaiskasvatuksen opettajan rekrytointi onnistui ja erityisopetuksen osalta voitiin luopua ostopalvelusta. Mittarin 2 osalta voidaan todeta, että tuntiresurssi on mahdollistanut pienet opetusryhmät ja riittävän oppimisen tuen.

SIVISTYSLAUTAKUNTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	611 577	653 428	0	653 428	683 515	104,6 %	30 087
Maksutuotot	84 654	78 800	0	78 800	55 082	69,9 %	-23 718
Tuet ja avustukset	85 889	80 300	0	80 300	113 458	141,3 %	33 158
Vuokratuotot	-3	0	0	0	0	-	0
Muut toimintatuotot	35 854	7 000	0	7 000	53 352	762,2 %	46 352
Toimintatuotot yht.	817 970	819 528	0	819 528	905 407	110,5 %	85 879
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-2 044 445	-2 207 263	0	-2 207 263	-2 175 809	98,6 %	31 454
Palvelujen ostot	-918 251	-950 987	0	-950 987	-1 015 051	106,7 %	-64 064
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-186 785	-197 391	0	-197 391	-215 537	109,2 %	-18 146
Avustukset	-69 605	-78 500	0	-78 500	-61 953	78,9 %	16 547
Vuokratulot	-593 022	-606 923	0	-606 923	-598 563	98,6 %	8 360
Muut toimintakulut	-4 559	-500	0	-500	-5 420	-	-4 920
Toimintakulut yht.	-3 816 667	-4 041 564	0	-4 041 564	-4 072 333	100,8 %	-30 769
Toimintakate	-2 998 697	-3 222 036	0	-3 222 036	-3 166 926	98,3 %	55 110
Yhteensä	-2 998 697	-3 222 036	0	-3 222 036	-3 166 926	98,3 %	55 110

RISKIENHALLINTA

Riski tai ongelma	Pahimmat seuraukset	Riskin suuruus 1-3	Riskiin varautuminen	Asia hoidettu	Toteutumiskataulu
Sivistystoimen hallinnon ja opetushenkilöstön riittävä määrä. Sijaisuudet ala- ja yläkoulu, sijaiset saatava välittömästi.	Henkilöstön työssäjaksaminen ja uupuminen. Henkilöstön sitouttaminen. Vähennetään henkilöstön hakeutumista muihin tehtäviin. Pätevien sijaisten saaminen vaikeaa, kuormittaa opettajia ja ohjajia, opetus kärsii.	2	Työnkuvat, työn määrä ja henkilöstön määrä riittävä tarpeeseen nähden. Pyritään sijaisuusringin käyttöön, tunti pankki käytössä. Hallintosihteerisaatu sivistystoimen hallintoon 40-prosenttisesti	On hoidettu.	Hallintosihteerin perehdyttäminen sivistystoimen tehtäviin jatkuu, hoidettu v. 2025.
Tietojärjestelmä	Oppilaiden, varhaiskasvatuksessa olevien lasten ja asiakkaiden tietojen häviäminen tai joutuminen väärin käsiin.	1	Tietojärjestelmät ja niiden ohjelmat on annettu ulkopuolisen hoidettavaksi. Vaikutustenarviointi tehdään osin ulkopuolisena asiantuntijatyönä. Chromebookien keskitetty hallinta.	On hoidettu.	Vaikutusten arviointi GDPR:n näkökulmasta 2024–2025 ja sopimus voimassa 3 vuotta. Chromebookien keskitetty hallinta otetaan käyttöön 2025–2026 vaihteessa.
Koulun oma palvelin ja verkko	Vain yksi vastuuhenkilö, sijaisuus järjestely puutteellinen.	1	Koulun oman verkon käyttö vain käyttäjä- ja salasanan avulla. Pidetään verkon infrastruktuuri ajan tasalla.	On hoidettu.	Palvelin uusittu 2025.
Julkista valtaa käyttävät virkamiehet valmistelevat päätettäväksi meneviä asioita.	Taloudelliset seuraukset. Oikeudelliset seuraukset. Imago kysymys.	1	Tehdään oikeudenmukaisia lakiin perustuvia esityksiä ja päätöksiä. Käytetään tarvittaessa hyväksi koettua omaa verkostoa ja ollaan huolellisia ja tarkkoja.	On hoidettu.	
Tarjouspyyntöön perustuvat koululaiskuljetukset kahden liikenneyrittäjän hallussa	Liikenneyrittäjä irtisanoo sopimuksen, jolloin kuljetukset joudutaan hoitamaan pikku takseilla tms. järjestelyillä normitaksojen mukaisesti. Kustannusten nousu.	1	Ei voi varautua, kuin sopimusten allekirjoittamisella, jolloin sopimuksen irtisanomisaika on kuusi kuukautta.	On hoidettu.	Kilpailutus loppuvuodesta 2025. Uudet sopimukset 2026 alkuvuodesta.
Kirjaston ja koulunkeittiön sijaisuudet	Kirjasto suljettu tai keittiö toiminnassa erityisjärjestelyin.	1	Kirjaston virkailijat sijaistavat toisiaan ja keittiön henkilöstö on riittävän hyvin resursoitu ja sijaiset kartoitettu.	On hoidettu.	
Päiväkodilla ammattitaitoisen hoito- ja kasvatushenkilöstön riittävä määrä	Lapsen turvallinen hoito vaarantuu, jos hoito- ja kasvatushenkilöstöä liian vähän suhteessa lapsimäärään	2	Noudatetaan varhaiskasvatustulaisissa säädettyä suhdelukua. Pitkällä tähtäimellä varaudutaan lain määräämään henkilöstörakenteeseen korkeakoulutettujen määrässä.	On hoidettu, ylitykset poikkeuksellisia.	
Ulkoistettu taloushallinto (kirjanpito, laskutus, palkat)	Asiakkaiden palvelu myöhästyy, vaikeutuu tai jopa estyy.	1	Käydään keskustelua palveluntuottajan kanssa, tarvittaessa reklamoidaan.	Hoidetaan tapauskohtaisesti.	
Pandemia	Lähiopetus keskeytyy, oppilaiden tuen saaminen vaarantuu	1	Etäopetuksen ja etäyhteyksien käytön opettelu sekä oppilaan tukemisen työnjaosta sopiminen	On hoidettu, tarkennetaan tapauskohtaisesti	

Riski tai ongelma	Pahimmat seuraukset	Riskin suuruus 1-3	Riskiin varautuminen	Asia hoidettu	Toteutumiskataulu
Toiminnallinen Henkilöstöriski, yksityöskentely	Tapaturman uhka, väkivallan uhka	1	Sovittava käytännöt avun saamiseksi	Hoidettu. Käytössä mm. Seccapp-järjestelmä.	
Toiminnallinen Tiedonkuluriski	Tahattomat inhimilliset virheet ja erehdykset	1	Säännöllinen keskustelu/ ohjeistaminen henkilöstön kanssa	Hoidettu	
Vahinko Laitteiston rikkoutuminen	Ei voida tuottaa joitakin palveluista	1	Varalaitteiston hankinta	Vaihtoehdot tiedossa	

9.3.1.1. Sivistystoimen hallinto

KUSTANNUSPAIKAT

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3000, 3010

VASTUUHENKILÖ

Rehtori-sivistystoimenjohtaja

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Hallinto vastaa toimialan yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista ja lautakunnan työskentelyn sujuvuudesta. Hallinto ohjaa ja valvoo koulutuksen järjestämistä taloudellisesti sekä tarkoituksenmukaisesti lainsäädännön ja valtuuston määrittämissä puitteissa. Joukkoliikenne hoidetaan mahdollisimman taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti muita toimintoja palvellen. Toiminnan kustannuspaikat ovat sivistystoimen hallinto, joukkoliikenne, perusopetus, erityisopetus, esiopetus, iltapäivätoiminta, keittiö, kansalaisopisto, musiikkiopisto, kirjasto, päiväkotitoiminta, perhepäivähoito ja lasten kotihoidontuki.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite
Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski
1) Kuntalaisten asiointi kirkonkylälle ja Savonlinnaan mahdollistetaan koulukuljetuksien yhteydessä ja/tai linja-autovuoroilla.
- Mittari ja tavoitetaso: Turvataan linja-autoliikenteen vuorojen määrä nykyisellä tasolla.
- Toteuma: ELY-keskuksen kilpailuttamat linja-autovuorot olleet entisellä tasolla. Kesän ajan vuoroissa vähän matkustajia, koululaiskuljetusten yhteydessä satunnaisia matkustajia.
Oppiminen ja koulutus
2) Sivistystoimen hallinto päivittää osaamistaan järjestelmien kehittyessä.
- Mittari ja tavoitetaso: Mittari 1: Tietojärjestelmien vaikutusten arviointi saatetaan loppuun vuoden aikana. Mittari 2: Hallinnon henkilöstö osallistuu ainakin yhteen digiosaamiseen liittyvään koulutukseen.
- Toteuma: Mittari 1: vaikutusten arviointia on edistetty, mutta loppuun saattaminen viivästynyt Googlen osalta teknisten vaatimusten yhteensovittamisen vuoksi. Visman tuotteiden osalta vaikutusten arviointi tehty. Mittari 2 on toteutunut.

Painopiste ja tavoite

3) Pyritään siihen, että henkilökunta on oikein mitoitettu, kelpoisuusehdot täyttävä ja kouluttautumalla ammattitaitoaan ylläpitävä.

-Mittari ja tavoitetaso: Toteutetaan kunnan koulutussuunnitelman mukaisesti kaksi koulutuspäivää/työntekijä/ kalenterivuosi

-Toteuma: Kaksi koulutuspäivää on toteutunut sivistystoimen hallinnon osalta.

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Tuet ja avustukset	1 425	1 000	0	1 000	1 542	154,2 %	542
Toimintatuotot yht.	1 425	1 000	0	1 000	1 542	154,2 %	542
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-71 693	-102 327	0	-102 327	-102 686	100,4 %	-359
Palvelujen ostot	-33 779	-37 485	0	-37 485	-43 694	116,6 %	-6 209
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-955	-900	0	-900	-1 085	120,6 %	-185
Vuokratulot	-3 188	-3 497	0	-3 497	-2 878	82,3 %	619
Muut toimintakulut	-8	0	0	0	-25	-	-25
Toimintakulut yht.	-109 623	-144 209	0	-144 209	-150 368	104,3 %	-6 159
Toimintakate	-108 198	-143 209	0	-143 209	-148 826	103,9 %	-5 617
Yhteensä	-108 198	-143 209	0	-143 209	-148 826	103,9 %	-5 617

9.3.1.2. Peruskoulutus**KUSTANNUSPAIKAT**

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3100, 3110, 3120, 3130, 3140

VASTUUHENKILÖ

Rehtori-sivistystoimenjohtaja

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Esiopetusta annetaan koulun toimintana ja koulun tiloissa. Yhtenäiskoulussa opiskelee 0–9 vuosiluokat. Koulurakennuksia on kaksi ja lisäksi liikunnan opetuksessa käytetään liikuntataloa. Iltapäivätoiminta toteutetaan omana toimintana esiopetuksen tiloissa koulupäivän jälkeen.

Koulun ja päiväkodin ruoka valmistetaan koululla sijaitsevassa omavalmistuskäytössä.

Noin puolet esi- ja perusopetuksen oppilaita on koulukuljetusedun piirissä.

Vuositavoitteiden toteutuminen**Painopiste ja tavoite****Oppiminen ja koulutus**

1) Opetusryhmässä voi olla enintään 23 oppilasta. Opetusryhmä jaetaan kahteen rinnakkaiseen opetusryhmään, mikäli oppilaita olisi 24 tai enemmän.

-Mittari ja tavoitetaso: Pienet tai kohtuullisen kokoiset opetusryhmät esi- ja perusopetuksessa toteutuvat.

-Toteuma: Tavoite on pääosin toteutunut. Suurin opetusryhmä ollut 25 oppilasta, johon on osoitettu jakotunteja eri oppiaineisiin. Ryhmään tuli uusia oppilaita niin myöhäisessä vaiheessa, että luokan jakaminen kokonaan ei toteutunut.

Painopiste ja tavoite**2) Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistaminen otetaan käyttöön 1.8.2025.**

-Mittari ja tavoitetaso: Mittari 1: Ryhmäkohtaisiin ja oppilaskohtaisiin tukitoimiin osoitetaan lain edellyttämä resurssi. Erityisopettajan ja samanaikaisopettajan resurssi pidetään samalla tasolla kuin syksyllä 2024.

Mittari 2: Oppimiseen liittyvä pedagoginen testaaminen lukuvaikeuksien ja matemaattisten vaikeuksien seulomiseksi toteutetaan suunnitelmallisesti jokaisella luokka-asteella. Testit ovat laadukkaat ja ajantasaisten.

-Toteuma: Mittarit 1 ja 2 ovat toteutuneet. Ryhmäkohtaiseen samanaikaisopetukseen on käytetty myös hankerahoitusta. Pedagogiset testit on uusittu vuoden aikana.

3) Perusopetuksen oppilaiden digitaidot lisääntyvät ja digitaalisten oppimateriaalien käyttö lisääntyy.

-Mittari ja tavoitetaso: Mittari 1: Hankitaan Chromebook-laitteita lisää 20 kpl alakoululle sijoitettuna (nykyiset laitteet yläkoululla).

Mittari 2: Kohdistetaan vähintään puolikas VESO-koulutuspäivä henkilöstön digitaitoihin.

Mittari 3: Digikartta osana opetussuunnitelmaa on aktiivisessa käytössä ja käyttöä arvioidaan henkilöstön toteuttaman lukuvuoden työn arvioinnin yhteydessä.

-Toteuma: Mittari 1 on toteutunut. Mittari 2 on toteutunut, marraskuussa 2025 koulutus tekoälystä. Mittari 3 toteutunut osittain, kaikkiin Digikartan ohjelmistoihin ei ole hankittu lisenssiä, koska käyttö verrattuna hintaan ei vastaisi tarkoitustaan.

4) Oppilasarvioinnin monipuolistaminen, läpinäkyväksi tekeminen ja entistä vahvempi tasa-arvoisuus

-Mittari ja tavoitetaso: Mittari 1: Kehitetään sähköisten oppilasarviointijärjestelmien (mm. Qridi) käyttöä siten, että se on käytössä kaikilla oppilailla ja opettajilla tarkoitustaan vastaavalla tavalla.

Mittari 2: Kaikki perusopetuksen päättävät oppilaat sijoittuvat jatko-opintoihin oppivelvollisuuslain edellyttämällä tavalla.

-Toteuma: Mittari 1 toteutunut pääosin, Qridin käyttöaste on korkea. Kaikilla luokka-asteilla Qridin käyttö ei ole ollut mielekästä. Mittari 2 on toteutunut.

PERUSKOULUTUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	609 586	653 428	0	653 428	682 841	104,5 %	29 413
Maksutuotot	12 498	8 800	0	8 800	7 665	87,1 %	-1 135
Tuet ja avustukset	32 224	46 800	0	46 800	66 764	142,7 %	19 964
Muut toimintatuotot	13 664	0	0	0	23 825	-	23 825
Toimintatuotot yht.	667 972	709 028	0	709 028	781 095	110,2 %	72 067
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 206 815	-1 280 544	0	-1 280 544	-1 287 336	100,5 %	-6 792
Palvelujen ostot	-654 968	-671 617	0	-671 617	-727 810	108,4 %	-56 193
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-148 531	-150 636	0	-150 636	-172 270	114,4 %	-21 634
Avustukset	-8	0	0	0	0	-	0
Vuokratulot	-367 206	-380 229	0	-380 229	-367 154	96,6 %	13 075
Muut toimintakulut	-2 694	-500	0	-500	-3 119	623,9 %	-2 619
Toimintakulut yht.	-2 380 223	-2 483 526	0	-2 483 526	-2 557 690	103,0 %	-74 164
Toimintakate	-1 712 251	-1 774 498	0	-1 774 498	-1 776 596	100,1 %	-2 098
Yhteensä	-1 712 251	-1 774 498	0	-1 774 498	-1 776 596	100,1 %	-2 098

9.3.1.3. Muu koulutus**KUSTANNUSPAIKAT**

Tähän vastualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3200, 3210

VASTUUHENKILÖ

Rehtori-sivistystoimenjohtaja

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Muu koulutus luo kunnan asukkaille mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen kansalaisopiston ja musiikkiopiston opinto- ja harrastustoimintaan osallistumisen muodossa.

Linnalan opisto antaa kurssitarjonnallaan monenlaisia mahdollisuuksia eritasoiseen opiskeluun ja harrastamiseen. Tämän lisäksi järjestetään erilaisia projekteja ja hankkeita. Linnala tarjoaa koulutusta ja yleissivistystä, mahdollisuuksia harrastamiseen, kohtaamiseen ja virkistytymiseen. Toiminnallaan se pyrkii myös ehkäisemään yhteiskunnallista syrjäytymistä.

Musiikkiopisto toiminta hankitaan ostopalveluna Savonlinnan musiikki- ja tanssiopistolta. Oppilaspaikkoja on kymmenen. Yksi oppilaspaikka maksaa n. 930 €. Musiikkiopistoa ylläpitää Savonlinnan musiikkiopiston kannatusyhdistys ry. Musiikkiopistossa opiskellaan neljällä eri tasolla. AO = aikuisosasto, MOT= musiikkiopistotaso, PJO= popjazz-osasto ja PT= perustaso.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite
Aktiiviset kuntalaiset
1) Linnalan opisto järjestää monipuolista ja riittävää vapaan sivistystyön opetusta Enonkoskella. Opetustarjonnassa huomioidaan vahvasti kuntalaisten toiveet.
- Mittari ja tavoitetaso: Mittari 1: Opetusta järjestetään vuosittain 520–560 tuntia. Mittari 2: Toteutuneiden kurssien määrä ja mahdollisesti uusien kurssien määrä (kuntalaisten toiveet).
- Toteuma: Opetusta on annettu 540,16 tuntia. Käsiyöalat 292 h, kuvataide 62 h, liikunta ja urheilu 81,18 h, musiikki 55,98 t ja tietotekniikka 49 t. Kurseja on toteutunut 30, uusina kursseina toteutui nykytanssin alkeet ja ukulelekurssi. Uudet kurssit olleet kuntalaisten toiveiden perusteella toteutettuja.
2) Taiteen perusopetuksen musiikin opetukseen on varattu 10 oppilaspaikkaa ja opiskelijoiden opiskelua tuetaan oppilaspaikkamaksuilla.
- Mittari ja tavoitetaso: Taiteen perusopetuksen yleiseen tai laajaan oppimäärään osallistuu vähintään 5 opiskelijaa vuosittain.
- Toteuma: Savonlinnan musiikki- ja tanssiopistossa on opiskellut keväällä viisi oppilasta ja syksyllä seitsemän.

MUU KOULUTUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	0	0	0	0	-465	-	-465
Palvelujen ostot	-28 889	-28 900	0	-28 900	-27 962	96,8 %	938
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-50	0	-50	0	0,0 %	50
Toimintakulut yht.	-28 889	-28 950	0	-28 950	-28 427	98,2 %	523
Toimintakate	-28 889	-28 950	0	-28 950	-28 427	98,2 %	523
Yhteensä	-28 889	-28 950	0	-28 950	-28 427	98,2 %	523

9.3.1.4. Kirjasto

KUSTANNUSPAIKAT

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3300

VASTUUHENKILÖ

Rehtori-sivistystoimenjohtaja

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Lisäksi edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kunnan kirjasto palvelee sekä asiakaspalveluajoilla ja omatoimiaikoina.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite
<p>Aktiiviset kuntalaiset</p> <p>1) Kirjaston lainattava materiaali vastaa kuntalaisten toiveita ja kysyntää. Omatoimikirjaston käyttö on aktiivista. Laajennetaan omatoimikirjaston aukioloaikaa viikonloppuisin, jotta se on yhtenevä arkipäivien kanssa. Kehitetään liikkuvia kirjastopalveluita mm. varhaiskasvatuksen ja vanhusten suuntaan.</p> <p>-Mittari ja tavoitetaso: Mittari 1: Kirjaston käyttäjä- ja lainausmäärät (sisältäen e-materiaalin käytön) suhteessa asukaslukuun pyritään kasvattamaan vuoden 2024 tasosta. Mittari 2: Omatoimiaikaisen käytön seuranta. Omatoimiajalla kävijöiden määrä pysyy toimintavuoden 2024 tasolla. Mittari 3: Lukupiirejä järjestetään vähintään kuusi kappaletta vuoden aikana. Mittari 4: Seurataan liikkuvien kirjastopalveluiden lainausmäärää.</p> <p>-Toteuma: Lainausmäärät ovat lisääntyneet 4,6 %. Käyttäjämäärä pysynyt ennallaan. Omatoimikävijöiden määrä kasvanut (v. 24 2351, v. 25 2463) Lukupiirejä ollut 9 Kotikirjasto eli aineiston kotiinviesti-palvelu Suunnattu ikääntyneille ja liikuntarajoitteisille, jotka eivät pysty asioimaan kirjaston tiloissa. Toimitukset joka toinen viikko torstaisin. Vuonna 2025 asiakkaana ollut viisi vanhusta sekä yksi perhekoti, jossa neljä asukasta. Aktiiviset asiakkaat, jotka tilaavat aineistoa joka kerta.</p> <p>Päiväkodin eteiskirjasto Päiväkodin eteiseen sijoittuva hylly, jossa noin 100 kpl lastenkirjoja lainattavaksi ”iltasatukirjana”. Lainausaika yksi viikko. Palvelulla pieni, mutta vakiintunut asiakaskunta, joka kokenut palvelun tarpeelliseksi. Vuoden aikana 15–20 perhettä käyttänyt palvelua.</p>
<p>Oppiminen ja koulutus</p> <p>2) Tarjoamme kuntalaisille mahdollisuuden pysyä kiinni digitaadoissa ja hyödyntää kirjastoa oppimisen välineenä. Kehitetään tiedonhaun opastusta perusopetuksen oppilaille.</p> <p>-Mittari ja tavoitetaso: Mittari 1: Kirjastossa on asiakkaiden käytössä kaksi tietokonetta ja tulostinskaneri, myös omatoimiaikana. Mittari 2: Kirjaston käytön mahdollisuuksista käydään kertomassa paikkakunnan sidosryhmille. Järjestetään tiedonhaun koulutukset yläkoulun oppilaille. Mittari 3: Järjestetään kerran kuukaudessa kansallisen e-kirjaston ja kirjaston käytön opastus kuntalaisille.</p> <p>-Toteuma: Tietokoneet ovat olleet käytössä. E-kirjaston ja kirjaston käytön opastusta on järjestetty tarpeen mukaan asiakkaille sopivina aikoina.</p>

KIRJASTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	925	0	0	0	400	-	400
Tuet ja avustukset	4 385	0	0	0	3 914	-	3 914
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	2 390	-	2 390
Toimintatuotot yht.	5 310	0	0	0	6 704	-	6 704
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-85 314	-88 581	0	-88 581	-80 693	91,1 %	7 888
Palvelujen ostot	-11 939	-13 225	0	-13 225	-9 694	73,3 %	3 531
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 687	-21 500	0	-21 500	-19 413	90,3 %	2 087
Vuokratkulut	-33 092	-39 738	0	-39 738	-32 850	82,7 %	6 889
Muut toimintakulut	0	0	0	0	-138	-	-138
Toimintakulut yht.	-144 033	-163 044	0	-163 044	-142 788	87,6 %	20 256
Toimintakate	-138 723	-163 044	0	-163 044	-136 084	83,5 %	26 960
Yhteensä	-138 723	-163 044	0	-163 044	-136 084	83,5 %	26 960

9.3.1.5. Lasten päivähoito**KUSTANNUSPAIKAT**

Tähän vastualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 3400, 3410, 3420

VASTUUHENKILÖ

Rehtori-sivistystoimenjohtaja

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaiskasvatuksessa painotetaan lapsuuden itseisarvoista luonnetta, vaalitaan lapsuutta ja ohjataan lasta ihmisenä kasvamisessa. Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista vuorovaikutusta ja yhteistoimintaa, jossa lapsen leikillä on keskeinen merkitys. Lähtökohtana toiminnassa ovat palveluhenkisyys ja tiivis yhteistyö lapsen huoltajien kanssa. Säännöllinen yhteistyö huoltajien kanssa on oleellista, jotta perheiden ja henkilöstön yhteinen kasvatustehtävä muodostaa lapsen kannalta mielekkään kokonaisuuden.

Varhaiskasvatusta tuodaan esille myönteisellä tavalla järjestämällä toimintaa eri yhteistyötahojen, esim. järjestöjen, seurakunnan, vanhustyön ja perusopetuksen kanssa.

Vastuualueen tehtävänä on järjestää kunnallisia varhaiskasvatuspalveluja perheiden tarpeiden mukaisesti. Jokaisella perheellä on lain mukaan oikeus valita lapsilleen elämäntilanteeseensa sopiva palvelumuoto. Varhaiskasvatuspalvelu järjestetään Enonkoskella kokonaisuudessaan päiväkotihoidtona, yksityisiä toimijoita ei ole. Lisäksi perheellä on mahdollisuus valita lasten kotihoidon tuki ja hoitaa lapset omassa kodissaan.

Kunnallista varhaiskasvatuspalvelua järjestetään tällä hetkellä päiväkotihoidtona. Päiväkodissa on kolme ryhmää; Pikku-Uikut, Kuikat ja Koskikarat, joissa tarjotaan varhaiskasvatusta 1–5-vuotiaille sekä esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta esikoululaisille. Päiväkodissa järjestetään tarvittaessa myös vuorohoitoa aamuisin, iltaisin ja viikonloppuisin vanhempien työstä tai opiskelusta johtuvien tarpeiden mukaan. Vuorohoidon tarve on yleisesti ottaen viime vuosina lisääntynyt, mutta tarve vaihtelee jatkuvasti. Tällä hetkellä päiväkodissa olevista lapsista noin 40 % alle 3-vuotiaita, mikä on lisännyt henkilöstön tarvetta. Joitakin varhaiskasvatuspaikkoja myydään vuosittain muille paikkakunnille.

Varhaiskasvatustoimintaa ohjaa seudullinen varhaiskasvatussuunnitelma. Varhaiskasvatustoimintaa suunnitellaan, arvioidaan ja dokumentoidaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Pienryhmätoiminta, jossa toteutuu lapsen yksilöllinen huomioiminen ja kehityksen tukeminen, on keskeinen toimintamuoto. Varhaiskasvatus on kokopäiväpedagogiikkaa, jossa kaikki päivän tilanteet ovat kasvun ja oppimisen kannalta merkityksellisiä ja leikki on keskiössä. Varhaiskasvatussuunnitelman (Vasun) mukaisesti päiväkodissa kiinnitetään huomiota huoltajien ja lasten osallisuuden vahvistamiseen osana varhaiskasvatustoimintaa. Huoltajien osallisuuden vahvistamiseksi tiedonkulkua on parannettu ottamalla käyttöön sähköinen asiointijärjestelmä Daisy. Daisyä hyödynnetään yhteydenpidon lisäksi pedagogisessa dokumentoinnissa sekä lasten ja ryhmien varhaiskasvatussuunnitelmien laatimisessa sähköisesti. Kasvatushenkilöstön pedagogista osaamista kehitetään edelleen täydennyskoulutuksen avulla ja hyödynnetään erityisesti verkkokoulutuksia.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite
<p>Oppiminen ja koulutus</p> <p>1) Riittävä määrä pätevää henkilöstöä ja varhaiskasvatuspaikkoja päiväkodissa, jotta varhaiskasvatusta pystytään jatkossakin tarjoamaan joustavasti perheiden tarpeet huomioiden, mukaan lukien vuorohoidon tarpeet. Riittävä, koulutettu henkilöstö on laadukkaan varhaiskasvatuksen toteutumisen edellytys.</p> <p>-Mittari ja tavoitetaso: Mittari 1: Riittävä määrä pätevää henkilöstöä suhteessa lapsiin. Tavoitteena on, että lainmukainen henkilöstömitoitus toteutuisi päiväkodissa myös ryhmäkohtaisesti, ei ainoastaan koko päiväkotia tarkasteltaessa. Suhdeluvun toteutumista seurataan Daisyn avulla päivittäin. Vakinaistetaan yksi varhaiskasvatuksen opettaja 1.8.2025 alkaen.</p> <p>Mittari 2: Vahvistetaan varhaisen tuen toimintamallia tuottamalla varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut omana työnä 1.8.2025 alkaen ja luopumalla ostopalvelusta tämän osalta.</p> <p>Mittari 3: Vahvistetaan varhaiskasvatuksen digipedagogiikkaa hankkimalla pedagogista toimintaa varten kuusi tablettitietokonetta.</p> <p>-Toteuma: Mittari 1: Lainmukainen henkilöstömitoitus on toteutunut. Suhdeluvun toteutumista on arvioitu Daisyn avulla päivittäin. Päiväkotiin on palkattu elokuussa 2025 yksi vakituinen varhaiskasvatuksen opettaja.</p> <p>Mittari 2: Päiväkodin johtajan työnkuva muutettiin 1.8.2025. Päiväkodin johtajan työhön kuuluu myös työskentely varhaiskasvatuksen erityisopettajana. Ostopalvelusta on luovuttu.</p> <p>Mittari 3: Päiväkotiin hankittiin kuusi tablettitietokonetta kaikkien lapsiryhmien yhteiseen käyttöön</p>
<p>2) Varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssi on käytössä. Valssin avulla arvioidaan henkilöstön suunnitelmallista ja tavoitteellista ammatillisen osaamisen kehittämistä varhaiskasvatuksessa ja varhaiskasvatuksen laatua.</p> <p>-Mittari ja tavoitetaso: Varhaiskasvatuksen laatua arvioidaan keväisin mm. varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssin tuottaman kyselyn avulla. Laatua arvioidaan vuosittain eri näkökulmista.</p> <p>-Toteuma: Henkilöstön suunnitelmallista ja tavoitteellista ammatillisen osaamisen kehittämistä on arvioitu Valssi-kyselyn avulla helmikuussa 2025.</p> <p>Varhaiskasvatuksen laatua on arvioitu touko-kesäkuussa ryhmätasolla sekä päiväkodin tasolla asiakaskyselyn muodossa.</p>
<p>3) Henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua täydennyskoulutukseen, joka on suunnitelmallista ja laadukasta.</p> <p>-Mittari ja tavoitetaso: Täydennyskoulutukseen kannustetaan ja siihen luodaan mahdollisuuksia. Toteutetaan kunnan koulutussuunnitelman mukaisesti kaksi koulutuspäivää/työntekijä/ kalenterivuosi. Osallistutaan DigiVaka- hankkeen täydennyskoulutuksiin osaamiskartoituksen mukaisesti.</p> <p>-Toteuma: Täydennyskoulutuksiin osallistumiseen on kannustettu ja tarjottu koko henkilöstölle mahdollisuuksia osallistua erityisesti etäkoulutuksiin. Päiväkotiin on kesällä 2025 sisustettu henkilöstölle huone kokouksia ja koulutuksia varten. Lähikoulutuksista henkilöstöä osallistui osa Ensiapu-koulutukseen ja osa Varhaiskasvattaja-tapahtumaan.</p>

LASTEN PÄIVÄHOITO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Maksutuotot	72 156	70 000	0	70 000	47 417	67,7 %	-22 583
Tuet ja avustukset	29 917	15 000	0	15 000	31 603	210,7 %	16 603
Muut toimintatuotot	600	0	0	0	2 744	-	2 744
Toimintatuotot yht.	102 673	85 000	0	85 000	81 764	96,2 %	-3 236
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-559 661	-597 907	0	-597 907	-582 254	97,4 %	15 653
Palvelujen ostot	-75 678	-77 480	0	-77 480	-81 894	105,7 %	-4 414
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 348	-13 930	0	-13 930	-13 643	97,9 %	287
Avustukset	-51 289	-50 000	0	-50 000	-35 559	71,1 %	14 441
Vuokratkulut	-66 639	-67 085	0	-67 085	-71 145	106,1 %	-4 060
Muut toimintakulut	-1 636	0	0	0	-1 670	-	-1 670
Toimintakulut yht.	-762 251	-806 402	0	-806 402	-786 166	97,5 %	20 236
Toimintakate	-659 577	-721 402	0	-721 402	-704 401	97,6 %	17 001
Yhteensä	-659 577	-721 402	0	-721 402	-704 401	97,6 %	17 001

9.3.1.6. Vapaa-aikatoimen hallinto**VASTUUHENKILÖ**

Rehtori-sivistystoimenjohtaja

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Vapaa-aikatoimen hallinto vastaa toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta, vapaa-aikatoimen henkilöstö-, talous- ja muista hallintotehtävistä sekä tiedotuksesta. Vapaa-aikalautakunta järjestää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen palveluja.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite
Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski
1) Kunnan vapaa-ajan toimen henkilöstöä on riittävästi ja saadaan pidettyä ja/tai palkattua päteviä työntekijöitä.
-Mittari ja tavoitetaso: Mittari 1: Riittävä määrä työntekijöitä tai työntekijöiden työpanosta käytettävissä vapaa-aikatoimen palvelujen toteuttamiseen.
Mittari 2: Hallinnon työntekijät päivittävät osaamistaan 2 koulutuspäivää / vuosi.
-Toteuma: Mittari 1 toteutunut, vapaa-aikatoimen toimistosihteerin tehtävään valittiin keväällä vakinaisen työntekijä. Mittari 2 toteutunut.

HALLINTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	200	-	200
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	200	-	200
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-17 523	-27 630	0	-27 630	-20 377	73,7 %	7 253
Palvelujen ostot	-4 772	-4 910	0	-4 910	-3 476	70,8 %	1 434
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-94	-755	0	-755	-140	18,6 %	615
Vuokratkulut	-950	-746	0	-746	-665	89,1 %	81
Muut toimintakulut	-4	0	0	0	-13	-	-13
Toimintakulut yht.	-23 343	-34 041	0	-34 041	-24 671	72,5 %	9 370
Toimintakate	-23 343	-34 041	0	-34 041	-24 471	71,9 %	9 570
Yhteensä	-23 343	-34 041	0	-34 041	-24 471	71,9 %	9 570

9.3.1.7. Kulttuuritoimi**VASTUUHENKILÖ**

Rehtori-sivistystoimenjohtaja

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Kunnan kulttuuritoimi edistää, tukee ja tarvittaessa järjestää paikallista kulttuuritoimintaa. Kulttuuritoimen ensisijaisena tehtävänä on toimintaedellytysten luominen monipuoliselle ja innovoivalle kulttuuritoiminnalle.

Vuosittavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite
Aktiiviset kuntalaiset
1) Yhdistyksille jaetaan taloudellista tukea tai tarjotaan kunnan tiloja käyttöön erilaisten tapahtumien järjestämiseksi. Kunta toimii aktiivisena yhteistyökumppanina tapahtumien järjestämisessä ja mahdollistamisessa.
- Mittari ja tavoitetaso: Mittari 1: Yhdistyksille varatuista avustusrahoista (perustoimintatuki ja toimintatuki) on jaettu vähintään 90 %. Mittari 2: Selvitetään kulttuuritoimen ja elinvoiman vastuualueen yhdistäminen siten, että kulttuuritoimen lakisääteiset palvelut taataan osana organisaatiota.
- Toteuma: Mittari 1 ei toteutunut, 2000 euron määrärahasta jaettiin 1400 euroa. Mittari 2 on toteutunut, kulttuuritoimi yhdistetään osaksi elinvoimaa vuoden 2026 alusta.

KULTTUURITOIMI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 900	-1 944	0	-1 944	-2 145	110,3 %	-201
Palvelujen ostot	-1 605	-3 020	0	-3 020	-1 516	50,2 %	1 504
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-437	-300	0	-300	-101	33,6 %	199
Avustukset	-1 638	-2 200	0	-2 200	-1 600	72,7 %	600
Muut toimintakulut	0	0	0	0	-394	-	-394
Toimintakulut yht.	-5 581	-7 464	0	-7 464	-5 756	77,1 %	1 708
Toimintakate	-5 581	-7 464	0	-7 464	-5 756	77,1 %	1 708
Yhteensä	-5 581	-7 464	0	-7 464	-5 756	77,1 %	1 708

9.3.1.8. Liikuntatoimi

VASTUUHENKILÖ

Rehtori-sivistystoimenjohtaja

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Liikuntatoimen tarkoituksena on toimintaedellytysten luominen monipuolista liikuntaharrastustoimintaa varten sekä terveiden elämäntapojen edistäminen. Kohderyhmänä on koko Enonkosken kunnan väestö. Palvelut järjestetään käytettävissä olevien resurssien puitteissa usein maksuttomana. Liikuntapalvelujen muut keskeiset tehtäväalueet ovat urheiluseurojen tukeminen sekä liikuntatalon ja muiden liikuntapaikkojen asianmukainen ylläpito.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite
Aktiiviset kuntalaiset
1) Liikuntatoimi järjestää tai mahdollistaa yhteistyökumppanina monipuolisesti erilaisia liikuntaryhmiä ja muuta ohjattua toimintaa lapsille ja nuorille, työikäisille ja senioreille.
- Mittari ja tavoitetaso: Mittari 1: Lapsille ja nuorille vähintään kolme liikuntaryhmää, työikäisille vähintään kuusi liikuntaryhmää ja senioreille vähintään kahdeksan liikuntaryhmää. Mittari 2: Lapsille ja nuorille, työikäisille ja senioreille järjestetään erilaisia lajikoikeiluja vähintään kerran vuodessa kullekin ikäryhmälle omana toimintana tai osana hanketta. Mittari 3: Liikuntapaikkojen kunnosta pidetään hyvää huolta ja kuntalaisilta saatu palaute on pääosin positiivista. Kirjataan saatua palautetta ylös ja tehdään korjaavia toimenpiteitä.
- Toteuma: Mittarit 1, 2 ja 3 ovat toteutuneet. Mittarin 2 lajikoikeiluja toteutettu myös testamentti- ja Liikkuva koulu- hankerahalla. Liikuntapaikkojen hoidosta kiitosta tullut myös ulkopaikkakuntalaisilta.

LIIKUNTATOIMI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Tuet ja avustukset	9 569	9 000	0	9 000	1 502	16,7 %	-7 498
Muut toimintatuotot	18 655	7 000	0	7 000	16 727	239,0 %	9 727
Toimintatuotot yht.	28 225	16 000	0	16 000	18 230	113,9 %	2 230
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-60 491	-63 821	0	-63 821	-59 124	92,6 %	4 697
Palvelujen ostot	-95 307	-106 190	0	-106 190	-105 781	99,6 %	409
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 326	-6 620	0	-6 620	-1 859	28,1 %	4 761
Avustukset	-3 458	-3 300	0	-3 300	-4 646	140,8 %	-1 346
Vuokratkulut	-113 976	-106 704	0	-106 704	-115 952	108,7 %	-9 248
Muut toimintakulut	-163	0	0	0	-6	-	-6
Toimintakulut yht.	-284 722	-286 635	0	-286 635	-287 367	100,3 %	-732
Toimintakate	-256 498	-270 635	0	-270 635	-269 138	99,4 %	1 497
Yhteensä	-256 498	-270 635	0	-270 635	-269 138	99,4 %	1 497

9.3.1.9. Nuorisotoimi

VASTUUHENKILÖ

Rehtori-sivistystoimenjohtaja

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Kunnan nuorisotoimen ensisijaisia tavoitteita ovat edellytysten luominen kunnassa toteutettavalle nuorisotoiminnalle ja nuorisotoiminnan tukeminen. Nuorisotoimen kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite	
Aktiiviset kuntalaiset	
1) Nuoret osallistuvat nuorisotoimen järjestämiin tapahtumiin ja nuorisoihloihin.	
<p>-Mittari ja tavoitetaso: Mittari 1: Vuosittain järjestetään vähintään neljä nuorten toiveiden mukaista tapahtumaa tai retkeä, joista yksi on nuorisovaltuuston järjestämä.</p> <p>Mittari 2: Nuorisotilan kävijämäärä on keskimäärin 15 nuorta/ilta.</p>	
<p>-Toteuma: Mittarit 1 ja 2 ovat toteutuneet. Nuorten retket ovat olleet suosittuja. Nuorisotilan toimiminen väistöttilassa ei ole vaikuttanut kävijämäärään merkittäväällä tavalla.</p>	
2) Nuorisovaltuuston toiminta on aktiivista.	
<p>-Mittari ja tavoitetaso: Mittari 1: Nuorisovaltuusto kokoontuu vähintään 6 kertaa vuoden aikana suunnitellen ja ideoiden nuorille kohdennettua toimintaa ja tapahtumia.</p> <p>Mittari 2: Nuorisovaltuuston tehtävät on jaettu toimintasäännön mukaisesti ja nuorisovaltuusto on nimenmynyt edustajansa kunnan toimielimiin.</p>	
<p>-Toteuma: Mittarit 1 ja 2 ovat toteutuneet. Nuorisovaltuuston edustajien osallistuminen kunnan toimielinten kokouksiin on ollut vaihtelevaa.</p>	
3) Etsivä nuorisotyö antaa mahdollisuuden turvalliseen aikuiskontaktiin ja ohjaa asiakkaana olevia nuoria oikeiden palvelujen ääreen.	
<p>-Mittari ja tavoitetaso: Mittari 1: Tiedotetaan etsivästä nuorisotyöstä kohdennetusti kaksi kertaa vuodessa esimerkiksi sosiaalisen median ja oppituntien kautta.</p> <p>Mittari 2: Etsivä nuorisotyöntekijä jalkautuu vähintään neljään nuorisotapahtumaan vuodessa.</p>	
<p>-Toteuma: Mittarit 1 ja 2 ovat toteutuneet. Etsivä nuorisotyöntekijä on ollut mukana mm. koulujen päättäjäpäivänä Savonlinnassa.</p>	

NUORISOTOIMI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	1 066	0	0	0	273	-	273
Tuet ja avustukset	8 369	8 500	0	8 500	7 933	93,3 %	-567
Vuokratuotot	-3	0	0	0	0	-	0
Muut toimintatuotot	2 934	0	0	0	7 666	-	7 666
Toimintatuotot yht.	12 365	8 500	0	8 500	15 872	186,7 %	7 372
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-41 047	-44 509	0	-44 509	-40 729	91,5 %	3 780
Palvelujen ostot	-11 313	-8 160	0	-8 160	-13 224	162,1 %	-5 064
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 406	-2 700	0	-2 700	-7 026	260,2 %	-4 326
Avustukset	-13 211	-23 000	0	-23 000	-20 148	87,6 %	2 852
Vuokratulot	-7 972	-8 924	0	-8 924	-7 920	88,8 %	1 004
Muut toimintakulut	-53	0	0	0	-54	-	-54
Toimintakulut yht.	-78 003	-87 293	0	-87 293	-89 101	102,1 %	-1 808
Toimintakate	-65 637	-78 793	0	-78 793	-73 228	92,9 %	5 565
Yhteensä	-65 637	-78 793	0	-78 793	-73 228	92,9 %	5 565

9.4. Tekninen toimi

9.4.1. Tekninen lautakunta

KUSTANNUSPAIKAT

Vastuualueet 4000 Tekninen toimisto, 4100 Yleiset alueet, 4200 Kiinteistöt 4400 Kaukolämpölaitys, 5000 Vesi- ja viemäri-laitys

VASTUUHENKILÖ

Kunnaninsinööri

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Tekninen lautakunta päättää hallinnon (sis. rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun), yleisten alueiden, kiinteistöjen, kaukolämpölaitoksen ja vesi- ja viemärlaitoksen toimialoista.

Teknisen lautakunnan suunnitellut tehtävät toteutuivat pääosin talousarvion mukaisesti. Kokonaisuudessaan myyntituotot jäivät hieman alle arvioidun (95 %), kaukolämpölaitoksen toimintatuotot (86,6 %) ja muut myyntituotot alittivat arvioidun. Vesi- ja viemärlaitoksen toimintatuotot olivat (114,7 %) ja oppisopimuskoulutuksen korvaukset olivat yli arvion. Maksutuotot ylittivät arvion (126,2 %). Kokonaisuudessaan toimintatuotot jäivät hieman alle arvion (97,1 %). Varallaolojärjestelmän kustannuksista 1/3 kohdistuu vesilaitokselle ja 2/3 on kiinteistöille.

Toimintatuloja kertyi 2 028 067 €, valmistus omaan käyttöön 11 087 € ja toimintamenoja 2 035 444 €. Teknisen toimen toimintakate oli 3710,34 €. (Edellisen vuoden toimintakate on ollut 5 336 €).

Investoinnit: Vuoden 2025 merkittävimmät investoinnit olivat alakoulun katon maalaus ja kattoturvatuotteet, (räystäiden ns. jalkarännien korjaus) keskusvaraston kattoremontti, Vellamon salaojitus ja lattioiden uusiminen sekä palvelutalo Koskenhelmen yleisten tilojen korjaus. Muita merkittäviä investointeja on suoritettu mm. puhdistamolla ja kaavateiden asfaltointeja.

Suunnitellut investoinnit saatiin toteutettua pääsääntöisesti talousarvioon varatuilla määrärahoilla.

Nuorisotila Koskipirtin korjaus- ja purkutöihin haettiin määräraha ja liikuntatalon peruskorjaukseen varattua määrärahaa siirrettiin käytettäväksi päiväkodin, vanhustentalojen ja jätevedenpuhdistamon investointien toteuttamiseen.

Puhdistamon automaation ja sulfaattiruuvien uusiminen ylitti hieman arvioidun, johtuen arvioitua suuremmista rakennus- ja sähkötöistä. Suunnitelluista investoinneista liikuntatalon salin lattia ja yleistilojen valaistus siirrettiin laajemman peruskorjauksen yhteyteen. Hyvinvointialueen kanssa pidettyjen vuokrasopimusneuvottelujen vuoksi luovuinme Koskenhelmen ilmastoinnin toteutuksesta, terveysaseman pienistä korjauksista sekä nuorisotilan korjaus/purkutöistä. Tienvarsioasteet jäivät odottamaan kuntaliitoksenvahvistamista. Vesihuoltopumppuja ei tarvinnut vielä uusia, joten siltä osin määräraha jäi käyttämättä. Myöskään maanhankintaa tai palvelinostoa ei ollut tarpeen suorittaa.

TEKNINEN LAUTAKUNTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	831 627	909 211	0	909 211	863 832	95,0 %	-45 379
Maksutuotot	19 646	12 400	0	12 400	15 646	126,2 %	3 246
Tuet ja avustukset	3 573	600	0	600	5 925	987,4 %	5 325
Vuokratuotot	1 159 258	1 164 146	0	1 164 146	1 139 633	97,9 %	-24 513
Muut toimintatuotot	3 200	1 530	0	1 530	3 032	198,2 %	1 502
Toimintatuotot yht.	2 017 303	2 087 887	0	2 087 887	2 028 067	97,1 %	-59 820
Valmistus omaan käyttöön	26 985	15 000	0	15 000	11 087	73,9 %	-3 913
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-581 193	-637 960	0	-637 960	-584 092	91,6 %	53 868
Palvelujen ostot	-615 790	-690 920	0	-690 920	-620 599	89,8 %	70 321
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-758 918	-821 861	0	-821 861	-751 659	91,5 %	70 202
Avustukset	-48 982	-50 000	0	-50 000	-48 692	97,4 %	1 308
Vuokratulot	-29 246	-27 418	0	-27 418	-29 129	106,2 %	-1 711
Muut toimintakulut	-5 321	-2 500	0	-2 500	-1 272	50,9 %	1 228
Toimintakulut yht.	-2 039 449	-2 230 659	0	-2 230 659	-2 035 444	91,2 %	195 215
Toimintakate	4 839	-127 772	0	-127 772	3 710	-2,9 %	131 482
Poistot ja arvonalentumiset	-611 389	-654 654	0	-654 654	-627 042	95,8 %	27 612
Yhteensä	-606 551	-782 426	0	-782 426	-623 332	79,7 %	159 094

9.4.1.1. Tekninen toimi**KUSTANNUSPAIKAT**

Tulosalueen kustannuspaikat ovat 4800 Teknisen toimen hallinto, 4801 Ympäristöhallinto ja 4802 Rakennusvalvonta.

VASTUUHENKILÖ

Kunnaninsinööri

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Teknisen sektorin eri tulosyksiköiden toiminnan yhteensovittaminen hoitamalla hallintoa keskitetysti. Rakennusvalvonnan palvelujen tuottaminen MRL:n ja MRA:n sekä RakMk:n mukaisesti, sekä ympäristönsuojeluun, valvontaan ja ohjeistukseen liittyvät tehtävät.

Tekninen lautakunta on kokoontunut vuoden 2025 aikana 8 kertaa.

Henkilöstö Toimistossa: kunnaninsinööri ja toimistosihiteeri. Muu vakinainen henkilöstö: laitosmies/kiinteistönhoitaja 3,3 henkilöä, kiinteistönhoitaja/yleiset alueet 2 henkilöä sekä siistijät 4 henkilöä. Yhteensä tekninen toimi vakinaiset 11,3 henkilöä. Lisäksi teknisellä toimella on ollut oppisopimuskoulutuksessa tai määräaikaisena keskimäärin 2 henkilöä. Kokonaisvahvuus on ollut yhteensä 13,3 henkilöä.

Rakennusvalvonta: Rakentamislupia 7 kpl (vuonna 2024 rakennuslupia/toimenpidelupia 19+10 kpl), Muut luvat ja ilmoitukset 17 kpl (vuonna 2024 19 kpl). Yhteensä 24 kpl (vuonna 2024 48 kpl). Suoritetut katselmukset 71 kpl (vuonna 2024 129 kpl). Rakennusvalvontaan vahvasti liittyvä rakentamislain uudistus toi mukanaan paljon pakollisia ja maksullisia ohjelmisto päivityksiä, joiden aiheuttamiin kustannuksiin ei osattu varautua.

Ympäristönsuojelu: Enonkosken kunnassa ympäristönsuojelun viranomaistehtävää hoitaa tekninen lautakunta ja käytännössä tehtäviä suorittaa lautakunnan myöntämin valtuuksin kunnaninsinööri. Perinteisesti tehtävät ovat käsittäneet maatalouden tuotantorakennuksien vaatimat ympäristöluvut. Vuoden 2015 alussa myös kunnan alueella toimivan linja-autopurkamion ympäristöluvan seuranta ja valvonta siirtyivät kunnan hoidettavaksi. Etelä-Savon elinkeino ja ympäristökeskus siirsi vuoden 2017 aikana kaikki maatalouksien voimassa olevien ympäristölupien seurannan ja valvonnan kunnalle. Enonkosken kunnassa on vuoden 2025 loppussa tällaisia valvottavia kohteita yhteensä 2 kappaletta, sekä lisäksi 5 ympäristöluvan alaista maatilaa. Mm. meluilmoitusten käsittely kuului ympäristönsuojelun tehtäviin.

Vinniharjun ampumaradalla sekä laukunkankaan autopurkaamalla on käyty tarkistamassa ympäristöluvan määräyksiä. Ympäristönsuojeluun liittyvää valvontaa ei ole muuten suoritettu.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite	
Enonkoski näky ja kuuluu	
1) Tyytyväiset asiakkaat.	
-Mittari ja tavoitetaso: Tavoitteena että kuntalaiskyselyn tuloksissa ei ole aiheellisia moitteita.	
-Toteuma: Kuntalaiskyselyn tyytyväisyysaste pysynyt käytännössä ennallaan edellisiin vuosiin verrattuna. Reklamaatioita tai suoria valituksia ei ole saapunut.	
Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski	
2) Tekninen toimi pysyy talousarvioissaan	
-Mittari ja tavoitetaso: Talouden toteuma.	
-Toteuma: Toimintatuotot ylittivät budjetoidun lähinnä rakennusvalvonta – ja -tarkastusmaksujen suuremman kertymän vuoksi. Toimintakulut alittuivat, joten tavoite on toteutunut.	
Oppiminen ja koulutus	
3) Teknisen toimen henkilöstö on ammattitaitoista, osaavaa ja voi hyvin työssään	
-Mittari ja tavoitetaso: Henkilöstö osallistuu ammatilliseen täydennyskoulutukseen vähintään 1 pv/työntekijä/vuosi, työhyvinvointikyselyn tulokset pysyvät samana tai paranevat.	
-Toteuma: Henkilöstö on ylläpitänyt osaamistaan tarvittavilla koulutuksilla. Kiinteistöhoitajilla on useita erilaista korttiosiota, joissa voimassaoloaika on tyypillisesti 5 vuotta. Siistijät ovat suorittaneet puhtausalan syventäviä webinaareja ja osallistunut Taitopäivään, jossa esitellään siivousalan ajankohtaisia asioita. Hallinnon alalla on lähes viikoittain webinaareja, joihin on osallistuttu tarpeen mukaan.	

TEKNINEN TOIMI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	11	50	0	50	59	117,3 %	9
Maksutuotot	10 466	3 000	0	3 000	5 703	190,1 %	2 703
Tuet ja avustukset	590	600	0	600	571	95,1 %	-29
Muut toimintatuotot	3 060	1 500	0	1 500	283	18,9 %	-1 217
Toimintatuotot yht.	14 127	5 150	0	5 150	6 615	128,4 %	1 465
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-111 806	-131 316	0	-131 316	-109 727	83,6 %	21 589
Palvelujen ostot	-58 883	-94 150	0	-94 150	-72 285	76,8 %	21 865
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 178	-3 550	0	-3 550	-604	17,0 %	2 946
Vuokratulot	-5 235	-6 011	0	-6 011	-4 453	74,1 %	1 558
Muut toimintakulut	0	-200	0	-200	0	0,0 %	200
Toimintakulut yht.	-178 101	-235 227	0	-235 227	-187 070	79,5 %	48 157
Toimintakate	-163 974	-230 077	0	-230 077	-180 455	78,4 %	49 622
Yhteensä	-163 974	-230 077	0	-230 077	-180 455	78,4 %	49 622

9.4.1.2. Yleiset alueet

KUSTANNUSPAIKAT

Tulosalueen kustannuspaikat ovat 4100 Liikenneväylät, 4102 Jätehuolto, 4104 Muut yleiset alueet, 4106 Norppa-vesiretkelyreitti ja 4114 Ulkoilu- ja liikuntapaikat, jonka loppumaksajana on liikuntatoimi.

VASTUUHENKILÖ

Kunnaninsinööri

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Kuntakeskuksen liikennealueiden ja liikuntapaikkojen ylläpitäminen, hoito ja kehittäminen. Turvallisuusnäkökohtien huomioiminen ja positiivisen kuntakuvan luominen ympäristön hoidolla. Jätehuollon ja kierrätyspisteiden kehittäminen ajan tarpeiden mukaisesti. Yksityistieavustuksen myöntämisellä pyritään helpottamaan tasapuolisesti haja-asutusalueella asuvien kuntalaisten tienpidon taloudellista räsitusta.

Liikenneväylien kunnossapito koostuu kaavateistä, joita on noin 12,4 km ja kevyenliikenteen väylistä, joita on noin 0,7 km. Lisäksi on viheralueiden hoito tienvarsilla ja kevyenliikenteen väylien ympäristöissä noin 5,8 km. Liikenneväylien kunnossapito on tehty ulkopuolisten urakoitsijoiden koneilla tuntilaskutus-periaatteella. Lumityöt kilpailutettiin syksyllä 2023 ja sopimus on voimassa 30.10.2027 saakka. Sopimuksessa oleva optiokausi (2 vuoden optio) otettiin käyttöön. Valaistusten kaavateiden määrä on noin 12,1 km, niiden valaistuksen kunnossapidosta kunta on huolehtinut omana työnä käyttäen tarvittaessa ulkopuolista sähkömiestä.

Jätteenkuljetus toimii sopimusperusteisesti. Keräystoiminnasta vastasivat MPT Kuljetus Oy. Kierrätysyhtiö Rippeen suorittama keräystoiminta kierrätysjätteen osalta (ei sekajäte eikä keräyspaperin keräys). Kunnan järjestäminä on alueellisia keräyspisteitä paperille. Sekajätteelle on Hyypiänniemen venesataman alueella kesäisin keräilypiste. Sekajätteen vastaanottopistettä kunnassa ei ole ja pääosa muistakin jätteistä tulee toimittaa Savonlinnan Jätehuolto Oy:n Nousialan jäteasemalle.

Haitallisen jätteen vastaanottopiste on keskusvarastolla Kalastajantiellä Savonlinnan Jätehuolto Oy:n vastuulla. Haitallisia aineita otetaan vastaan tiistaisin klo 9–11 ja torstaisin klo 13–15. Sähkö- ja elektroniikkalaiteromun vastaanottamisesta tehdään yhteistyötä Savonlinnan Jätehuolto Oy:n kanssa samoin kuin isompien metalliromujen vaihtolava. SER-romua voi jättää ma-to 8–15 ja pe 8–13. Metallilava on aidan vieressä ja se on käytössä jatkuvasti.

Kotitalouksille suunnattu pakkausmateriaalin keräys on Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy vastuulla toiminnan alettua Sale:n piha-alueella. Siellä on metallin-, pahvin-, paperin- ja pakkauslasinkontit sekä muovinkeräyskontti. Kunnan järjestämänä ko. alueella on myös UFF:n vaatekeräyspiste.

Puistometsänraivauksia suoritettiin asemakaava alueella.

Liikuntapaikkojen kunnossapidosta vastaa liikuntapaikkojen hoitaja. Lisäksi pääasiassa yleisillä alueilla ja liikuntapaikoilla toimii 1 kiinteistöhoitaja. Talviliikuntapaikkojen ja urheilukentän hoitotyöt tehdään kunnan omana työnä. Latuverkkoja ylläpidettiin noin 25 km mantereella ja jäällä vapaa-aikalautakunnan päätöksen mukaisesti n. 6 km. Lisäksi Ylä-Enonvedelle on aurattu kävelijöille reittejä aina Soidinniemen nuotiopaikalle asti. Reitille pääsee Kirkkotieltä, Rantakujalta sekä Pirttiniementien päästä. Karvilan jalkapallokenttä on osin kunnan hoidossa. Muiden kyläkeskusten liikuntapaikat ovat pääasiassa kyläläisten tai urheiluseurojen vastuulla. Liikuntahallin yhteydessä on kuntoiluportaat, kaukalo, tenniskenttä ja sekä frisbee golf-rata.

Koulukeskuksen piha-alueella on ulkokuntoiluun sopivaa välineistöä. Käytössä on myös talviuintipaikka, jota ylläpidetään yhteistyössä Eläköön Enonkoski RY:n kanssa.

Uimalaiturit on uusittu 2022 ja uimarannan pukeutumiskoppi 2023 sekä aluetta on raivattu. Laiturin vieressä on esteetön luiska. Sukeltaja tarkistaa vesialueen vuosittain.

Toivonniemen alueelta on ostettu lisämaata alueelta, joka on käytännössä ollut tähänkin asti kunnan käytössä ilman varsinaista sopimusta.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite
Tunnettu matkailu- ja luontokohde
1) Asiakaspalaute
Kunnan yleiset alueet pidetään siinä kunnossa, että kuntalaiset ja täällä vierailevat tuntevat olonsa viihtyisäksi ja turvalliseksi.
-Mittari ja tavoitetaso: Myönteisiä asiakaspalautteita 3 kpl/vuosi ja reklamaatioita alle 5 kpl/vuosi.
-Toteuma: Reklamaatioit 0
Varsinkin liikuntapalveluista saatu positiivisia mainintoja suullisesti sekä kuntalaiskyselyssä.

YLEISET ALUEET (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	62 758	84 885	0	84 885	77 013	90,7 %	-7 872
Tuet ja avustukset	106	0	0	0	0	-	0
Vuokratuotot	4 443	4 200	0	4 200	6 114	145,6 %	1 914
Muut toimintatuotot	140	30	0	30	2 717	-	2 687
Toimintatuotot yht.	67 447	89 115	0	89 115	85 845	96,3 %	-3 270
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-18 511	-22 550	0	-22 550	-17 202	76,3 %	5 348
Palvelujen ostot	-184 694	-202 324	0	-202 324	-142 459	70,4 %	59 865
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31 906	-42 150	0	-42 150	-33 469	79,4 %	8 681
Avustukset	-48 982	-50 000	0	-50 000	-48 692	97,4 %	1 308
Vuokratkulut	-932	-1 700	0	-1 700	-200	11,8 %	1 500
Muut toimintakulut	-577	-850	0	-850	-473	55,6 %	377
Toimintakulut yht.	-285 602	-319 574	0	-319 574	-242 494	75,9 %	77 080
Toimintakate	-218 155	-230 459	0	-230 459	-156 650	68,0 %	73 809
Poistot ja arvonalentumiset	-161 931	-186 099	0	-186 099	-174 386	93,7 %	11 713
Yhteensä	-380 086	-416 558	0	-416 558	-331 035	79,5 %	85 523

9.4.1.3. Kiinteistöt

KUSTANNUSPAIKAT

Tulosalueen kustannuspaikat ovat 4220 Toimitila, 4240 Sosiaalitoimen rakennukset, 4280 Asuinrakennukset, 4320 Vuokratut tuotantotilat ja 4340 Tuottamattomat ja vajaakäyttöiset tilat

VASTUUHENKILÖ

Kunnaninsinööri

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Ylläpitää olemassa olevaa rakennuskantaa sillä tasolla, että käyttäjillä on edellytykset kiinteistössä tarkoitettuun toimintaan ja poistaa korjausvelkaa. Pitää kiinteistöjen käyttöaste mahdollisimman korkealla tasolla.

Kunnalla on kaikkiaan 29 erillistä rakennusta, joiden vuosikunnossapidosta ja peruskorjauksista vastasi tekninen toimi pääosin omana työnä, sähkötyöt teetettiin paikallisilla sähköurakoitsijoilla. LVI-töiden osalta on turvauduttu lähialueen yrityksiin.

Kiinteistöjen hoidosta vastaavat laitosmies/kiinteistöhoitajat, joista yksi keskittyy enemmän korjaustehtäviin. Siistijöitä on neljä. Lisäksi tarpeen mukaan lähinnä kesäisin on määräaikaista työntekijöitä. Oppisopimuskoulutuksessa olevia työntekijöitä teknisellä toimella on ollut 1.

Vanhusten vuokrataloissa vapaana olevien asuntojen määrä on vuodenvaihteessa 2/5 Metsätiellä ja 7/31 Tervarannantiellä sekä lisäksi asunto, jota vuokrataan lyhytaikaiseen vuokraukseen.

Koskipirtti eli entinen nuorisotalon kustannuspaikka siirrettiin toimitiloista vajaakäyttöisiin, kun kiinteistöä siirryttiin väistötiloihin sisäilmaongelmien takia.

Teollisuustilat ovat vajaalla käytöllä. Vapaita tiloja on vuokrattu kausisäilytyspaikkoina talvikausille. Osa hallitiloista on ollut teknisen toimen tarvikkeiden varastotilana. Hyvinvointialue on vuokrannut Palvelutalo Koskenhelmen ja Paloaseman kiinteistöt sekä huonetilaa terveysasemalta sekä teollisuustila 1:stä.

Kunnan omistamien omakotitalokiinteistöjen tai tonttien osalta ei ole tullut kuntaan kyselyjä.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite	
Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski	
1) Talouden raportointi. Kunnan kiinteistöt pidetään siinä kunnossa, että kuntalaiset ja täällä vierailevat tuntevat olonsa viihtyisäksi ja turvalliseksi.	
-Mittari ja tavoitetaso: Myönteisiä asiakaspalautteita 3 kpl/vuosi ja reklamaatioita alle 5 kpl/vuosi.	
-Toteuma: Reklamaatioita 0 kpl Kiinteistöihin muutamia kehitysehdotuksia kuntalais-kyselyssä, esim. veljesrannan osalta.	

KIINTEISTÖT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	285 785	323 156	0	323 156	308 159	95,4 %	-14 997
Maksutuotot	9 180	9 400	0	9 400	9 943	105,8 %	543
Tuet ja avustukset	2 877	0	0	0	5 296	-	5 296
Vuokratuotot	1 154 715	1 159 846	0	1 159 846	1 133 418	97,7 %	-26 428
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	32	-	32
Toimintatuotot yht.	1 452 556	1 492 402	0	1 492 402	1 456 848	97,6 %	-35 554
Valmistus omaan käyttöön	26 985	15 000	0	15 000	11 087	73,9 %	-3 913
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-430 353	-460 758	0	-460 758	-435 549	94,5 %	25 209
Palvelujen ostot	-283 513	-303 486	0	-303 486	-298 249	98,3 %	5 237
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-372 047	-425 571	0	-425 571	-361 006	84,8 %	64 565
Vuokratulot	-22 999	-19 207	0	-19 207	-23 831	124,1 %	-4 624
Muut toimintakulut	-4 341	-950	0	-950	-733	77,2 %	217
Toimintakulut yht.	-1 113 253	-1 209 972	0	-1 209 972	-1 119 368	92,5 %	90 604
Toimintakate	366 288	297 430	0	297 430	348 567	117,2 %	51 137
Poistot ja arvonalentumiset	-373 793	-396 614	0	-396 614	-379 837	95,8 %	16 777
Yhteensä	-7 505	-99 184	0	-99 184	-31 270	31,5 %	67 914

9.4.1.4. Kaukolämpölaitos

KUSTANNUSPAIKAT

Tulosalueen kustannuspaikkoja ovat 4400 Kaukolämpölaitos ja 4410 Kaukolämpölinjat

VASTUUHENKILÖ

Kunnaninsinööri

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Lämmön häiriötön jakelu asiakkaille biopolttoaineella alihankintaa hyväksi käyttäen.

Energiatuotannosta on vastannut ProPellet Oy 1.7.2021 alkaen 20 vuoden sopimuksella.

Lämpöenergiaa ostettiin vuonna 2025 lämmöntuottajalta 3 713,52 MWh (2024 3991,33 MWh) ja myytiin kiinteistöille 3 173 MWh (2024 3 318 MWh), linjahäviöksi muodostui 14,56 % (2024 16,9 %) ostetusta energiasta.

Kaukolämmön piirissä on 13 ulkoista ja 10 sisäistä asiakasta. Liittymäsopimusten määrä on edelleen 26. Suurimpia lämpölaitoksen asiakkaita ovat kalanviljelylaitos, jonka osuus on noin 12,46 % myynnistä ja kunnan oma myynti omiin kiinteistöihin on noin 52,03 %.

Vuonna 2025 ei kaukolämpöverkkoon tullut lisäasiakkaita. Arvolisäverollinen myyntihinta 1.9.2024-1.8.2025 on ollut 98,81 € ja 1.9.2025 alkaen 101,53 €/Mwh.

Ukrainan kriisin myötä nousut ostettavan energian hinnan nousu, joka on sidottu metsähakkeen indeksiin, on noussut edelleen vuoden 2025 aikana mikä näkyy kaukolämpölaitoksen tuloksessa. Loppuvuodesta 2025 indeksi on kääntynyt laskuun, indeksin tulevaisuutta ei voi ennustaa.

Vuonna 2025 pidetyssä vuosittaisessa yhteistyöpalaverissa ostoenergian hintaan (indeksiin) sovittiin alennus ProPellet Oy:n kanssa.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite	
Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski	
1) Kunnan ja kaukolämpöä tuottavan yrityksen Pro Pelletin yhteistyötapaamiset toteutuvat vähintään kerran vuodessa eikä lämmöntuotannossa esiinny häiriöitä.	
-Mittari ja tavoitetaso:	
-Toteuma: Pidetty.	

KAUKOLÄMPÖLAITOS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	318 661	341 620	0	341 620	295 695	86,6 %	-45 925
Vuokratuotot	100	100	0	100	100	100,0 %	0
Toimintatuotot yht.	318 761	341 720	0	341 720	295 795	86,6 %	-45 925
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-16	-123	0	-123	-29	23,4 %	94
Palvelujen ostot	-3 352	-5 780	0	-5 780	-3 732	64,6 %	2 048
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-304 937	-296 100	0	-296 100	-311 304	105,1 %	-15 204
Muut toimintakulut	303	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut yht.	-308 002	-302 003	0	-302 003	-315 065	104,3 %	-13 062
Toimintakate	10 759	39 717	0	39 717	-19 270	-48,5 %	-58 987
Poistot ja arvonalentumiset	-10 706	-9 993	0	-9 993	-9 994	100,0 %	-1
Yhteensä	53	29 724	0	29 724	-29 264	-98,5 %	-58 988

9.4.1.5. Vesi- ja viemärlaitos

KUSTANNUSPAIKAT

Tulosalueen kustannuspaikkoja ovat 5500 Pohjavedenottamot, 5520 Vesisäiliöt, 5525 Vesilinjat, 5535 Viemärlinjat, 5540 Jätevedenpumppaamot ja 5550 Jätevedenpuhdistamo

VASTUUHENKILÖ

Kunnaninsinööri

TOIMINTA-AJATUS JA PALVELUSUUNNITELMA

Vesi- ja viemärlaitoksen vastuulla on talousveden luotettava jakelu asiakkaille ja jätevesien puhdistaminen mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittavasti. Laitosten ohjauksessa käytetään ajanmukaista tekniikkaa.

Vesi- ja viemärlaitoksen suunnitellut tehtävät toteutuivat talousarvion mukaisesti.

Toimintatuotot ylittyivät 23 464 eurolla (toteuma 114,7 %) perusmaksun korotuksen tultua voimaan 1.5.2024. Budjetoidut toimintatulot riittivät kattamaan laitosten toimintakulut toimintakatteen ollessa 11 518 €. Poistojen jälkeen tilikauden tulokseksi muodostui alijäämää - 51 307 €, joka on vähemmän kuin talousarviossa esitetty tulos -66 331 €. Vesi- ja viemärlaitoksen edellisten tilikausien alijäämä on -569 902 €.

Henkilöstö: Laitoksella oli henkilöstöä seuraavasti: vesi- ja viemärlaitoksen hoitaja, lisäksi kiinteistöhoitaja varallaolojärjestelmässä neljä henkilöä ja vesilaitoksen laskutus yms. tehtävissä 0,1 henkilöä. Yhteensä 5,1 henkilöä. Kustannusvaikutus on 2,6 henkilöä. Vesi- ja viemärlaitoksella oli käytössä varallaolojärjestelmä. Laitosten toiminnan kannalta erittäin tärkeää on se, että kaikkina vuorokauden aikoina on henkilö vastaa- massa laitosten toiminnasta ja mahdollisista häiriötilanteista. Tällä varmennetaan laitosten toimintaa ja toiminnallisia riskejä voidaan pienentää. Varallaolojärjestelmän kustannuksista jaetaan 1/3 vesilaitokselle.

Laitoksen toiminta: Käyttöveden myynti laski, vettä myytiin noin 24 870 m³ (2024 27 580 m³). Puhdasta vettä pumpattiin noin 26 400 m³ (2024 26 796 m³). Ero muodostuu verkoston vesivuodoista, jotka ovat olleet runkolinjassa tai taloliittymissä. Laadullisesti käyttövesi on ollut hyvää ja vesi on täyttänyt laatuvaatimukset.

Vesilaitoksen toiminta-alue päivitettiin vuoden 2025 aikana.

Vuositavoitteiden toteutuminen

Painopiste ja tavoite
Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski
1) Kohteiden automatisointi ja digitaaliset mahdollisuudet
- Mittari ja tavoitetaso: Kunnan ja vesi- ja viemärlaitoksen häiriötön toiminta. Vuoden aikana valmistellaan automatisoinnin ja digitaalisten ratkaisujen uusintaa.
- Toteuma: Vuoden aikana automaatiota kehitettiin korjaamalla automaatiossa havaittuja pieniä, toiminnan kannalta tarvittavia puutteita. Lisäksi Jäteveden puhdistamon automaation komponentit uusittiin kokonaan edellisten vikaantuessa. Automaation laajempaa uusimista selvitettiin, mutta muutos toteutettiin tässä vaiheessa suhteettoman kalliiksi.

VESI- JA VIEMÄRILAITOS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	M 2025	TA+M 2025	TP 2025	Tot. (%)	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	164 412	159 500	0	159 500	182 906	114,7 %	23 406
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	58	-	58
Toimintatuotot yht.	164 412	159 500	0	159 500	182 964	114,7 %	23 464
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-20 506	-23 213	0	-23 213	-21 585	93,0 %	1 628
Palvelujen ostot	-85 349	-85 180	0	-85 180	-103 874	121,9 %	-18 694
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47 851	-54 490	0	-54 490	-45 276	83,1 %	9 214
Vuokrakulut	-80	-500	0	-500	-645	129,0 %	-145
Muut toimintakulut	-706	-500	0	-500	-66	13,2 %	434
Toimintakulut yht.	-154 491	-163 883	0	-163 883	-171 446	104,6 %	-7 563
Toimintakate	9 920	-4 383	0	-4 383	11 518	-262,8 %	15 901
Poistot ja arvonalentumiset	-64 959	-61 948	0	-61 948	-62 825	101,4 %	-877
Yhteensä	-55 039	-66 331	0	-66 331	-51 307	77,4 %	15 024

10. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 744 939	0	1 744 939	1 565 892	89,7 %	-179 047
Maksutuotot	91 200	0	91 200	70 808	77,6 %	-20 392
Tuet ja avustukset	84 900	0	84 900	152 673	179,8 %	67 773
Vuokratuotot	1 170 146	0	1 170 146	1 144 377	97,8 %	-25 769
Muut toimintatuotot	8 530	0	8 530	57 673	676,1 %	49 143
Toimintatuotot yht.	3 099 715	0	3 099 715	2 991 423	96,5 %	-108 292
Valmistus omaan käyttöön	15 000	0	15 000	11 087	73,9 %	-3 913
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-3 205 254	0	-3 205 254	-3 129 958	97,7 %	75 296
Palvelujen ostot	-2 493 397	0	-2 493 397	-2 265 937	90,9 %	227 460
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 038 212	0	-1 038 212	-990 243	95,4 %	47 969
Avustukset	-308 100	0	-308 100	-308 411	100,1 %	-311
Vuokratulot	-674 169	0	-674 169	-656 535	97,4 %	17 634
Muut toimintakulut	-157 500	0	-157 500	-20 033	12,7 %	137 467
Toimintakulut yht.	-7 876 632	0	-7 876 632	-7 371 117	93,6 %	505 515
Toimintakate	-4 761 917	0	-4 761 917	-4 368 608	91,7 %	393 309
Verotulot	2 834 000	0	2 834 000	2 945 557	103,9 %	111 557
Valtionosuudet	2 036 944	0	2 036 944	2 087 331	102,5 %	50 387
Rahoitustuotot ja -kulut						0
Korkotuotot	105 000	0	105 000	66 927	63,7 %	-38 073
Muut rahoitustuotot	151 100	0	151 100	125 270	82,9 %	-25 830
Muut rahoituskulut	0	0	0	-53	-	-53
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	256 100	0	256 100	192 144	75,0 %	-63 956
Vuosikate	365 127	0	365 127	856 424	234,6 %	491 297
Poistot ja arvonalentumiset	-687 116	0	-687 116	-659 504	96,0 %	27 612
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	-	0
Tilikauden tulos	-321 989	0	-321 989	196 920	-61,2 %	518 909
Tilikauden yli-/alijäämä	-321 989	0	-321 989	196 920	-61,2 %	518 909

11. RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	365 127	0	365 127	856 424	234,6 %	491 297
Toiminnan rahavirta yht.	365 127	0	365 127	856 424	234,6 %	491 297
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-764 000	0	-764 000	-492 172	64,4 %	271 828
Rahoitusos. investointimenoihin	10 000	0	10 000	8 369	83,7 %	-1 631
Investointien rahavirta yht.	-754 000	0	-754 000	-483 802	64,2 %	270 198
Toiminnan ja inv. rahavirta yht.	-388 873	0	-388 873	372 622	-95,8 %	761 495
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten vähennys	0	0	0	21 660	-	21 660
Antolainauksen muutokset yht.	0	0	0	21 660	-	21 660
Lainakannan muutokset						
Lainakannan muutokset yht.	0	0	0	0	-	0
Rahoituksen rahavirta yht.	0	0	0	-183 761	-	-183 761
Vaikutus maksuvalmiuteen	-388 873	0	-388 873	394 282	-101,4 %	783 155

12. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

YHTEENVETO INVESTOINNEISTA

(Luvut 1 000 euroa)	Ed. vuosien käyttö	Alkup. TA	Muutokset	TA +muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama	Käyttö yht.
Korvausinvestoinnit								
Investointitulot	0	0	0	0	0	-	0	0
Investointimenot	114 711	578 500	2 500	581 000	379 854	65 %	-201 146	494 566
Nettoinvestoinnit	-114 711	-578 500	-2 500	-581 000	-379 854	65 %	201 146	-494 566
Uusinvestoinnit								
Investointitulot	0	10 000	0	10 000	8 369	84 %	-1 631	8 369
Investointimenot	0	185 500	0	185 500	112 317	61 %	-73 183	112 317
Nettoinvestoinnit	0	-175 500	0	-175 500	-103 948	59 %	71 552	-103 948
Investointihankkeet yhteensä								
Investointitulot yhteensä	0	10 000	0	10 000	8 369	84 %	-1 631	8 369
Investointimenot yhteensä	-114 711	-764 000	-2 500	-766 500	-492 172	64 %	274 328	-606 883
Nettoinvestoinnit	-114 711	-754 000	-2 500	-756 500	-483 802	64 %	272 698	-598 514

INVESTOINTIHANKKEET, KORVAUSINVESTOINNIT

(Luvut 1 000 euroa)	Ed. vuosien käyttö	Alkup. TA	Muutokset	TA +muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama	Käyttö yht.
Rakennukset								
9102 Päiväkodin IVkone/sähkölyhdis	0	-10 000	-10 000	-20 000	-17 784	89 %	2 216	-17 784
9130 Koskenhelmen huon.kunnostus	-10 000	-10 000	0	-10 000	-206	2 %	9 794	-10 206
9135 Terv.aseman muutost.ja perusko	0	-10 000	0	-10 000	-392	4 %	9 608	-392
9315 Liikuntatalon peruskorjaus	0	-75 000	55 000	-20 000	-11 862	59 %	8 138	-11 862
9316 Liiksalin ja ylitil valaistus	0	-18 000	0	-18 000	0	0 %	18 000	0
9406 Koskenhelmen yl.tilojen korj.	-44 676	-10 000	0	-10 000	-9 160	92 %	840	-53 836
9431 Kirkonkyl.koulun wc-til.latt.l	-11 855	-13 500	0	-13 500	-9 672	72 %	3 828	-21 527
9475 Alakou kat maal/kattoturvatuot	0	-85 000	0	-85 000	-73 515	86 %	11 485	-73 515
9482 Vellamon lattioiden uusiminen	0	-50 000	0	-50 000	-46 030	92 %	3 970	-46 030
9487 Koskipirtin korj. ja purkutytöt	0	0	-20 000	-20 000	-4 982	25 %	15 018	-4 982
9492 Kk rakautomaatio / vesisulku	0	-25 000	0	-25 000	-5 754	23 %	19 246	-5 754
9493 Kk putkiremontin suunnittelu	0	-10 000	0	-10 000	0	0 %	10 000	0
9496 Ekoul, metallityöluokan lattia	0	-10 000	0	-10 000	-8 747	87 %	1 253	-8 747
9497 Keskusvar/lämpölait kattoremon	0	-28 000	0	-28 000	-27 750	99 %	250	-27 750
Rakennukset yht.	-66 531	-354 500	25 000	-329 500	-215 852	66 %	113 648	-282 383

(Luvut 1 000 euroa)	Ed. vuosien käyttö	Alkup. TA	Muutokset	TA +muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama	Käyttö yht.
Kiinteät rakenteet ja laitteet								
9131 Koskenhelmi, ilmastointi, K Pv	0	-10 000	0	-10 000	0	0 %	10 000	0
9271 Verkoston lämpövuotojen korjau	0	-8 000	0	-8 000	0	0 %	8 000	0
9422 Kaavatiet ja maankäyttö, K, Pa	-8 528	-30 000	0	-30 000	-22 627	75 %	7 373	-31 154
9449 Leikkikentät, K	0	-15 000	0	-15 000	-12 183	81 %	2 818	-12 183
9467 Sahalammen kunnostus ja venevä	-8 420	-15 000	0	-15 000	-8 315	55 %	6 685	-16 735
9481 Vanh.tal.salaoj. ja piharemont	-10 304	-10 000	-10 000	-20 000	-13 793	69 %	6 207	-24 097
9484 Tienvarsiopasteet	0	-10 000	0	-10 000	0	0 %	10 000	0
9490 Vellamon salaojituksen uudist.	-268	-24 000	0	-24 000	-20 983	87 %	3 017	-21 251
9498 JVP automaatio sekä al.sulf.ru	0	0	-17 500	-17 500	-18 774	107 %	-1 274	-18 774
9600 Vesihuolto/pumppujen uusiminen	0	-10 000	0	-10 000	0	0 %	10 000	0
9606 Vesilinjojen peruskorjaus	-2 827	-27 700	0	-27 700	-14 394	52 %	13 306	-17 221
9607 Viemäriinjojen peruskorjaus	-860	-31 300	0	-31 300	-11 575	37 %	19 725	-12 435
9608 Puhdistamon selkeytsaltaan pi	-16 973	-18 000	0	-18 000	-18 252	101 %	-252	-35 225
9611 Vesi/viemverkos kvarkastelu	0	-15 000	0	-15 000	-8 109	54 %	6 891	-8 109
9499 Padel-kenttä	0	0	0	0	-15 000	-	-15 000	-15 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet yht.	-48 181	-224 000	-27 500	-251 500	-164 003	65 %	87 498	-212 183
Investointihankkeet yhteensä								
Investointitulot yhteensä	0	0	0	0	0	-	0	0
Investointimenot yhteensä	114 711	578 500	2 500	581 000	379 854	65 %	-201 146	494 566
Nettoinvestoinnit	-114 711	-578 500	-2 500	-581 000	-379 854	65 %	201 146	-494 566

INVESTOINTIHANKKEET, UUSINVESTOINNIT

(Luvut 1 000 euroa)	Ed. vuosien käyttö	Alkup. TA	Muutokset	TA +muut.	Toteuma	Tot. (%)	Poikkeama	Käyttö yht.
Kiinteät rakenteet ja laitteet								
9550 Kiinteä omaisuus/maa-alueet	0	-20 000	0	-20 000	0	0 %	20 000	0
9311 Talviuintipaikka	0	-8 000	0	-8 000	-2 251	28 %	5 749	-2 251
-Tulot:	0	10 000	0	10 000	8 369	84 %	-1 631	8 369
-Menot:	0	-10 000	0	-10 000	-8 369	84 %	1 631	-8 369
9466 Koskenvarren kehittäminen,U,Pa	0	-32 500	0	-32 500	-22 924	71 %	9 576	-22 924
9491 Ollin- ja Rantatien asfaltoint	0	-20 000	0	-20 000	-13 979	70 %	6 021	-13 979
9604 Alust.Jäteliikkeen vastaanotto	0	-37 000	0	-37 000	-30 111	81 %	6 889	-30 111
9610 Ylävessäi,vk kierreport/kattok	0	-15 000	0	-15 000	-13 709	91 %	1 291	-13 709
Kiinteät rakenteet ja laitteet yht.	0	-132 500	0	-132 500	-82 974	63 %	49 526	-82 974
Koneet ja kalusto								
9314 Liikuntatoimen kalustohankin	0	-8 000	0	-8 000	-7 638	95 %	362	-7 638
9463 Koulun keittiön laitteiden uus	0	-8 000	0	-8 000	-4 900	61 %	3 100	-4 900
9495 E.koulu, ruokalan penkit	0	-12 000	0	-12 000	-8 436	70 %	3 564	-8 436
9561 Palvelin (ICT)	0	-15 000	0	-15 000	0	0 %	15 000	0
Koneet ja kalusto yht.	0	-43 000	0	-43 000	-20 974	49 %	22 026	-20 974
Investointihankkeet yhteensä								
Investointitulot yhteensä	0	10 000	0	10 000	8 369	84 %	-1 631	8 369
Investointimenot yhteensä	0	185 500	0	185 500	112 317	61 %	-73 183	112 317
Nettoinvestoinnit	0	-175 500	0	-175 500	-103 948	59 %	71 552	-103 948

13. YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIIEN SITOVIIEN ERIEN TOTEUTUMISESTA

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

(1 000 euroa)	Sito- vuus	Määrärahat				
		Alkup. TA	Muutos	TA+muutos	Toteuma	Poikkeama
Käyttötalousosa						
1001 Rahoitus	N	-45 000	0	-45 000	0	45 000
1200 Tarkastustoimi	N	-20 962	0	-20 962	-17 914	3 048
1300 Yleishallinto	N	-761 390	0	-761 390	-652 365	109 025
1700 Ympäristöterveydenhuolto	N	-76 000	0	-76 000	-70 761	5 239
1800 Maankäytön hallinta	N	94 006	0	94 006	-11 219	-105 225
1900 Elinvoiman edistäminen ja työllisyyden hoito	N	-602 763	0	-602 763	-453 133	149 630
3000 Sivistystoimen hallinto	N	-143 209	0	-143 209	-148 826	-5 617
3100 Peruskoulutus	N	-1 774 498	0	-1 774 498	-1 776 596	-2 098
3200 Muu koulutus	N	-28 950	0	-28 950	-28 427	523
3300 Kirjasto	N	-163 044	0	-163 044	-136 084	26 960
3400 Lasten päivähoito	N	-721 402	0	-721 402	-704 401	17 001
3500 Hallinto	N	-34 041	0	-34 041	-24 471	9 570
3600 Kulttuuritoimi	N	-7 464	0	-7 464	-5 756	1 708
3700 Liikuntatoimi	N	-270 635	0	-270 635	-269 138	1 497
3800 Nuorisotoimi	N	-78 793	0	-78 793	-73 228	5 565
4000 Tekninen toimi	N	-230 077	0	-230 077	-180 455	49 622
4100 Yleiset alueet	N	-230 459	0	-230 459	-156 650	73 809
4200 Toimitilat	N	297 430	0	297 430	348 567	51 137
4400 Kaukolämpölaite	N	39 717	0	39 717	-19 270	-58 987
5000 Vesi- ja viemärilaitos	N	-4 383	0	-4 383	11 518	15 901
Tuloslaskelmaosa						
Verotulot	B	2 834 000	0	2 834 000	2 945 557	111 557
Valtionosuudet	B	2 036 944	0	2 036 944	2 087 331	50 387
Korkotuotot	B	105 000	0	105 000	66 927	-38 073
Muut rahoitustuotot	B	151 100	0	151 100	125 270	-25 830
Korkomenot	B					
Muut rahoitusmenot	B				-53	-53
Satunnaiset erät	B	0	0	0	0	0
Investointiosa						
Maa- ja vesialueet						
Kiinteä omaisuus/maa- ja vesialueet	N	-20 000	0	-20 000	0	20 000
Rakennukset						
Päiväkodin lvkone/sähkölyhdist	N	-10 000	-10 000	-20 000	-17 784	2 216
Koskenhelmen huon.kunnostus	N	-10 000	0	-10 000	-206	9 794
Terv.aseman muutost.ja peruskorj..	N	-10 000	0	-10 000	-392	9 608
Liikuntatalon peruskorjaus	N	-75 000	55 000	-20 000	-11 862	8 138
Liiksalin ja ylitil. valaistus	N	-18 000	0	-18 000	0	18 000
Koskenhelmen yl.tilojen korj.	N	-10 000	0	-10 000	-9 160	840
Kirkonkyl.koulun wc-til. latti.	N	-13 500	0	-13 500	-9 672	3 828
Alakoulun kat maal/kattoturvatuott.	N	-85 000	0	-85 000	-73 515	11 485
Vellamon lattioiden uusiminen	N	-50 000	0	-50 000	-46 030	3 970
Koskipirtin korj. ja purkutytöt	N	0	-20 000	-20 000	-4 982	15 018
Kk rakautomaatio / vesisulku	N	-25 000	0	-25 000	-5 754	19 246
Kk putkiremontin suunnittelu	N	-10 000	0	-10 000	0	10 000
Ekoul, metallityöluokan lattia	N	-10 000	0	-10 000	-8 747	1 253
Keskusvar/lämpölaite kattoremontti	N	-28 000	0	-28 000	-27 750	250
Kiinteät rakenteet ja laitteet						

(1 000 euroa)	Sito- vuus	Määrärahat			Toteuma	Poikkeama
		Alkup. TA	Muutos	TA+muutos		
Koskenhelmen ilmastointi	N	-10 000	0	-10 000	0	10 000
Verkoston lämpövuotojen korjaus	N	-8 000	0	-8 000	0	8 000
Kaavatiet ja maankäyttö	N	-30 000	0	-30 000	-22 627	7 373
Leikkikentät, K	N	-15 000	0	-15 000	-12 183	2 817
Sahalammen kunnostus ja vene- väylän merkintä	N	-15 000	0	-15 000	-8 315	6 685
Vanh.talojen salaoj. ja piharemotti	N	-10 000	-10 000	-20 000	-13 793	6 207
Tienvarsiopasteet	N	-10 000	0	-10 000	0	10 000
Vellamon salaojituksen uudist.	N	-24 000	0	-24 000	-20 983	3 017
JVP automaatio sekä al.sulf.fu	N	0	-17 500	-17 500	-18 774	-1 274
Padel kenttä	N	0	0	0	-15 000	-15 000
Vesihuolto/pumppujen uusiminen	N	-10 000	0	-10 000	0	10 000
Viemäriinjojen peruskorjaus	N	-31 300	0	-31 300	-11 575	19 725
Vesilinjojen peruskorjaus	N	-27 700	0	-27 700	-14 394	13 306
Puhdistamon selkeytysaltaan pi	N	-18 000	0	-18 000	-18 252	-252
Vesi/viemäriverkoston kvarkastelu	N	-15 000	0	-15 000	-8 109	6 891
Talviuintipaikka	N	-8 000	0	-8 000	-2 251	5 749
Tervarannan rannan laituriterassi	N	-10 000	0	-10 000	-8 369	1 631
Tervarannan rannan laituriterassi / rahoitusosuus	N	10 000	0	10 000	8 369	-1 631
Koskenvarren kehittäminen	N	-32 500	0	-32 500	-22 924	9 576
Ollin- ja Rantatien asfaltointi	N	-20 000	0	-20 000	-13 979	6 021
Alus.Jätelietteen vastaanotto	N	-37 000	0	-37 000	-30 111	6 889
Ylävssäi, vk kierreport/kattok	N	-15 000	0	-15 000	-13 709	1 291
Koneet ja kalusto				0		0
Liikuntatoimen kalustohankinnat	N	-8 000	0	-8 000	-7 638	362
Koulun keittiön laitteiden uusiminen	N	-8 000	0	-8 000	-4 900	3 100
Ekoulu, ruokalan penkit	N	-12 000		-12 000	-8 436	3 564
Palvelin ja AV laitteisto	N	-15 000	0	-15 000	0	15 000
Osakkeet ja osuudet	N	0	0	0	0	0
Rahoitusosa						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	B	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	B				21 660	21 660
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lisäykset	B					
Pitkäaikaisten vähennykset	B	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten muutokset	N					
Oman pääoman muutokset	N					
Muut maksuvalmiuden muutokset					-205 421	-205 421
Yhteensä		-388 873	-2 500	-391 373	188 861	580 234

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT (1 000 euroa)		MENOT (1 000 euroa)	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1 553	Toimintakulut	5 933
Verotulot	2 946	Valmistus omaan käyttöön	-11
Valtionosuudet	2 087	Korkokulut	0
Korkotuotot	67	Muut rahoituskulut	0
Muut rahoitustuotot	125	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutusvoitot	0	Pakollisten varausten lis. (+), väh (-)	0
Investoinnit		Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustap- piot	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	0	Investointimenot	492
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	22	Antolainasaamisten lisäykset	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	6 808	Kokonaismenot yhteensä	6 414

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 6 808 - 6 414 = 394

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 189 - -205 = 394

14. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

14.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätös v. 2025 on laadittu Kirjanpitolautakunnan Kuntajaoston antamien ohjeiden ”Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta” (29.10.2024) ja ”Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista” (10.6.2025) sekä niihin sen jälkeen tehtyjen päivitysten mukaisesti.

1) ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston 13.11.2012 hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on poistoaikojä tarkistettu 1.1.2013 jälkeen valmistuvien investointien osalta. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmanpoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisessä tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Kunnalla ei ole vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Esittämistapamuutokset

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei oikaisuja

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei vertailukelpoisuuteen vaikuttavia tapahtumia.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut ja virheiden korjaukset

Ei olennaisia tapahtumia

14.2. Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot**2) TULOSLASKELMAN JA TASEEN ESITTÄMISTAVAN MUUTOKSESTA****TASEEN ESITTÄMISTAVAN MUUTOS**

-

3) OIKAISUT EDELLISTEN TILIKAUSIEN TIETOIHIN

Oikaisuja ei ole

4) EDELLISTEN TILIKAUSIEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia.

5) AIKAISEMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT SEKÄ VIRHEIDEN KORJAUKSET

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja, kuluja sekä virheiden korjauksia ei ole.

14.3. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot**KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET****Konsernitilinpäätöksen laajuus**

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhteisö Enonkosken Vuokratalot Oy sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1.1.2023. Kunnan konsernista poistui siirtymisen yhteydessä kaksi kuntayhtymää, Itä-Savon sairaanhoitopiirin ky ja Vaalijalan ky.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Kiinteistöverot on eliminoitu vuoden 2025 tilinpäätöksessä. Olenaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähennistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä. Laskennallinen verovelka on esitetty kokonaan pitkäaikaisissa veloissa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Omistusosuudet, osuudet omasta ja vieraasta pääomasta sekä tilikauden voitosta tai tappiosta ilmoitetaan liitetiedoissa.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksessä on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Konsernitilinpäätöksen laadinnassa käytetään Clausion FPM -konsernitilinpäätösohjelmaa.

14.4. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) ULKOISET TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	92 888,65	212 041,62	57 948,96	172 975,26
Opetus- ja kulttuuripalvelut	831 539,71	760 911,57	633 441,94	573 879,11
Yhdyskuntapalvelut	1 098 591,55	1 118 817,27	709 300,84	727 998,10
Muut palvelut	131 750,62	121 380,78	152 247,55	140 819,36
Yhteensä	2 154 770,53	2 213 151,24	1 552 939,29	1 615 671,83

7) VEROTULOJEN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Kunnallisvero	1 864 494,00	1 858 913,45	1 864 494,00	1 858 913,45
Osuus yhteisöverosta	465 936,16	472 876,73	465 936,16	472 876,73
Kiinteistövero	599 291,93	602 477,83	615 126,57	618 580,40
Verotulot yhteensä	2 929 722,09	2 934 268,01	2 945 556,73	2 950 370,58

8) VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspalvelujen valtionosuus	2 196 588,00	1 988 371,00	2 196 588,00	1 988 371,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	580 067,00	557 740,00	580 067,00	557 740,00
Koulutuskuntayhtymän valtionosuus	621 576,67	682 323,47	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudet	-350 922,00	-379 118,00	-350 922,00	-379 118,00
Verotulomenetysten korvaus	241 665,00	298 199,00	241 665,00	298 199,00
Valtionosuudet yhteensä	2 708 907,67	2 589 775,47	2 087 331,00	1 907 452,00

9) PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	105 215,57	90 658,03
Muiden palvelujen ostot	1 513 519,51	1 413 981,15
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	1 618 735,08	1 504 639,18

10) VALTUUSTORYHMIEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TUKEMISEKSI ANNETUT TUET VALTUUSTORYHMITÄIN ERITELTYINÄ.

Enonkosken kunta tukee valtuustoryhmiä vain luovuttamalla vastikkeetta kunnantalon kokoustiloja ja niiden laitteistoa ryhmien omien kokousten pitämiseen.

11) SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN POISTOMENETELMÄT JA POISTOAJAT

Ei ilmoitettavaa

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt uuden poistosuunnitelman 13.11.2012 § 43. Uusittu poistosuunnitelma on otettu käyttöön vuoden 2013 alusta alkaen niin, että poistoaikojen muutokset koskevat vuoden 2013 alusta alkaen ja sen jälkeen valmistuvia investointeja. Vanhat investoinnit poistetaan vanhoilla poistoperusteilla loppuun.

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 8 000,00 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

Tilikauden aikana tehdyt saneeraustyöt asuinrakennuksissa ja laitosrakennuksissa on liitetty vanhaan poistopohjaan, koska niillä ei ole katsottu olevan taloudellista käyttöikää huomattavasti pidentävää vaikutusta. Jos rakennuksen poistoaika on päättymässä, peruskorjauksen poistoksi on merkitty ½ uudisrakennuksen poistoaajasta.

13) PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT SEKÄ SATUNNAISTEN TUOTOJEN JA KULUJEN ERITTELY

	2025	Konserni 2024	2025	Kunta 2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	0,00	10 934,00	0,00	10 934,00
Rakennusten luovutusvoitot	1 446,29	0,00	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot	1 324,76	225,80	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	2 771,05	11 159,80	0,00	10 934,00
Muut toimintakulut				
Rakennusten luovutustappiot	0,00	-4 118,39	0,00	-4 118,39
Muut luovutustappiot	0,00	-314,02	0,00	-314,02
Luovutustappiot yhteensä	0,00	-4 432,41	0,00	-4 432,41

14) OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	2025	2024
Osinkotuotot muista yhteisöistä	124 170,92	124 462,73
Yhteensä	124 170,92	124 462,73

14.5. Tasetta koskevat liitetiedot

14.5.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

18) TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

Aineettomat hyödykkeet (kunta)

	Muut pitkävaik. menot	Ennako- maksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	32 460,36	0,00	32 460,36
Tilikauden poisto	-32 460,36	0,00	-32 460,36
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00

Aineettomat hyödykkeet (konserni)

	Muut pitkävaik. menot	Ennako- maksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	32 460,36	0,00	32 460,36
Poistamaton hankintameno 31.12.	-32 460,36	0,00	-32 460,36
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00

Aineelliset hyödykkeet (kunta)

	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset	Kiinteät ra- kenteet ja laitteet	Koneet ja ka- lusto	Muut aineelli- set hyödyk- keet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	721 985,24	3 510 506,49	1 411 759,04	30 956,38	12 614,10	36 627,79	5 724 449,04
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	183 496,42	178 282,65	16 074,20	0,00	114 318,34	492 171,61
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-8 369,16	0,00	0,00	0,00	-8 369,16
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	-286,92	0,00	0,00	0,00	-286,92
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	32 672,34	0,00	0,00	-32 672,34	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-372 215,54	-242 724,87	-11 816,03	0,00	0,00	-626 756,44
Poistamaton hankintameno 31.12.	721 985,24	3 321 787,37	1 371 333,08	35 214,55	12 614,10	118 273,79	5 581 208,13
Kirjanpitoarvo 31.12.	721 985,24	3 321 787,37	1 371 333,08	35 214,55	12 614,10	118 273,79	5 581 208,13

Aineelliset hyödykkeet (konserni)

	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset	Kiinteät ra- kenteet ja laitteet	Koneet ja ka- lusto	Muut aineelli- set hyödyk- keet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	826 708,26	4 988 048,40	1 411 759,04	41 621,79	12 614,10	36 627,79	7 317 379,38
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	211 641,66	178 282,65	21 084,99	0,00	114 318,34	525 327,64
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-8 369,16	0,00	0,00	0,00	-8 369,16
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	-1 351,99	-286,92	0,00	0,00	0,00	-1 638,91
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	32 672,34	0,00	0,00	-32 672,34	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-453 766,01	-242 724,87	-16 365,93	0,00	0,00	-712 856,81
Arvonlennukset ja -palautukset	0,00	-83 731,53	0,00	0,00	0,00	0,00	-83 731,53
Poistamaton hankintameno 31.12.	826 708,26	4 660 840,53	1 371 333,08	46 340,85	12 614,10	118 273,79	7 036 110,61
Kirjanpitoarvo 31.12.	826 708,26	4 660 840,53	1 371 333,08	46 340,85	12 614,10	118 273,79	7 036 110,61

Maa- ja vesialueiden erittely

	Konserni			Kunta
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	120 363,59	120 363,59	31 935,53	31 935,53
Muut maa- ja vesialueet	706 344,67	706 344,67	690 049,71	690 049,71
Maa- ja vesialueet yhteensä	826 708,26	826 708,26	721 985,24	721 985,24

OLENNAISET KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN ARVON MUUTOKSET

Ei ilmoitettavaa

Osakkeet ja osuudet (kunta)

	Konserniyhtiöt	Omistus-yhteisöt	Kuntayht.-osuudet	Muut osakkeet ja os.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	715 537,95	39 402,73	146 804,70	1 228 069,57	2 129 814,95
Hankintameno 31.12.	715 537,95	39 402,73	146 804,70	1 228 069,57	2 129 814,95
Kirjanpitoarvo 31.12.	715 537,95	39 402,73	146 804,70	1 228 069,57	2 129 814,95

Osakkeet ja osuudet (konserni)

	Muut osakkeet ja os.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 269 001,00	1 269 001,00
Hankintameno 31.12.	1 269 001,00	1 269 001,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 269 001,00	1 269 001,00

Jvk, laina ja muut saamiset (kunta)

	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Palautettavat liittymismaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	252 683,79	0,00	44 994,80	0,00	297 678,59
Vähennykset	-21 660,48	0,00	0,00	0,00	-21 660,48
Hankintameno 31.12.	231 023,31	0,00	44 994,80	0,00	276 018,11
Kirjanpitoarvo 31.12.	231 023,31	0,00	44 994,80	0,00	276 018,11

Jvk, laina ja muut saamiset (konserni)

	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	47 208,40	47 208,40
Hankintameno 31.12.	47 208,40	47 208,40
Kirjanpitoarvo 31.12.	47 208,40	47 208,40

19-21) OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilik. voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Enonkosken Vuokratalot Oy	Enonkoski	100,00 %	100,00 %	1 262 362,30	335 080,19	43,49
Kuntayhtymät						
Etelä-Savon maakuntaliitto	Mikkeli	1,16 %	1,16 %	10 442,15	9 505,27	-756,11
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	Savonlinna	3,69 %	3,69 %	946 347,54	107 093,97	28 230,75
Sateenkaaren koulun kuntayhtymä	Pieksämäki	2,76 %	2,76 %	46 302,26	6 750,56	16 225,81
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Enonkosken Rinnetie	Enonkoski	34,64 %	34,64 %	45 303,52	0,00	351,69
Yhteensä				2 310 757,77	458 429,99	44 095,63

22) SAAMISTEN ERITTELY (KUNTA)

	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	7 338,08	0,00	6 929,82
Yhteensä	0,00	7 338,08	0,00	6 929,82
Saamiset yhteensä	0,00	7 338,08	0,00	6 929,82

23) SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Jaksotetut henkilöstökulut	698,62	0,00	698,62	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	296,00	292,16	0,00	0,00
Ennakkomenot	6 406,27	74,85	6 284,71	0,00
Kuntalaskutus	16 187,24	0,00	16 187,24	0,00
EU-tuet ja -avustukset	10 034,82	10 273,49	0,00	0,00
Hankeavustussaamiset	23 663,66	7 672,90	23 663,66	7 672,90
Muut siirtosaamiset	32 545,91	140,92	27 043,59	49,26
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	89 832,52	18 454,32	73 877,82	7 722,16

14.5.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**24) OMAN PÄÄOMAN ERITTELY**

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	4 324 216,83	4 324 216,83	4 324 216,83	4 324 216,83
Peruspääoma 31.12.	4 324 216,83	4 324 216,83	4 324 216,83	4 324 216,83
Muut omat rahastot 1.1.	10 000,00	8 989,72	10 000,00	8 989,72
Siirrot rahastoon	200,00	5 360,28	200,00	5 360,28
Siirrot rahastosta	-200,00	-4 350,00	-200,00	-4 350,00
Muut omat rahastot 31.12.	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
Muutos ennen tilikauden alkua	11 191 149,02	10 714 960,53	10 098 550,00	9 610 951,05
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	11 191 149,02	10 714 960,53	10 098 550,00	9 610 951,05
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	11 191 149,02	10 714 960,53	10 098 550,00	9 610 951,05
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	151 589,47	476 188,48	196 920,41	487 598,95
Oma pääoma yhteensä 31.12.	15 676 955,32	15 525 365,84	14 629 687,24	14 432 766,83

EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ JA TULOKSENKÄSITTELYERÄT (KUNTA)

	2025	2024
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	10 098 550,00	9 610 951,05
Tilikauden yli-/alijäämä	196 920,41	487 598,95
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	10 295 470,41	10 098 550,00

26) PITKÄAIKAISET VELAT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 287,13	20 014,03	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	11 287,13	20 014,03	0,00	0,00

29) VIERAS PÄÄOMA

	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
	2025	2025	2024	2024
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	660,00	0,00	660,00
Yhteensä	0,00	660,00	0,00	660,00

31) MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	2025	Konserni 2024	2025	Kunta 2024
Liittymismaksut	20 083,92	20 083,92	20 083,92	20 083,92
Muut velat	1 925,00	1 825,00	1 925,00	1 825,00
Muut velat yhteensä	22 008,92	21 908,92	22 008,92	21 908,92

32) SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

	2025	Konserni 2024	2025	Kunta 2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Jaksotetut henkilöstökulut	63 655,96	59 900,50	62 743,15	59 863,26
Lomapalkkajaksotukset	378 994,78	333 330,45	330 467,07	285 101,63
Korkojaksotukset	0,00	1 240,55	0,00	0,00
Tuloennakot	26 291,44	16 370,38	0,00	0,00
Valtion tuet, avustukset ja korvaukset	52 914,44	42 276,42	52 914,73	42 276,42
Vakuutusmaksujen jaksotukset	0,00	21,90	0,00	0,00
Valtionosuusennakot	0,00	885,00	0,00	885,00
Muut siirtovelat	82 577,74	79 423,51	71 906,28	64 198,11
Yhteensä	604 434,36	533 448,71	518 031,23	452 324,42

14.5.3. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot**33) KIINNITYKSET, PANTTAUKSET TAI MUUT OMAISUUSVELKOJEN VAKUUEDET**

	2025	Konserni 2024	2025	Kunta 2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	54 921,63	63 648,53	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	155 958,40	155 958,40	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	155 958,40	155 958,40	0,00	0,00

37) VUOKRAVASTUUT

	2025	Konserni 2024	2025	Kunta 2024
Toimitilojen vuokravastuut	7 901,55	12 097,88	0,00	0,00
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	31 334,57	59 491,62	22 454,41	47 082,75
Muut vuokravastuut	11 162,04	10 790,00	11 162,04	10 790,00
Vuokravastuut yhteensä	50 398,16	82 379,50	33 616,45	57 872,75
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	38 812,11	47 741,77	28 113,86	32 724,18
Leasingvastuut yhteensä	149,98	0,00	0,00	0,00
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	54,34	0,00	0,00	0,00

38-39) VASTUUSITOUUMUKSET

	2025	Konserni 2024	2025	Kunta 2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	23 000,00	23 000,00
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	16 100,00	18 400,00

VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA

	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	11 963 987,00	11 408 122,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	15 314,00	12 242,00

40) MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

	Konserni		Kunta
	2025	2024	
Arvonlisäveron palautusvastuu	252 441,00	256 204,91	225 577,35

14.5.4. Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen

Pitkävaikutteiset ympäristömenot ym.

14.5.5. Henkilöstöä koskevat liitetiedot**41) HENKILÖTYÖVUODET 31.12.**

	Kunta	
	2025	2024
Yleishallinto	4	4
Sivistystoimi	43	42
Tekninen toimi	15	13
Yhteensä	62	59

42) HENKILÖSTÖKULUT

	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	-3 129 958,06	-2 991 526,29
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-3 537,88	-1 811,52
Henkilöstökulut yhteensä	-3 133 495,94	-2 993 337,81

43) LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSMAKSUT

	2025	2024
Keskusta	3 050,00	2 567,25
Sosiaalidemokraatit	431,25	383,10
Kristillisdemokraatit	215,00	467,50
Perussuomalaiset	94,50	112,00
Vasemmistoliitto	217,50	186,00
Kokoomus	17,00	0,00
Luottamushenkilömaksut yhteensä	4 025,25	3 715,85

44) TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	2025	2024
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	9 445,17	6 567,82
Tilintarkastajan lausunnot	2 461,55	2 310,02
Palkkiot yhteensä	11 906,72	8 877,84

45) KUNNAN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISET LIIKETOIMET

Kunta on antanut kokonaan omistamalleen Enonkosken Vuokratalot Oy:lle lainaa niin, että siitä on 31.12.2025 avoimena 231 023,31 euroa. Pääomallainan osuus tästä on 99 967,51 euroa. Kunta fuusioi 1.1.2017 alusta seitsemän eri asunto-osakeyhtiötä yhteen kiinteistöosakeyhtiöön. Tämä lainasaaminen koostuu näille asunto-osakeyhtiöille myönnetystä lainoista, ennen kuntalain 2015 voimaantuloa ja vuonna 2024 myönnetystä uudesta lainasta 90 000 euroa. Lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu 11.6.2019 johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden (6) kuukauden varsinaista palkkaa vastaava erokorvaus.

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

15. VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA, RAHOITUSLASKELMA JA TASE

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA (ULKONEN KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ)

	2025	2024	Muutos
Liikevaihto	176 551,53	164 411,65	12 139,88
Muut tuet ja avustukset	58,18	0,00	58,18
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-42 440,92	0,00	-42 440,92
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yht.	-42 440,92	-47 850,71	5 409,79
Palvelujen ostot	-100 354,61	-85 348,54	-15 006,07
Materiaalit ja palvelut yht.	-142 795,53	-133 199,25	-9 596,28
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-17 741,15	-16 807,28	-933,87
Henkilösivukulut	-3 844,17	-3 698,80	-145,37
Eläkekulut	-3 407,15	-3 418,12	10,97
Muut henkilösivukulut	-437,02	-280,68	-156,34
Henkilöstökulut yht.	-21 585,32	-20 506,08	-1 079,24
Poistot ja arvonalentumiset	-62 825,11	-64 959,39	2 134,28
Liiketoiminnan muut kulut	-711,08	-786,13	75,05
Liikelyli-/alijäämä	-51 307,33	-55 039,20	3 731,87
Rahoitustuotot ja -kulut			
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	0,00	0,00	0,00
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-51 307,33	-55 039,20	3 731,87
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-51 307,33	-55 039,20	3 731,87
Tilikauden yli-/alijäämä	-51 307,33	-55 039,20	3 731,87

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Sijoitetun pääoman tuotto, %	29,8 %	46,3 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	29,8 %	46,3 %
Voitto, %	-29,1 %	-33,5 %

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA (KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKÖ)

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli-/alijäämä	-51 307,33	-55 039,20
Poistot ja arvonalentumiset	62 825,11	64 959,39
Toiminnan rahavirta yhteensä	11 517,78	9 920,19
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-114 922,77	-28 661,20
Investointien rahavirta yhteensä	-114 922,77	-28 661,20
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-103 404,99	-18 741,01
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	103 706,84	94 424,99
Lainakannan muutokset yhteensä	103 706,84	94 424,99
Saamisten muutos muilta	-3 242,78	1 199,93
Korottomien velkojen muutos muilta	2 940,93	-76 883,91
Rahoituksen rahavirta yhteensä	103 404,99	18 741,01

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	-415 464	-317 156
Investointien tulorahoitus, %	10,0 %	34,6 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,00	0,00

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE - VASTAAVAA

	2025	2024	Muutos
VASTAAVAA			
A Pysyvät vastaavat			
II Aineelliset hyödykkeet			
1. Maa- ja vesialueet	9 427,52	9 427,52	0,00
2. Rakennukset	80 021,14	85 736,94	-5 715,80
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	494 528,56	492 795,23	1 733,33
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	59 767,58	3 687,45	56 080,13
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	643 744,80	591 647,14	52 097,66
III Sijoitukset/muut saamiset			
Liittymismaksut	41 261,65	41 261,65	0,00
III Sijoitukset yhteensä	41 261,65	41 261,65	0,00
A Pysyvät vastaavat yhteensä	685 006,45	632 908,79	52 097,66
C Vaihtuvat vastaavat			
II Saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	51 282,40	48 039,62	3 242,78
II Saamiset yhteensä	51 282,40	48 039,62	3 242,78
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	51 282,40	48 039,62	3 242,78
VASTAAVAA YHTEENSÄ	736 288,85	680 948,41	55 340,44

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE - VASTATTAVAA

	2025	2024	Muutos
VASTATTAVAA			
A Oma pääoma			
I Peruspääoma	423 456,13	423 456,13	0,00
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-569 902,42	-514 863,22	-55 039,20
V Tilikauden yli-/alijäämä	-51 307,33	-55 039,20	3 731,87
A Oma pääoma yhteensä	-197 753,62	-146 446,29	-51 307,33
E Vieras pääoma			
Korottomat			
Muut velat / liittymismaksut	20 083,92	20 083,92	0,00
Korottomat			
Ostovelat	11 840,85	6 854,83	4 986,02
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	896 339,98	792 633,14	103 706,84
Muut velat / liittymismaksut	5 777,72	7 822,81	-2 045,09
E Vieras pääoma yhteensä	934 042,47	827 394,70	106 647,77
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	736 288,85	680 948,41	55 340,44

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	-26,9 %	-21,5 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	529,0 %	503,2 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	-621	-570
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	-489	-400
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	0	0
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	0	0
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1 000 euroa	0	0
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	0	0
Lainasaamiset, 1 000 euroa	0	0
Asukasluku	1 270	1 288

16. TULOSLASKELMA KIIINTEISTÖT JA KAUKOLÄMPÖ

ENONKOSKEN KUNNAN KIIINTEISTÖT, VASTUUALUE 4200 - TULOSLASKELMA, ULKOINEN KILPAILULAINEN MUKAINEN ERIYTTÄMINEN

	2025	2024
Liikevaihto	167 853,80	183 175,46
Liiketoiminnan muut tuotot	1 277,40	3 402,96
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-41 594,07	-46 850,68
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yht.	0,00	0,00
Palvelujen ostot	-34 363,39	-35 752,59
Materiaalit ja palvelut yht.	-75 957,46	-82 603,27
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-40 978,22	-44 449,69
Henkilösivukulut	-9 204,42	-9 820,24
<i>Eläkekulut</i>	-8 175,13	-9 082,42
<i>Muut henkilösivukulut</i>	-1 029,29	-737,82
Henkilöstökulut yht.	-50 182,64	-54 269,93
Poistot ja arvonalentumiset	-43 763,72	-47 137,38
Liiketoiminnan muut kulut	-13 410,00	-16 167,45
Liikelyli-/alijäämä	-14 182,62	-13 599,61
Tilikauden yli-/alijäämä	-14 182,62	-13 599,61

ENONKOSKEN KUNNAN KAUKOLÄMPÖLAITOS, VASTUUALUE 4400 - TULOSLASKELMA, ULKOINEN KILPAILULAINEN MUKAINEN ERIYTTÄMINEN

	2025	2024
Liikevaihto	148 362,59	152 317,16
Liiketoiminnan muut tuotot	100,00	100,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-156 246,47	-145 806,95
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yht.	0,00	0,00
Palvelujen ostot	-1 873,30	-1 602,76
Materiaalit ja palvelut yht.	-158 119,77	-147 409,71
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-12,21	0,00
Henkilösivukulut	-2,21	-7,75
<i>Eläkekulut</i>	-2,21	-7,75
Henkilöstökulut yht.	-14,42	-7,75
Poistot ja arvonalentumiset	-5 016,18	-5 119,17
Liiketoiminnan muut kulut	-12 271,09	-10 898,24
Liikelyli-/alijäämä	-26 958,87	-11 017,71
Tilikauden yli-/alijäämä	-26 958,87	-11 017,71

17. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Enonkoskella 24. päivänä maaliskuuta 2026

Enonkosken kunnanhallitus

Puheenjohtaja

Jenny-Sofia Kainulainen

Jäsenet

Hanna Kautonen

Johanna Venäläinen

Heikki Kylliäinen

Marja Laitinen

Petri Purhonen

Kari Turunen

Kunnanjohtaja

Minna Laurio

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Enonkoskella / 2026

BDO Audiator Oy

Tilintarkastus-yhteisö

Taina Törrönen

HT, JHT

18. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ

Päiväkirja
 Pääkirja
 Käyttöomaisuuskirjanpito
 Konsernitilinpäätös Clausion FPM
 Myyntilaskut – ja reskontra
 Ostolaskut – ja reskontra
 Maksuliikenne/tiliotteet
 Palkkaluettelot

Asiakirjat säilytetään sähköisenä järjestelmässä

Tasekirja
 Tase-erittelyt

Asiakirjat säilytetään paperimuotoisina

Luettelo käytetyistä tositelajeista

ALKUSA	Alkusaldot	1001
BUD	Talousarvio	2001
BUDL	Lisämääräraha	3001–3005
MUIST1	Muistio, ulk. RD	10001-10062
MUISIS	Muistio, sis. RD	20001-20006
MUIRO2	Muistio, ulk. Rondo	15001-15126
MUIRS2	Muistio, sis. Rondo	25001–25056
VYÖR	Muistio, vyörytykset	31001–31002
KOMTOS	Käyttöomaisuus (esijärj.)	34001–34042
KOMMUI	Käyttöomaisuuden muistiot	39001–39045
SISROP	Sisäiset laskut, Rondo	40001–40184
PANKKI	Pankkien tiliotteet	101001-101382
PALKAT	Palkkatositteet	100001–100029
MATKAT	Matkalaskut	113001–113047
OSTOT	Ostolaskut	8000001–8003106
OMAKSU	Ostoreskontra maksut	8990001–8990026

Myyntireskontran tositteet / laskulaji

MRP10	Liikuntapalvelut	10000001-10000108
MRP11	Yleislaskutus hallinto	11000001-11000036
MRP18	Lainat	18000001-18000003
MRP24	Vesihuolto	24000001-24000739
MRP27	Vuokrat	27000001-27000470
MRP35	Kaukolämpölaskut	35000001-35000156

MRP37	Yhdyskuntapalvelut	37000001-37000183
MRP38	Yleislaskutus tekninen	38000001-38000069
MRP44	Yleislaskutus sivistystoimi	44000001-44000024
MRP48	Palkan takaisinperintä	48000000-48000000
MRP53	Liikasuoritukset	53000001-53000007
MRP55	Aamu- ja iltapäivätoiminta	55000001-55000091
MRP60	Rakennusvalvonta	60000001-60000027
MRP79	Esij. Päivähoito	79000001-79000104
MRPMAN	MR Manuaalisuoritukset	5110001-5110140
MRPVII	MR Viitesuoritukset	5210001-5210306
MRPHYV	MR Hyvityslaskujen kuittaus	5310001-531004
MRPK	MR Luottotappiot	5410001-5410002

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 89 pages before this page

Dokumentet inneholder 89 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 89 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 89 sider før denne side

Detta dokument innehåller 89 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 90 pages before this page
Dokumentet inneholder 90 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 90 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 90 sider før denne side

Detta dokument innehåller 90 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende